iyilik

EYLÜL-ARALIK 2015 SAYI 119

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

8
Gündem
"En Güzel Hediye" Sahiplerine Ulaşıyor

42
Makale
Cami Merkezli Bir Medeniyet

Hediyem Kur'an Olsun

HEDİYELERİN EN GÜZELİ

DİYANET TV
www.diyanet.tv | DİYANET TV | www.diyanet.tv
GÜVENLE İZLEYİN
DİYANET TV İZLEMEK İÇİN
www.diyanet.tv
trtdiyanet
trtdiyanet
diyanettv
TRT DİYANET FREKANS
Türksat 3A: Frekans: 11.996 MHZ, Polarizasyon: Yatay (H), Sembol Oranı: 30.000, FEC: 5/6

TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İYİLİK BÜLTENİ
EYLÜL - ARALIK 2015 • SAYI: 119

Türkiye Diyanet Vakfı Adına Sahibi
Mazhar BİLGİN
Mütevelli Heyeti II. Başkanı

Genel Yayın Yönetmeni
İsmail PALAKOĞLU
Genel Müdür

Yazı İşleri Müdürü
Kerim KÜÇÜKSARI
Kurumsal İletişim Müdürü

Yayına Hazırlayanlar
Yüksel SEZGİN
Serkan FİDAN
Ömer SARI
Ayşegül KURTKAYA

Grafik Tasarım
Yasin DEDEŞ
Esen Ali DUMAN

Fotoğraflar
Ahmet Sami ACAR
Gökhan PEKDEMİR
Mehmet ÖZTÜRK

Adres
Dr. Mediha Eldem Sokak No: 72/B
06640 Kocatepe - Ankara
T : (0.312) 416 90 00
F : (0.312) 416 90 90
W : www.diyanetvakfi.org.tr

Yayımlanan makalelerin
sorumluluğu yazarlarına aittir.
Para ile satılmaz.

Baskı
TDV Yayın Matbaacılık ve
Ticaret İşletmesi
Alınteri Bulvarı 1256. Sokak No: 11
Ostim - Yenimahalle / ANKARA
T : (0.312) 354 91 31
F : (0.312) 354 91 32

BU SAYIDA

Kur'an-ı Kerim'e hasret kimse kalmasın

İyilik, hayır ve güzelliklerle dolu bir yılı daha geride bırakarak, yeni ümit, heyecan ve hedeflerle yeni bir yıla adım atıyoruz. Yeni yılla artık bizim için yeni bir hayır ve hizmet yarışı dönemi başlıyor.

Geride bıraktığımız yılda ortaya koyduğumuz hizmetler ve gerçekleştirdiğimiz faaliyetleri değerlendirdiğimizde, Türkiye Diyanet Vakfı olarak bugün geldiğimiz nokta bizleri sevindirirken, gelecek için de ümitlendirmektedir.

Bütün çalışmalarımızı iyiliği merkeze alan bir anlayışla sürdürürken, bu dönemde, ülkemizde ve dünyanın dört bir tarafında, eğitimden hayri hizmetlere, cami inşaatlarından dini hizmetleri destekleme faaliyetlerine kadar geniş bir alanda çalışmalar yaptık.

Gerçekleştirdiğimiz eğitim ve kültür faaliyetleri ile milletler arasında gönül köprüleri kurarken, ramazan ve kurban programlarıyla kardeşliğin gereğini yerine getirdik. Yıllardır bekleyen cami projelerini bir bir hayata geçirdiğimiz bu dönemde, bir taraftan inşaatı tamamlanan camilerimizi ibadete açarken, diğer taraftan yeni camilerin temelini attık.

Türkiye Diyanet Vakfı olarak bugüne kadar ortaya koyduğumuz hizmetlerle iktifa etmeyip, hayır ve ihsan yürüyüşümüzde daha ileri hedeflere ulaşmak için daha büyük adımlarla yolumuza devam ediyoruz.

"İyilik Dergisi"nin bu sayısında, Diyanet İşleri Başkanlığımız ile birlikte Ramazan ayında başlattığımız "Hediyem Kur'an Olsun" projesini gündem olarak belirledik. Yüce Kitabımızla ilgili makalelere yer verdiğimiz bu sayımızda, böyle bir kampanyanın neden başlatıldığı, kampanyanın detayları, bağışlar ve yapılan dağıtımları bulabilirsiniz. Hayata geçirdiğimiz cami projelerimiz de yine bu sayımızda geniş yer tutuyor.

2015 Vekâletle Kurban Programının değerlendirmesi ve program hakkında gönüllülerimizin anlatımlarının yer aldığı bu sayımızda, 29 Mayıs Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İbrahim Kafi Dönmez ile yaptığımız röportajı, 742. vuslat yıldönümü vesilesiyle iyilik ve hoşgörü abidesi Hz. Mevlâna hakkındaki makaleleri ve geleceğimizin teminatı gençliğe yönelik yazıları okuyabilirsiniz. Yeni sayımızda, son üç ayda gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerle ilgili haberleri de sunuyoruz.

Türkiye Diyanet Vakfı olarak desteklerinden dolayı milletimize, hayırseverlerimize ve Vakfımıza gönül verenlere teşekkür ediyor; yeni dönemin bütün dünyaya, İslam coğrafyasına barış ve huzur getirmesini diliyoruz.

Kurumsal İletişim Müdürlüğü

içindekiler

8 "En Güzel Hediye" Sahiplerine Ulaşıyor

30 Şimdi Türkmenlere Yardım Zamanı

32 Şehit Sahabi Safvan Bin Muattal (r.a)

4 Hediyem Kur'an Olsun
8 "En Güzel Hediye"Sahiplerine Ulaşıyor
14 Hayat Kitabımız Kur'an-ı Kerim
20 Kur'an Şifa Kaynağı
24 Afrika'da Kur'ân-ı Kerim'im Olsun
30 Şimdi Türkmenlere Yardım Zamanı
32 Şehit Sahabi Safvan bin Muattal (r.a)
34 Birlik ve Kardeşlik Mekanı Camilerimiz
38 Türkiye Diyanet Vakfı Gazze'de 9 Caminin Temelini Attı
40 Moskova Merkez Camii İbadete Açıldı
42 Cami Merkezli Bir Medeniyet
46 Avrupa'da İslamofobi ile Mücadele ve DİTİB
54 Kurbanlarınız Mazlum Coğrafyalara Ümit Işığı Oldu
56 Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan 7 Hisse Kurban Bağışı
58 Gönüllülerimiz Vekaletle Kurban Programımızı Anlattı
68 Türk Dünyasında Türkiye Diyanet Vakfı İzleri
72 TDV'den 108 Ülkeden2.404 Öğrenciye Türkiye'de Eğitim İmkanı
74 Konya'da 49 Ülkeden Gelen Öğrenciler Hafızlık Eğitimi Alıyor

dekiler

Türkiye Diyanet Vakfı Gazze'de 9 Caminin Temelini Attı 38

Kurbanlarınız Mazlum Coğrafyalara Ümit Işığı Oldu 54

TDV'den 108 Ülkeden 2.404 Öğrenciye Türkiye'de Eğitim İmkanı 72

76 TDV'den 12 bin 978 Suriyeli Öğrenciye Eğitim Desteği
78 Hz. Mevlânâ'yı İhtiram ile Anmak
82 İyilik ve Hoşgörü Abidesi Mevlana
89 "İslam Dünyasında Din Hizmetleri ve Dini Kurumlar" Sempozyumu
92 Gerçek Anlamda Bir Vakıf Üniversitesi
100 KAGEM'de Yeni Faaliyet Dönemi "Merhamet" Konferansıyla Başladı
101 II. Gençlik Forumu'nda Kimlik • Temsil • Hafıza Konuşuldu
104 TDV KAGEM'den "Kimlik, Ayrımcılık ve İslamofobi Konferansı"
106 Ömrün En Bereketli ve Tehlikeli Dönemi: Gençlik
110 Gençliğin Kimlik İnşası ve Sosyal Medya
113 TDV Kitabevi Sayısı 26'ya Ulaştı
114 Türkiye Diyanet Vakfı'ndan Yurt Dışına Yayın Desteği
116 Son Halife Abdülmecid Efendi
120 TDV Kastamonu Şubesi Yeni Hizmet Binası Açıldı
122 Aydın ve Uşak'ta Din Görevlileri Buluşması
124 "Ümmete karşı kendimizi sorumlu hissediyoruz"
128 Sivil Toplum Kuruluşlarından Türkiye Diyanet Vakfı'na Ziyaret
130 Türkiye Diyanet Vakfı'na Ziyaretler

HEDİYEM KUR'AN OLSUN

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ
Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı

Hayata anlam katan, hayatın anlamını katlayan Kur'an, her şeyden önce insana Rabbini öğretmiş, varoluş sebebini anlatmış, nereden gelip nereye gideceğini, mebdeini ve meadını anlatmıştır.

Rahman ve Rahim Olan Allah'ın adıyla.

Allah, insanlığın kararmış ufkunu aydınlatan ve muhataplarına bir ufuk sıçraması yaşatan 'Kerim Kitabı' bizlere gönderdi. Fikir, şükür ve zikir kitabı olan Kur'an-ı Kerim ile insanı onurlandırdı, ona şeref ve izzet bahşetti.

Kur'an, inmeye başladığı andan itibaren tüm insanlığı akletmeye; düşünme, tefekkür, tezekkür, okuma, öğrenme, öğretme, araştırma, inceleme, bilgi üretme gibi aklın bütün potansiyellerini harekete geçirmeye davet etmektedir. Aynı şekilde zaman ve mekân farkı gözetmeksizin bütün insanlığı hakka, hakikate, adalete, ahlâk ve fazilete çağırmakta; hakkı anlatmaya, hakikati duyurmaya, adaleti yüceltmeye, sevgiyi yaymaya, erdemi yaşatmaya davet etmektedir.

Bir adı da Furkan olan bu ilahi hitap, "fark etmeyi öğreten" kitaptır. Bize iyi ile kötüyü, doğru ile yanlışı, güzel ile çirkini, hayır ile şerri birbirinden ayırmayı, fârûk olmayı öğretmek için gelmiştir. İnsanlığı Cenab-ı Hakk'ın rızasına uygun, iyi işler yapmaya davet eden; doğru bilgiyi, vesvesesiz hakikati anlatan; fazilet ve asaletin hak ve hakikatin yanında yer almak olduğunu öğreten de bu kitaptır.

Kur'an, öyle bir kitaptır ki Yesrib köyünü, Medine'ye, Medine'yi de medeniyete dönüştürmüş; tüm çağlar için örnek bir toplum inşa etmiştir. Onun yetiştirdiği insanlar, karanlık bir gecede ışık saçan yıldızlar gibi İslam coğrafyasını aydınlatmışlardır. İnanç, ibadet ve ahlâkı eşsiz bir güzellikte yoğuran Hakîm ve Kerîm Kitap, hem ferdî hem de sosyal hayatımızı bütün alanlarıyla kuşatarak bize rehberlik etmektedir.

Aslında inanan-inanmayan tüm insanlık Kur'an'ın öğretilerinden nasibdâr olmuştur. Zira Kur'an, insanlık tarihi boyunca herkesin kötülükten ve cehaletten uzaklaşması için yol göstermiş, hayatın önünü açmıştır. Hayata anlam katan, hayatın anlamını katlayan Kur'an, her şeyden önce insana Rabbini öğretmiş, va-

roluş sebebini anlatmış, nereden gelip nereye gideceğini, mebdeini ve meadını anlatmıştır. O bizim, Rabbimizle, insanlarla, bütün canlılarla, tabiatla ilişkilerimizi düzenleyen, hayatın boş ve anlamsız olmadığını ortaya koyan, hayat veren, hayatı yenileyen, kâinata egemen olan denge ve mizanı hayatımıza da egemen kılmaya gelen bir kitaptır.

Kur'an'la hayatı anlamlandırmanın yolu onunla eşyaya, insana, tabiata ve kâinata bakmaktan geçer. Bu nedenle kalbimizi, ruhumuzu ve zihnimizi Kur'an'ın anlamlar dünyasından asla mahrum etmememiz gerekir. Zira o, aklımızı kalbimizle, ruhumuzu bedenimizle buluşturmakta ve bizi tevhide, imana, ahlâka davet etmektedir. Duygularımızı, düşüncelerimizi, ideallerimizi, davranışlarımızı Kur'an'dan ayrı düşünemeyiz. Çünkü o, bizi bir bütün olarak kuşatmakta ve kucaklamaktadır.

Kur'an, lafzı, nazmı ve manasıyla da Kur'an'dır. Mana ve hakikate vâsıl olmak için onun lafzı ve nazmı elbette önemlidir. Ancak asıl gaye

onu anlamaktır. Kur'an, kendisini sadece akılla değil, kalple de anlamamızı ister. Zira Kur'an'ın anlamı, Allah'ın en büyük lütfudur. Kur'an'ı anlamanın derin, manevî bir boyutu vardır.

Kur'an öyle bir kitaptır ki onun emir ve yasaklarına itaat ettikçe, o bize bütün kapılarını açar, bizi saraylarına alır. Böylece kalbimizi, ruhumuzu ve zihnimizi Kur'an'ın anlamlar dünyasında buluruz. Nitekim Resûl-i Ekrem (sas) "*Bir kalp ki onda Kur'an yoktur, o harabe bir eve benzer. Bir kalp ki onda Kur'an vardır, o kalp mamur bir eve benzer.*" (Tirmizi, Fezâilü'l-Kur'ân, 18) buyurmuştur.

Üzülerek ifade edeyim ki, bütün insanlığın bu Kerim Kitaba ihtiyacı aşikâr iken, bugün Müslümanlar bile Kur'an'dan uzaklaşmaya başladılar. Hatta bizatihi ona giden yolun önünde engel teşkil eder hale geldiler. Kalpleri, zihinleri ve yaşantıları Kur'an'la mamur olması gereken müminler, ona yabancılaştılar. Onun mesajından beslenmez, onu anlamak için emek vermez, onun yoluna râm olmak için çırpınmaz oldular.

Dünyamız her geçen gün daha da yaşanmaz hale gelen bir nefret, şiddet, zulüm ve acı küresine dönüşürken, insanlığın kurtuluşunu Kur'an'dan başka yerde arayamayız. Rahmet, adalet ve bereket kaynağı olarak gönderilen Kitabımız üstüne tekrar tekrar düşünmemiz gerekiyor. Çünkü Kur'an-ı Kerim'e yapılabilecek en büyük saygısızlık, ahlak ve hukuk tanımayan katliamlar üzerinden bu kitabı insanlı-

ğın gözünde itibarsızlaştırmaktır. Günümüzde Müslümanlara, âlimlere düşen en büyük görev din-i mübin-i İslam'a ve bu dinin kitabına yönelik saldırıların üzerinde düşünmektir. Kur'an öyle bir kitaptır ki; nice kavimler bu kitapla yücelmiştir, nice kavimler de bu kitapla alçalmıştır. Aziz milletimiz Kur'an ile yücelmiş, yükselmiş ve hayat bulmuştur. Bunun en büyük şahidi, tarihî tecrübemizdir. Nice toplum ise bu kitaba saygı göstermediğinde, onda var olan ahlâk ve hukuk prensiplerini terk ettiğinde yücelme yollarını kaybetmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı olarak, yeryüzünde elinde ve evinde Mushaf olmayan hiç kimse kalmaması adına "Hediyem Kur'an olsun" adlı büyük bir kampanya başlattık. Modern dünyada imkânlar sınırsız gibi görünse de hâlâ Kur'an'dan mahrum, mahzun mümin yuvaların bulunması bizi harekete geçirdi. Söz gelimi yakın zaman önce yüzlerce Müslüman'ın bulunduğu ülkelerden birinin temsilcisine "En çok neye ihtiyacınız var?" diye sorduğumuzda, çocuklarına Kur'an öğretebilmek için Mushaf metnini internetten indirerek fotokopi ile çoğalttıklarını öğrendik. Sudan'ı ziyaret ettiğimizde, hafızlığa çalışan çocukların ellerinde bir Mushaf olmamasından dolayı tahta parçalarına beyaz taşlarla ayetleri yazıp ezberlediklerine, sonra silip diğer ayeti yazdıklarına şahit olduk. Diğer acı bir hatıramız ise, Belarus'un İvya köyünde yaşandı. Köyde ikamet ettiğimiz evin önünde sabahleyin bir kuyruk olduğunu gördük. Bunun sebebini ev sahibine sorduğumuzda köylülerin iman ettikleri kitabı bir kere görebilmek için hediye olarak getirdiğimiz Mushafı öpmek uğruna kuyruk oluşturduklarını öğrendik. Teknolojinin bu kadar ilerlediği bir zamanda hâlâ Kur'an'a hasret

Müslümanların olduğunu görmek bizi üzdüğü kadar göreve de çağırdı. Bu kampanya sayesinde hayırsever milletimizle birlikte 24 saat Kur'an-ı Kerim basacak ve basılan bu Mushafları dünyanın her köşesine ulaştıracağız.

Unutmayalım ki, bugün yeryüzünde mağdur, mazlum, mahrum, umudunu yitirmiş nice Müslüman, umudunu bu topraklara, bu ülkeye, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlamıştır. Hz. Peygamber'in (sas) bizzat ezberlediği, ezberlettiği, yazdırdığı ve uygulayarak ashâbına öğrettiği Kur'an-ı Kerim ise, onun kıyamete dek kalacak en büyük mirası olarak bizden ilgi, özen ve hürmet görmeyi, doğru anlaşılmayı, yaşanmayı beklemektedir.

“En Güzel Hediye” Sahiplerine Ulaşıyor

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) tarafından başlatılan “Hediyem Kur’an Olsun” projesi kapsamında gelen bağışlarla temin edilen Kur’an-ı Kerimler, ülkemizde ve yurt dışında talep eden kişi ve kurumlara ulaştırılıyor.

Ramazan ayında başlatılan projede ilk dağıtım, Adana'nın Yüreğir ilçesinde çevre itibariyle dezavantajlı bir bölge olan Medine Müdafii Fahreddin Paşa Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde yapıldı. Proje kapsamında temin edilen Kur'an-ı Kerimler, Altındağ Gicik Huzurevi sakinlerine, açılışı yapılan Gölbaşı Mehmet Akif Ersoy İmam Hatip Lisesi öğrencilerine ve Gazze'de 9 caminin temel atma töreninde Gazzeli kardeşlerimize hediye edildi.

Kur'an gönüllülerinin kısa mesaj, banka veya elden bağış yöntemiyle Vakfımıza verdikleri Kur'an-ı Kerim bağışları 100 bini geçerken, gelen talepler doğrultusunda Kur'an-ı Kerim teslimatları da sürüyor. Mail yazarak Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez'den Kur'an-ı Kerim isteyen New Kaledonyalı Müslümanların talebi de proje kapsamında karşılandı.

Başkan Görmez'den 100 Kur'an-ı Kerim hediyesi

Diyanet İşleri Başkanı ve TDV Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Görmez, 100 adet Kur'an-ı Kerim bağışı yaparak "Hediyem Kur'an Olsun" kampanyasına destek verdi.

Türkiye Diyanet Vakfı Genel Merkezindeki birimleri ziyaret eden Görmez, Kaynak Üretim Müdürlüğü ziyaretinde yardım kampanyaları, özellikle de Hediyem Kur'an Olsun kampanyasının ne durumda olduğunu sordu. Kampanyaya ilişkin son bilgileri alan Görmez, kendisine bir mail geldiğini, New Kaledonya'dan Pasifik-Asya toplantısına katılan Müslümanların, "Biz şu kadar Müslümanız, elimizde hiç Kur'an-ı Kerim yok. Bize Fransızca meali olan birkaç Kur'an-ı Kerim gönderemez misiniz" diye talepte bulunduklarını söyledi.

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı işbirliği ile Ramazan ayında bu amaçla "Hediyem Kur'an Olsun" kampanyasını başlattıklarını hatırlatan Görmez, bu çerçevede New Kaledonya'daki Müslümanların taleplerinin karşılanacağını belirtti ve söz konusu talebin yerine getirilmesi için gerekli talimatı verdi.

Başkan Görmez, daha sonra, "Hediyem Kur'an Olsun" kampanyasına destek vermek amacıyla yurt içi ve yurt dışında Kur'an-ı Kerim ihtiyacı bulunanlara ulaştırılmak üzere toplam 100 adet Kur'an-ı Kerim bağışında bulundu.

"Dünyanın her tarafından mağdur, mazlum, mahrum, umudunu yitirmiş nice Müslümanların, umudunu bu topraklara, bu ülkeye, Diyanet İşleri Başkanlığı'na, Türkiye Diyanet Vakfına bağlamış durumda" olduğuna dikkati çeken Görmez, "Umutların bize bağlandığı bir zamanda bu hizmetleri yapıyoruz. Elbette kendi milletimizi, kendi halkımızı dikkate alacağız. Bizim de mağdurlarımız çok. Kendi ülkemizde bir taraftan da milyonları bulan muhacirlerimiz var ama biz New Kaledonya'daki Müslümanın da ihtiyacını karşılamak zorundayız, Haiti'deki Müslümana da ulaşmak zorundayız, Afrika'daki, Kafkasya'daki bütün kardeşlerimize de ulaşmak zorundayız" dedi.

Dünyada Kur'an-ı Kerim'in bulunmadığı ev kalmayacak

Kur'an-ı Kerim'in insanı onurlandıran bir kitap olduğunu belirten Görmez, "Allah'a ne kadar şükretsek azdır. Allah bizlere, bütün insanlığın ufuk sıçramasını gerçekleştiren, insanlığın kararmış ufkunu aydınlatan bir kitap gönderdi. Biz o kitaba 'Kerim Kitap' diyoruz. Çünkü o kitap, insanı onurlandıran bir kitaptır" diye konuştu.

Dünyanın nice yerlerinde Kur'an-ı Kerim bulunmadığını, bazı ülkelerde hafızlık yapmak isteyenlerin tahta parçalarına beyaz taşlarla ayetleri yazdığını ifade eden Görmez, şunları kaydetti:

"Hafızlar ezberliyorlar sonra su ile yıkıyorlar, ikinci ayeti yazıyorlar. Bu şekilde hafızlığa çalışan Afrika'da binlerce, yüz binlerce çocuk var. Mushaf yok, Kur'an yok ellerinde. Böyle bir dünyada, matbaada bir düğmeyle yüz binlerce Kuran'ın basılabildiği bir dünyada bundan mahrum olan insanlar var. Biz Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı olarak diyoruz ki, 'Dünyada elinde ve evinde Kuran'ı olmayan hiçbir Müslüman kalmasın.' Herkese biz ulaştıralım."

Başkan Görmez, bunu da devlet imkanlarıyla değil, hayırseverlerin katkılarıyla yapmak istediklerini vurguladı.

"Evinde Kur'an-ı Kerim bulunmayan milyonlarca Müslüman var"

Hediyem Kur'an Olsun projesi hakkında bilgi veren TDV Genel Müdürü İsmail Palakoğlu da "Hem ülkemizde hem de yurt dışındaki Müslümanlar Yüce Kitabımızı alıp okuyup anlamak istiyorlar. Herkesin buna gücü ve imkanı yetmeyebiliyor. Diyanet İşleri Başkanlığı ve vakfımızdan sürekli Kur'an-ı Kerim talepleri oluyordu. TDV Mütevelli Heyeti, 2015 Ramazan ayında bir karar aldı. Yeni bir proje başlattık: Hediyem Kur'an Olsun. Bu proje sürekli olacak, bitmeden devam edecek" dedi.

"Herkes bizler gibi şanslı değil. İnandığı dinin kitabına sahip olamayan Kur'an okumayan milyonlarca insan var" diyen Palakoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"İşte bunlara ulaşabilmek adına bu kampanyayı başlattık. Hayırsever vatandaşlarımız Türkiye Diyanet Vakfına bağışlarıyla Kur'an emanet ediyorlar. Yurt içi ve yurt dışından gelen talepler değerlendiriliyor ve ücretsiz olarak başta Kur'an kursları olmak üzere, İmam Hatip Liseleri, ilahiyat fakülteleri, tüm okullara, kütüphanelere, hastanelere, cezaevlerine hatta otellere kadar Kur'an ulaştırmak üzere kampanyamız yoğun bir şekilde devam ediyor. Onbinlerce Kur'an-ı Kerim bağışı gelmeye başladı. Bunlar geldikçe bu emanetleri yurt içinde ve yurt dışında ihtiyaç duyulan yerlere ulaştırıyoruz.

Dünyanın nice coğrafyaları var ki inanmış olduğu kitabı bulamayan, alamayan, göremeyen nice Müslümanlar var. Afrika'da birçok yerde Mushafları olmadığı için Kur'anı ezberlemek üzere tahtalara ayetleri yazıp okuyan, silip silip tekrar yazan nice Kur'an talebeleri var. Yine Afrika'nın bir ülkesinde bir kurandan 20 hafız ezber yapıyor. Tüm bunlar dikkate alınarak Hediyem Kur'an Olsun projesi başlatıldı. Böylelikle bize emanet edilen Kur'anları da hem okullarımıza, hem de ülkemizde ve dünyanın dört bir tarafından Kur'an talep eden kardeşlerimize ulaştırıyoruz."

Kur'an gönüllüsü gençlerden 10 bin TL bağış

Eğitim, kültür, sosyal ve ilmi faaliyetlerle öne çıkan Rehber Gençlik Federasyonu, Hediyem

Kur'an Olsun Projesi'ne 10 bin 200 TL bağışta bulundu.

Rehber Gençlik Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi Bilal Tayyip Apaydın, 6 derneğin çatısı olarak yeni kurulmuş bir federasyon olduklarını söyledi.

Gençliğe ve topluma yararlı faaliyetlerde yer almak istediklerini vurgulayan Apaydın, Hediyem Kur'an Olsun Projesi'ne destek olmak için kampanya başlattıklarını söyledi.

Apaydın, "Diyanet İşleri Başkanımız Mehmet Görmez hocamızın dünyanın farklı coğrafyalarında Kur'an ihtiyacına yönelik anlattıklarını okuduk. Rehber gençler olarak Hediyem Kuran Olsun kampanyasına destek olmak istedik. Özellikle Muradiye okullarında okuyan gençlerden kampanyaya ciddi destek verildi. Kur'an ihtiyacını dert edinen Diyanet İşleri Başkanımıza böyle bir kampanyayı başlattığı için teşekkür ederiz. Projeye destek veren bütün gençlerimize teşekkür ederim" dedi.

Sizin de hediyeniz Kur'an olsun

Hedef kitlesi, yurt içi ve yurt dışındaki Kur'an ihtiyacı olan kişi ve kurumlar olan proje sayesinde, herkesin rahatlıkla okuyabileceği şekilde basılan Kur'an nüshası, yurt dışında Afrika, Balkanlar Kafkaslar ve Orta Asya ülkeleri başta olmak üzere Latin Amerika, Güney Asya ve Ortadoğu'daki ülkelerde bulunan yerel STK'lar ve dini idarelerden gelen talep üzerine gönderiliyor.

Türkiye Diyanet Vakfı ve Diyanet İşleri Başkanlığı işbirliği ile başlatılan "Hediyem Kur'an Olsun" kampanyasına destek vererek hediyelerin en güzelini dünyanın dört bir tarafında ihtiyaç duyan kardeşlerimize ulaştırabilirsiniz.

Bağış yapmak isteyenler bu hayra katılarak kısa mesaj, banka veya elden bağış yöntemiyle istediği miktarda Kur'anı ihtiyaç duyan kişi ve kurumlara hediye edebiliyor.

Proje için www.hediyemkuranolsun.com web sayfasından geniş bilgi alınabilir. Tüm GSM operatörlerinden 4333 nolu SMS numarasına 12 TL, online bağış yöntemleriyle yurt içine 8 TL, yurt dışına ise kargo bedeliyle birlikte 12 TL tutarında bağış ile "Hediyem Kur'an Olsun" kampanyasına katılabilirsiniz.

MAKALE

HAYAT KİTABIMIZ KUR'AN-I KERİM

Hafız Osman ŞAHİN
Mushafları İnceleme Ve Kıraat Kurulu Başkanı

Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed'e (s.a.v) indirilmiş, Mushaflarda yazılmış, tevatür (her asırda, yalan üzerine birleşmeleri ihtimal dışı olan bir topluluk tarafından yapılan rivayet) yoluyla nakledilmiş ve tilavetiyle (okunuşuyla) ibadet edilen mu'ciz (aciz bırakan, eşsiz, benzersiz) bir kelamdır.[1]

Kur'an-ı Kerim'in yazıya geçirilmiş ve kitap haline getirilmiş şekline "*Mushaf*" denir.

Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v), 610 yılında Hira mağarasında inzivada bulunduğu bir sırada, Ramazan ayının Kadir gecesinde kendisine ilk ayetlerin gelmesiyle Kur'an-ı Kerim nazil olmaya başlamış ve ihtiyaca göre parça parça Hz. Peygamber'e vahyedilmiştir. Bu vahyin gelişi, Hz. Peygamberin vefatından çok az bir zaman öncesine kadar devam etmiştir.[2]

Peygamberimiz (s.a.v), kendisine vahyedilen ayetleri ezberinde tutar, derhal vahiy kâtiplerine yazdırırdı. Vahiy kâtipleri dışındaki sahabe de eğer, yazmayı biliyorsa inzal edilen ayetleri yazıp ezberler; bilmiyorsa sadece ezberlemeye çalışırdı.[3]

Kur'an-ı Kerim'in Hz. Peygamber döneminde Mushaf haline getirilmemesinin sebepleri şöyle sıralanabilir:

1. Kur'an-ı Kerim'in tamamının, Hz. Peygamber'e bir defada indirilmeyip yaklaşık 23 yılda peyderpey (parça parça) indirilmiş olması.

2. İnen bazı ayetlerin, nesh olma ihtimalinin olması.

3. Son inen ayet ile Hz. Peygamber'in vefatı arasındaki zaman aralığının çok az olması. Bu zaman aralığının 3, 7, 9, 21 saat veya 81 gün olduğu söylenir ki, çoğunluğun kanaatine göre bu aralık 9 gecedir. Bu kadar kısa bir süre içinde Kur'an'ın bir araya toplanıp yazılması oldukça zordur. Nitekim Zeyd b. Sabit, Hz. Ebubekir döneminde dağınık yerlerde bulunan Kur'an metinlerini, ancak bir yıllık süre içinde toplayabilmiştir. Dönemin yazı malzemesinin ve hattat aracılığıyla yazılacak yazının zaman süreci de göz önünde bulundurulmalıdır.

1 Zerkânî, *Menâhilu'l-İrfân*, I s. 19.
2 Zerkeşî, *el-Bürhân fi Ulûmi'l-Kur'an*, I, s.228-232.
3 Hamidullah, Muhammed, *Kur'an-ı Kerim Tarihi*, s. 43.

4. Hz. Peygamber'in hayatının son anlarından itibaren meydana gelen Ridde olaylarının, devletin başka bir işle uğraşmasına imkân vermemiş olması.

5. Kur'an'ın toplanmasını gerektirecek sebeplerin, henüz ortaya çıkmamış olması.[4]

İslam, henüz diğer beldelere yayılmaya başlamayıp, fitne hareketleri zuhur etmemişti.

Hz. Ebubekir dönemindeki Yemâme Savaşı ve Hz. Osman zamanındaki Kur'an'ın çoğaltılıp çeşitli merkezlere gönderilmesini zorunlu kılan kıraat ihtilafları gibi hadiseler, henüz ortaya çıkmamıştı.

O'nun vefatından sonra, Hz. Ebubekir döneminde, (vahiy kâtiplerinden Zeyd b. Sabit'in sorumluluğunda) bütün ayetlerin toplanarak bir Mushaf haline getirilmesi için bir komisyon oluşturuldu.

4 İzmirli, *Tarih-i Kur'an*, s. 10; Karaçam, İsmail, *Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri*, s. 34-35.

Bu komisyon, sahabe tarafından getirilecek ayetlerin kabul edilmesi için iki şart aramıştır:

1. Getirilen ayetlerin ezberlenmiş olması.

2. Getirilen ayetlerin Hz. Peygamberin huzurunda yazılmış olup, bunun iki şahitle ispat edilmiş olmasıydı.[5]

Kur'an-ı Kerim'in Hz. Ebubekir Döneminde Cem' Edilmesini Gerektiren Sebepler:

Hz. Peygamber'in mübarek varlıkları birçok hususta olduğu gibi Kur'an'ın metni hususunda da müracaat kaynağı olmada tek başına teminat idi. Ancak Hz. Peygamber'in vefatından sonra gelen halifenin böyle bir özelliği olmadığından ihtiyaç hâsıl olduğu için, dağınık halde bulunan Kur'an sahifelerini iki kapak arasında derleyip bir Mushaf haline getirme mecburiyeti doğdu. Çünkü derlenecek bu Mushaf'ın, artık bundan sonra esas otorite ve teminat olması gerekiyordu.

Hz. Ebubekir dönemindeki irtidat olaylarından dolayı "Müseylemetü'l-Kezzab" olarak bilinen Müseyleme ile hicri 12 yılında yapılan Yemâme Savaşı'nda birçok kurra sahabinin şehit edilmesi olayı Kur'an ayetlerinin Mushaf olarak bir araya getirilmesinde önemli amil olarak görülür.

İşte Yemâme Savaşı'nda birçok kurra sahabinin şehit edilmesi olayından sonra muhtemel tehlikeyi sahabe arasında ilk sezen, Hz. Ömer olmuştu. Bu yüzden hiç vakit kaybetmeden Hz. Ebubekir'in yanına giderek endişesini dile getirmek suretiyle ona, Kur'an'ı cem etmesini teklif etti. Bunun üzerine Hz. Ebubekir, böyle bir teklif karşısında ilk anda bir tereddüt geçirmiş olsa da Onun bu tereddüdünün sebebi, Kur'an'ı derleme sorumluluğundan kaçma

5 Çetin, Abdurrahman, *Kur'an İlimleri ve Kur'an-ı Kerim Tarihi*, s. 73-75.

değil, muhtemelen insanların bundan böyle Kur'an'ı ezberlemede gevşeklik gösterebilecekleri endişesi ve Hz. Peygamber'in yapmadığı bir işi yapmaktan çekinme kaygısı idi. Ancak çok geçmeden Hz. Ebubekir, Hz. Ömer'in bu teklifini kabul etmiş ve Kur'an'ı cem etme işi için seçilecek en uygun sahabinin, Zeyd b. Sabit olacağı fikrini benimsemişti.

Hz. Ebubekir Döneminde "Cem'" Görevinin Zeyd b. Sabit'e Verilmesinin Sebepleri:

1. *Genç olması,*

2. *Zeki olması:*

Zeyd b. Sabit, zekâsıyla sahabe arasında temayüz etmiş bir sahabi idi. Şöyle ki: Kaynakların belirttiğine göre, Zeyd'in bu yönü Hz. Peygamber'in dikkatini celb ettiği için onu yazışmalarda kontrolcü olarak görevlendirmişti.

Bu konuyla ilgili olarak İbn-i Hacer "el-isabe" isimli eserinde, Zeyd'in şöyle dediğini nakleder: "Rasulüllah (s.a.v), Medine'de bana rastladı. Oradaki insanlar dedi ki bu genç, "Neccaroğulları'ndandır. Hz. Peygamber orada Kur'an'dan tam 17 sure okudu, ben de bu sureleri aynen tekrar ettim. Bunun üzerine Hz. Peygamber bu olaya hayret ederek bana: "Yahudilerin yazısını öğren" dedi. Ben de on beş gün geçmeden o yazıyı öğrendim ve Rasulüllah adına, onlara mektup yazmaya ve onlardan gelen mektupları da Hz. Peygamber'e okumaya başladım.

Bir başka rivayetinde Zeyd b. Sabit şöyle der: Hz. Peygamber bana, "Ben çeşitli kavimlere mektup yazdırıyorum, ancak kâtiplerin yazdıklarında fazlalık veya eksiklik yapmalarından korkuyorum. Sen Süryaniceyi öğren, dedi. Ben de Süryaniceyi 17 gün içinde öğrendim".[6]

6 İbn Hacer, *el-İsâbe*, III, s. 23.

3. *Töhmete uğramamış olması*:

Zeyd b. Sabit, doğruluk ve iffetiyle meşhur olmuş, aynı zamanda takva sahibi ve güzel ahlaklı bir kişiydi. İnsanlar tarafından itham edilecek herhangi bir eksiği olmadığı gibi, heva ve heveslerine uyan bir kişi de değildi. Aynı zamanda o insanların güvenini kazanmış bir kişiydi.

4. *Hz. Peygamber'in vahiy kâtipliğini yapmış olması*,

5. *Kur'an'ı, en iyi bilen sahabilerden biri olması*,

6. *Son arzada bulunmuş olması:*

Zeyd b. Sabit bütün Kur'an'ı, bizzat Hz. Peygamber'den, son arza'ya göre öğrenmişti. O, Mushaf'ını Hz. Peygamber'in son arzasına göre yazmıştı.[7]

Ebu Abdirrahman es-Sülemi (74/693) şöyle der: "Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali ve Hz. Zeyd b. Sabit'in kıraatleri aynı olup, bu sahabilerin kıraati Hz. Peygamber'in, vefat ettiği yıl Cebrail'e iki defa okuduğu kıraatin aynısı idi. "Arza-i ahire" ye şahit olan Zeyd, burada okunan kıraati insanlara okuyordu. Bunun içindir ki, Kur'an'ı derleme (cem) faaliyetinde Hz. Ebubekir; Kur'an'ı çoğaltma (istinsah) faaliyetinde de Hz. Osman, onu görevlendirmişti".[8]

Hz. Ebubekir Döneminde Cem' Edilen Mushafın Özellikleri:

1. Söz konusu mushaf, en sağlam ilmi usullerle tespit edilmiştir.

2. Mushaf'a, tilaveti mensuh ayetler alınmamıştır.

3. Mushafın eksiksiz olduğuna sahabe ittifak etmiştir.

4. Cem' faaliyeti, bir yıl sürmüştür.

7 Şen, Ziya, *Kur'an'ın Metinleşme Süreci*, s. 173-179

8 Zerkeşî, *el-Bürhan*, I, s. 237.

5. Bu mushaf, " yedi harfi" içermektedir.

6. Cem'in amacı, Kur'an metinlerinin kaybolma endişesiydi.[9]

Hz. Osman Döneminde Yapılan İstinsah (Çoğaltmada) Faaliyetinde Esas Alınan Prensipler:

1. İstinsahta, Hz. Ebubekir zamanında cem' edilen Mushaf esas alınacak.

2. İstinsah edilecek mushaflara son arzada Kur'aniyeti kesinleşmiş olanlar yazılacak. Dolayısıyla tilaveti mensuh olan ayetler, bu mushaflara yazılmayacak.

3. Sureler, bugün elimizde bulunan Kur'an'larda olduğu şekliyle tertip edilecek. Çünkü Hz. Ebubekir zamanında toplanan Mushaf'ta, sureler birbirinden ayrılmış ve dolayısıyla birbirini takip etmiyordu.

4. Eğer komisyon üyeleri arasında Kur'an'ın yazımı konusunda bir ihtilaf vaki olursa, Kureyş lehçesi tercih edilecek.

5. Birkaç Mushaf istinsah edilerek bazı İslam beldelerine gönderilecek ve bu Mushaflara uymayan nüshalar, imha edilecek.

6. Tefsir maksadıyla yazılan ilave kelimeler, bu Mushaflarda yazılmayacak. Hz. Osman zamanına kadar bu tür ilave kelimeler, Mushaflara yazılıyordu.

7. Mushaflar, Kur'an-ı Kerim'in nazil olduğu harfleri ve çeşitli kıraat vecihlerini ihtiva edecek şekilde yazılacak.[10]

Bu durumda üç mesele ortaya çıkmıştır ki bunlardan biri telaffuzla, diğer ikisi ise yazıyla alakalı olup şunlardır:

a) Telaffuzla alakalı olan eda farklılıkları. Bu tür farklılıklar talaffuzla alakalı olduğu için Mushaflara yazılmamıştır. Fetih-Beyne-İmale; Tahkik-Teshil; İbdal-Hemze; İşmam gibi.

b) Mushaflar, noktasız ve harekesiz bir şekilde yazıldığı için bu tür kıraat farklılıklarını ihtiva ettiğinden bütün Mushaflara aynı şekilde yazılmıştır.

c) Noktasız ve harekesiz olduğu halde ihtiva edemediği bazı kıraatler, istinsah edilen mushaflara dağıtılmıştı.[11]

İstinsah faaliyetinin amacı, Müslümanlar arasında vuku bulan ihtilafı izale etmekti.

Hz. Osman Dönemindeki İstinsah Esnasında Yapılan Faaliyetler

1- İstinsah heyeti, Kur'an'ın çoğaltılması ile ilgili faaliyetlerini tam beş yılda tamamlamıştır.

2- Meydana getirilen nüshaların sayısında farklı rivayetler (4,5 veya 7 gibi) yer almış olsa da genel kanaat, söz konusu nüshaların sayısının 7 olduğu yönündedir.

3- İstinsah edilen bu nüshalardan biri, Medine'de bırakılarak diğerleri; Mekke, Kûfe, Basra, Şam, Yemen ve Bahreyn'e gönderilmiştir.[12] Medine'de bırakılan nüshaya, "*İmam Mushaf*" denilmiştir.[13]

9 Zerkâni, *Menâhilu'l-İrfân*, I, s.253-254; Karaçam, *Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kâideleri*, s. 48.

10 İbnü'l-Cezerî, *en-Neşr*, I, s. 7; Zerkâni, *Menâhilu'l-İrfân*, I, s.210.

11 Karaçam, *Kur'an-ı Kerim'in Nüzûlü ve Kırâatı*, s. 203.

12 Ebu Amr ed-Dânî, *el-Muknî*, s. 9; İbnü'l-Cezerî, *en-Neşr*, I, s. 7.

13 İbnü'l-Cezerî, *en-Neşr*, I, s. 7.

4- Hz. Osman istinsah edilen mushafları, belirtilen İslam merkezlerine gönderirken bu merkezlerde yaşayan halkın elinde bulunan hususi mushaf veya sahifelerin, yakılmalarını emretti. Ancak şunu kesin olarak ifade etmek gerekir ki, Kur'an'ın istinsahı ve bunun yöntemiyle ilgili bütün meselelerde olduğu gibi bu konuda da Hz. Osman, ferdi hareket etmeyip Müslümanların görüş ve düşüncelerine başvurmuş ve onlarla yapmış olduğu istişare neticesinde bu kararı almıştır.

5- Hz. Osman'ın o dönemdeki kıraat ihtilaflarını ortadan kaldırma noktasında yapmış olduğu önemli işlerden biri de, çoğaltılan bu Kur'an nüshalarındaki kıraat farklılıklarını öğretecek kimseleri, belirtilen merkezlere görevli olarak göndermiş olmasıdır. Bunlardan;

- Zeyd b. Sabit, **Medine**'de bırakılıp,

- Abdullah b. es-Saib, **Mekke**'ye

- Muğire b. Şihab, **Şam**'a

- Amir b. Kays, **Basra**'ya

- Ebu Abdirrahman es-Sülemi ise **Kufe**'ye gönderilmiştir. Böylece amaçlanan sonuç elde edilerek hem kitabette hem de kıraatte birlik temin edilmiş oldu.[14]

Kur'an-ı Kerim'e Hareke ve Nokta Konulması:

1. ***İlk Harekeleme'yi (nokta şeklinde) yapan***, Emeviler döneminde Muaviye zamanında, Basra Valisi Ziyad b. Sümeyye'nin teklifiyle ***Ebu'l Esved ed-Düeli*** (69/688) olmuştur.[15]

2. Birbirine ***benzer harfleri birbirinden ayırmak için harflere ilk nokta koyan***, Emeviler döneminde Abdülmelik b. Mervan zamanında, Irak Valisi Haccac b. Yusuf'un teklifiyle ***Nasr b. Asım*** (89/708) ya da ***Yahya b. Ya'mer*** (129/746) olmuştur.[16]

3. Bugün bildiğimiz sistemi geliştirerek Kur'an'ın harekelenmesi ve noktalanması işine ***son noktayı koyan***, ***Halil b. Ahmed*** (175/791) olmuştur.[17]

Hicri 6. asra gelindiği zaman *Muhammed b. Tayfur es-Secavendi (560/1165)* tarafından Kur'an'a, manası göz önünde bulundurularak geliştirilen ve adına "secavend" denilen bir takım işaretler konmuştur.[18]

Bunlardan başka sure ve cüz başlıkları, hizip ve secde işaretleri ihtiyaca binaen Kur'an'a resmedilmiştir. Ayrıca her beş ayetten sonra "tahmis" işareti konulmuş, yani bir surenin her beş ayetinin sonuna "5/خمس", bazı Mushaflara da söz konusu kelimenin yerine "hams"ın ilk harfi olan "خ" yazılmıştır. Yine her on ayetten sonra "ta'şir" işareti konulmuştur, yani bir surenin her on ayetinin sonuna "aşr/10", bazı Mushaflara da söz konusu kelimenin yerine "'aşr"ın ilk harfi olan "ayn" yazılmıştır. Ancak sözünü ettiğimiz bu işaret Türkiye'de basılan Mushaflarda yer almamaktadır. Memleketimizdeki Mushaflarda görülen ve durak üzerlerine yazılan "ع" harfi, "ta'şir" değil, "rükû" işaretidir.[19]

14 Zerkâni, *Menâhilu'l-İrfân*, I, s. 403-404.
15 Ebu Amr ed-Dânî, *el-Muhkem fi Nakdi'l-Mesâhif*, s. 5.
16 İzmirli, *Târih-i Kur'an*, s.16.
17 İzmirli, *Târih-i Kur'an*, s.16.
18 Çetin, Abdurrahman, Kur'an İlimleri, s. 152-156.
19 Zerkâni, *Menâhilu'l-İrfân*, I, s. 410;

MAKALE

KUR'AN ŞİFA KAYNAĞI

Prof. Dr. İbrahim Hilmi KARSLI
Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi

"Ey insanlar! İşte Rabbinizden size bir öğüt, kalplerde olabilecek her türlü [darlık ve hastalık] için bir şifa, inananlar için bir rehber ve rahmet [olan Kur'an] geldi."

(Yunus, 10/57)

Kur'an'ın furkan, zikir, beşir vb. birçok ismi vardır. Fakat yukarıdaki ayet mealinde de geçtiği gibi, bunların içerisinde belki de en etkileyici ve anlam zenginliğine sahip olanlardan biri "şifa»dır. Bunun en önemli sebebi, muhtemelen kelimenin Türkçemize geçmiş olması ve yediden yetmişe herkes tarafından anlaşılan bu mana içeriği ile kullanılıyor olmasıdır.

Kelime, dilimizde bedeni ve psikolojik bütün hastalık ve rahatsızlıklardan kurtuluşu ve iyileşmeyi ifade etmektedir. Kur'an'da bu anlamda kullanıldığını da tespit ediyoruz. (Şu'ara. 26/80) Ancak burada görüldüğü gibi "şifa" kelimesi, Kur'an'ın bir sıfatı olarak geçmekte ve kalple ilgili olarak kullanılmaktadır.

Kalpler için şifa olan, aslında bedenler için de şifadır. Ancak Kur'an, kalpleri muhatap alır ve bütün vurguları ona yapar. Çünkü insanın dünyadaki ve ahiretteki saadeti kalbe bağlıdır. Kalp sağlam olursa gidişat sağlam olur, ama kalp hastalanırsa düşünce ve fiiller de hasta olur. Zira insan kalbiyle idrak eder, onunla sever, onunla kin tutar. Onunla ister, onunla reddeder. Orası adeta ruhsal sırların ve manevi sıfatların yatağıdır. Bu bakımdan kalbe hakim olan, insana hakim olur. İşte Kur'an'ın hedefi insan, insanın manevi hayatının merkezi de kalp olduğu için, Kur'an'ın şifa özelliği burada tecelli etmektedir.

Kur'an insanlığa şifadır, çünkü çıkmış olduğu bu hayat yolculuğunda insana rehberlik eder, böylece onu başıboşluk, kararsızlık ve şüpheler girdabına kapılmaktan kurtarır. Bin bir çeşit ideoloji, inanç, dünya görüşü, hayat tarzı arasında kılavuzsuz bir şekilde bocalamasına fırsat vermez. Gerek iç gerek dış dünyasından gelen ayartma ve saptırmalar karşısında şaşkına dönmesine müsaade etmez. Hayatın gelgitleri ve kasırgaları karşısında onu yapayalnız bırakmaz.

Kur'an, her alanda tutunacağı ilahi buyrukları insanın önüne koyar. Kime kulluk edecek, nasıl kulluk edecek, ahlakını neye göre belirleyecek, hangi prensiplere göre yaşayacak, neyi hak neyi batıl görecek, neyi sevecek neden nefret edecek? İşte Kur'an, bütün bu konularda insanı rehbersiz bırakmamıştır. Aksi halde insanın hali ne olurdu acaba?

Kur'an, insanlığa şifadır, çünkü onu yalnız bırakmaz, bütün varlığın sahibinin ona "veli/dost" olduğunu ilan eder. Öyle dost ki, bütün mülkün sahibi, dilediğini aziz, dilediğini zelil kılan, şefkat talep edenlere şefkat eden, imdat isteyenlerin imdadına yetişen, ahiret ve dünyanın maliki, en yüce ve en güzel sıfatların sahibi.

Böylece insana en büyük müjdelerden biri olan "Allah'ın dostluğu" müjdesi verilmiş olur. Çünkü o, daima bir yerlere sığınmak, birilerine bağlanmak ister. Ancak bu şekilde iç dünyasındaki huzursuzluğu giderir. İşte Kur'an, sığınılacak ve bağlanılacak olanın, aciz varlıklar değil; ezeli ve ebedi Allah olduğunu insana bildirir. Mümin insan da hayatı boyunca O'nun dostluğuna erebilmeyi amaç edinir. Bunun için dur durak bilmeden çalışır ve çabalar.

Kur'an insanlığa şifadır. Çünkü hayatın dünyadan ibaret olmadığını ve asıl hayatın ölümden sonra başladığını ve ebedi olduğunu ilan eder. İnsanı faniliğe mahkum, çürüyüp gidecek bir duruma düşmekten kurtarır. Böylece ölümün özellikle ileriki yaşlarda oluşturduğu kaygı ve korkulan azaltır. Hatta ilahı aşka mazhar olmuş

bazı kimselerde Allah›a kavuşma arzusuyla ölüm, bir sevinç kaynağı haline bile gelebilir.

Kur'an, insanlığa şifadır. Çünkü onun önüne hayatı çok büyük bir fırsat olarak koyar. İnsana eşsiz değerde böyle bir şans tanır. Çünkü bu hayat, hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın duymadığı, hiçbir beşerin hayal edemeyeceği nimet ve güzelliklere (bk. Buharı, Tefsir, 32/1) nail olma zeminini oluşturur. Öyle nimetler ki insanın bu dünyada peşine düşüp amaç edindikleri, onların yanında pek değersiz ve sönük kalır. Bu, şüphesiz ki insana verilebilecek en büyük müjdelerdendir. Kur'an bu şansı da varlıklar arasında sadece insana tanımıştır.

Kur'an, insanlığa şifadır. Çünkü insan, kaygıları, sıkıntıları, şüpheleri, gelecek endişeleri ve duygusal çatışmaları olan bir varlıktır. İşte bütün bunların tedavi ve şifası Kur'an'ın emir ve tavsiyelerine bağlanmakla mümkün olmaktadır. Böylece insan içindeki kin ve husumetin ağırlığını atmakta, mutsuzluğuna sebep olan haset hastalığından kurtulmakta, ikiyüzlülük ve kibir gibi manevi ve psikolojik rahatsızlıklardan özgürlüğe kavuşmakta, taklit, taassup ve kötü niyetin pençesinden kurtulmaktadır.

Yine bu sayede insan, gönül huzuruna erişmekte, kalbindeki kasvet dağılmakta ve geleceğe ümitle bakmaktadır. Böylece hayat, insanı bitkin hale getiren anlamsız bir koşuşturmaca olmaktan çıkmakta, aksine Allah'a mülaki olma ve sonsuz güzelliklere kavuşma arzusuyla yaşanan bir hayır yarışına dönüşmektedir.

Kur'an insanlığa şifadır. Çünkü çağımızın yaygın bir hastalığı olan "yabancılaşma"nın da bir çaresidir. İnsanın kendi kendisine yabancılaşması ve diğerleri ile sıcak ilişkiler kuramamasının ilacıdır. Zira Hz. Peygamber, "Sevmeyen ve sevilmeyen insanda hayır yoktur." der. (Ahmed b. Hanbel, 2/40)

Yine yabancılaşma, insanın gerçeklerden kopması, yalnızlık duygusu, güçsüzlük ve umutsuzluk duygularını da beraberinde getirmektedir. Ancak Kur'an, bütün imkansızlıkların kuşattığı, ümit ışıklarının söndüğü şartlarda dahi insana yeni kapılar aralamakta ve ayağa kalkıp yürümenin yollarını ona göstermektedir.

Kur'an, insanlığa şifadır. Çünkü insanı kendisiyle barışık hale getirir. Allah'ın kendisine olan ihsanına karşı derin bir şükran duygusunu ona kazandırır. Böylece manevi boşluğa düşmek onun için söz konusu olmaz. Çünkü müminin bütün hayatı, bir anlam arayışı içerisinde geçer.

Mümin, ölüm sonrası hayatı garanti edebilmek için, büyük bir kararlılık içerisinde çalışıp çabalar. Önüne çıkan her türlü zorluk ve sıkıntıya karşı metanet sahibidir. Çünkü her zorlukla beraber bir kolaylık bulunduğuna (bk. inşirah, 94/5-6), yine musibetlerin Allah'ın bir takdiri olduğuna dolayısıyla sabretmesi gerektiğine inanır. (bk. Bakara, 2/155)

Kur'an'ın insana bahşettiği bu şifa ve rahmet iklimini herhalde en dokunaklı şekilde anlatanlardan biri Seyyid Kutup'tur. Yazımızı onun cümleleriyle tamamlayalım. Kur'an'a dair duygularını o, şu şekilde dile getirmektedir:

"Hamd olsun Allah'a, bana Kur'an'ın gölgesinde bir müddet yaşamayı nasip etti. Orada hayatımda hiç tatmadığım nimetleri tattım. Hayatı yücelten, onu kirlerden arındıran ve mübarek hale getiren bu nimetin lezzetini orada hissettim. Ben aciz bir kulum. İnsana yapılan bu ulvi ve yüce ikram, ne büyük bir lütuftur. Hayatın bu Kur'an vasıtasıyla vardığı yükseklik, ne büyük bir yüksekliktir. Kerem sahibi Allah'ın insanoğluna bahşettiği bu kıymetli makam ne büyük bir makamdır. Kur'an'ın gölgesinde, yeryüzünde dalgalanan İslam dışı hayat tarzını, dünya ehlinin önem verdiği küçük ve değersiz şeyleri yükseklerden temaşa ederek yaşadım." (Seyyid Kutub, fi Zılali'l-Kur'an, Mukaddime)

AFRİKA'DA KUR'ÂN-I KERİM'İM OLSUN

Prof. Dr. Ahmet KAVAS
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı

Şeref-i İslam ile müşerref olmuş her bir insan dünyanın neresinde yaşarsa yaşasın kalbindeki en saygın yeri bir kitaba ayırır ki o da hiç şüphesiz Kur'ân-ı Kerim'dir.

Sömürgecilerin 19. yüzyılın ortalarında farklı kıtalarda olduğu gibi Afrika'da ayak bastıkları her bölgede Müslümanların geleceği ile ilgili sadece kafalarından geçeni değil, bizzat uygulamada acele ettikleri kurallardan en önemlisi kıtanın inananlarını bu en değerli varlıklarından ayırmaktı. Dahası basit anlamda okuyup yazdıkları Arapça eğitimini hayatlarından kademeli şekilde çıkarmayı da ihmal etmediler. Genelde zor şartlarda elde ettikleri kağıtlara yazıp çoğalttıkları mushaflar da ya yok edildi veya sömürge memurları tarafından içlerinde kıymeti haiz bulunanlar Avrupa'daki kütüphanelere taşındı.

Tüm kıta toplumları için batı medeniyetinin kendilerindeki gibi inşa edileceğini iddia eden sömürgeci güçler bazı mahallerde bin yıldan fazla süredir yaşanan dini yaşayışları yok ettiler. Hacca gidişleri tamamen durdurarak asırlardır kullanılan tüm ticaret ve hac güzergâhlarını kapattılar. Çünkü hacca giden bir Müslüman her yönüyle yetişmiş bir kişilikle ülkesine dönüp etrafına önderlik vasıfları kazanıyordu.[1] Matbaanın İslam diyarlarında yerleşmemesinin ardındaki etkin gücü din âlimlerine buldularsa da kendi idarelerine aldıkları yerlere en ufak bir kitap ve benzeri eserleri basacak bir düzeni kurmayı çok gördüler. Matbaayı getirtmediğini iddia ettikleri ulemayı hala suçlayarak vakit geçirmekteler ama kendileri imkânları olduğu halde götürmemelerine en ufak laf etmemektedirler. Geleneksel ilmi hayatın yerini bir anlamda modernliğin ilmi heyecanı yerine cehalet tarafıyla hemhal edip kapladılar. İnananların asırlardır okuyup yazdıkları dillerle aralarının açılması için gece gündüz çalışıldı ve bir daha da aynı kıvama gelmemeleri için sıkı tedbirler alındı. Resmi dil olarak yerleştirilen batılı bir lisanı ve de harflerini öğrenmeye zorlandılar. Arapça her inanının dilinde manevi değerini taşısa da günlük hayattan tamamen dışlandı.

1 Ahmet KAVAS, "Afrikalı Sultanların Destanlaşan Hac Seyahatleri", İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, sayı: 18,s. 89-102.

Toplam bir asır içinde eline kalem alıp Arapça eser yazacak değil âlim kâtip bile kalmadı. Oysaki çölün en sert ikliminde herhangi bir eşyanın dahi korunmasının imkânsız olduğu ortamlarda büyük ihtimamla yazılan başta Kur'ân-ı Kerim nüshaları dahil tüm eserlerini sömürgeciler gelene kadar özel kütüphanelerinde muhafaza ettiler.

Afrikalı Müslümanlar Kur'ân-ı Kerim'i yerel dillerde farklı kelimelerle tarif ettikleri tahta levhalara elle yazıp silmenin dışında modern eğitim için araç gereçleri maddi imkânsızlıklar sebebiyle temin edemediler. İlim ve irfanın numunesi olan eserleri geçmişin zor şartları içinde yazıp koruyanlara kıyasla bugünün okuyup yazma kudretindeki ilim ehli kimseler artık gelecek nesillere hitap edecek değerde bir satır yazamaz hale geldiler. Büyük çoğunluğun yüce kitabımızla bağlantıları da fazla zorlanılmadan koparıldı.

Kur'ân-ı Kerim Hediyesi: Geçmişin İzlerini Diriltme Gayreti

Bağımsızlıkla birlikte sınırlı da olsa Müslüman toplumlar arasında irtibatlar tesis edilmeye başlandı. Özellikle hac ibadeti için Mısır ve Arap Yarımadası bölgesine gidip gelme fırsatı bulan Müslümanlar ve de okumaya giden öğrenciler ülkelerine dönerken yanlarında Mushafları da getirdiler. Dahası başta Arabistan, Bahreyn, Kuveyt, Katar ve Fas gibi ülkeler değişik zamanlarda binlerce Kur'ân-ı Kerimi hediye olarak dağıtarak en önemli ihtiyaca cevap vermeye çalışıyorlar. Son yıllarda Türkiye'de de bu anamda ciddi girişimler olduğunu görmekteyiz.

Özellikle Sahraaltı Müslümanlar son yarım asırlık bağımsızlık sürecinde farklı İslam ülkelerinin üzerlerinde etkinlik kurma gayretlerine şahit olmaktadır. Önceleri Suudi Arabistan öncülüğündeki Körfez ülkelerinin girişimleri 1990'lı yıllarda gözle görülür faaliyetlere dönüşmüştü. Başta eğitim kurumları arasında medreselerin

açılması, İslam eğitimi ve Arap dili bölümleri bulunan fakültelerde çok sayıda gencin okutulması bunlar arasındaydı. Yine Libya tek başına neredeyse sağlık, kültür, kalkınma, eğitim başta olmak üzere birçok alanda ciddi etkinlik kurmuştu. Sınırlı imkânları ile Cezayir, Mısır ve Tunus da benzeri faaliyetleri yapmaktaydı.

Afrika'da Kur'ân-ı Kerim hediye etme âdetinin bağımsızlık sonrası süreçte başladığı ve yoğun bir şekilde devam ettiği bilinmektedir. Güney Afrika'da 1958 yılında faaliyete geçen ve 2005'e kadar önderliğini Ahmed Deedat'ın yaptığı Uluslararası İslamı Yayma Merkezi IPCI (Islamic Propagation Centre International) son 40 yılda Afrika'da Arapça aslı ile beraber İngilizce tercümesi de bulunan bir milyondan fazla Kur'ân-ı Kerim'i dağıtmıştı. Kurumsal olarak Güney Afrika'da yoğun kullanılan İngilizce, Afrikaans ve Zulu dillerinde bastıkları 20 farklı konuda İslamı anlatan kitap arasında en çok yüce kitabımızın dağıtımını genelde Müslümanların bağışlarına bağlı olarak yaptılar. Sadece son dört yılda Afrikalı Müslümanlara hediye edilen Kur'ân-ı Kerim adedi 40 bin civarında oldu.[2] Yine 1993 yılında İngiltere'nin Nottingham şehrinde yaşayan Müslümanların kurduğu ve bugüne kadar eğitim, sağlık, mültecilere yardım gibi pek çok alanda faaliyet gösteren Müslüman Eller (Muslim Hands) derneği de son 20 yıldır Afrika'nın farklı bölgelerinde Kur'ân-ı Kerim ve Delâilü'l-Hayrât isimli kitaptan camilere ve medreselere hediye etmektedir.[3]

Son yıllarda kendi köşesinde sessiz sedasız duran Fas'ın ciddi bir atağa geçtiğini görmekteyiz. Fas Krallığı aynı dönemde benzeri faaliyetlerde en azından Senegal gibi bazı Batı Afrika ülkelerinde öne çıksa da günümüzdeki girişimleri yanında o dönemdekilerin daha sınırlı olduğu anlaşılmaktadır. Kral Altıncı Muhammed 2010'lu yıllarda Afrika'nın bilhassa Batı bölgesindeki ülkelerde başta camii ve külliye inşaları olmak üzere, yükseköğrenim bursları vermesi, mevcut kütüphanelere kitap desteği sağlaması, yüzlerce vaizi ülkesine davet ederek eğitimden geçirmesi ve on binlerce Kur'ân-ı Kerim dağıtması ile dikkatleri üzerine çekti. Dahası 2015 yılında Altıncı Muhammed Afrika Ulema Vakfı'nı kurması kendisini tüm kıta Müslümanlarının manevi önderi olarak kabul ettirme girişimi şeklinde değerlendirilmektedir. Bu vakfa onun rızası ile kaydedilecek alimler, kıta genelinde Boko Haram, eş-Şebab, Mujao, Polisaryo, Mağrib el-Kaidesi ve benzeri aşırı dini oluşumları engellemek, İran'ın Şiileştirme gayretlerini durdurmak, başta ABD olmak üzere farklı Hıristiyan

2 http://www.ipci.co.za/what-we-do/printing-publications (2015 Aralık).

3 https://www.launchgood.com/project/holy_quran_and_dalail_alkhayrat_distribution_in_africa (2015 Aralık)

devletlerin Müslümanları kendi dinlerine çevirmelerini engelleyecekler. Beş alimden oluşan bir teknik idari birim kurulacak ve yönetimden onlar sorumlu tutulacaklar.[4]

Fas Kralı Altıncı Muhammed 2013 yılında Afrika ülkelerine daha yakından ilgilenmeye başladı. 1984 yılında Afrika Birliği Teşkilatı üyesi çok sayıda ülkenin Batı Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti'ni bağımsız bir devlet olarak tanıyınca Fas ilk kurucusu olduğu bu teşkilattan çekilmişti. Kral Altıncı Muhammed, Batı Afrika ülkelerinden Senegal'e 2015 yılı Mayıs ayında resmi bir gezi yaptı. Senegalli Müslümanlara hediye edilmek üzere 10.000 adet mushafı, inşası Faslı ustalarca tamamlanan ve açılışı 1964 yılında babası Kral İkinci Hasan tarafından yapılan başkent Dakar'daki Büyük Cami'de ülkenin Yüksek İslam Konseyine bizzat kendisi verdi. Ülkesinde ve Batı Afrika bölgesinde yaygın olan Nâfi kıraatinin Verş rivayetine göre basılan mushaflar kralın bir hediyesi olarak ülkenin tüm camilerine dağıtılmak üzere takdim edildi.[5]

Mali Cumhuriyeti'nde de Fas Kralı 2014 yılı Şubat ayında Altıncı Muhammed Vakfı tarafından bastırılan 10.000 adet Kur'ân-ı Kerimi Mali Yüksek İslam Konseyi aracılığıyla bu ülke Müslümanlarına farklı camilerde dağıttırdı. Kendisi de Mali devlet başkanı ile başkent Bamako'nun büyük camiindeki törene katıldı. Amaç ihtiyacı olan camilere Nâfi kıraatinin Verş rivayetine göre basılan mushaflar Fas ile Batı Afrika Müslümanları arasında ortak bir okuyuş tarzının da yaşatılması olarak kabul ediliyor. [6]

Batı Afrika'da Kur'ân-ı Kerim dağıtımında Fas Kralı'nın yine 2014 yılı Şubat ayında resmi ziyarette bulunduğu Fildişi Sahili devleti olmuştu ve ülkenin Atlas Okyanusu sahilindeki ekonomik başkenti kabul edilen Abidjan'ın Mosquée Rivera adıyla bilinen büyük camii oldu. Altıncı Muhammed Vakfı'nın basıp dağıtılmasını sağladığı 10.000 adet mushaf ülkenin en etkin tarikatı Ticaniye'nin şeyhi vasıtasıyla tüm camilere gönderilmek üzere verildi. İki ülke İslami kurumları arasında arasında imzalanan sözleşmeye göre Ticaniye mensubu yolcuların Fas-Abidjan şehri arasındaki Fas Kraliyet Havayollarından indirimli bilet imkânı elde etmeleri de sağlandı.[7]

Gine Cumhuriyetini de Batı Afrika programına ilave eden Kral Altıncı Muhammed 2014 yılı Mart ayında bu resmi ziyareti eklemiş ve bizzat kendisi ile ev sahibi devlet başkanı Alpha Conde ile iştirak ettiği merasimle merkezi camide 10.000 adet Kur'ân-ı Kerim dağıttı.[8] Eski bir Portekiz sömürgesi olan ve nüfusunun yarıdan fazlasının Müslüman olduğu ifade edilen Gine Bissau'da da Fas Kralı 10.000 adet Kur'ân-ı Kerim hediyesini gerçekleştirdi.[9] Benzer bir dağıtım da aynı yılın Mart ayında Gabon Cumhuriyetinde oldu ve 10.000 adet mushaf Gabonlu Müslümanlara başkent Librevil'deki babası İkinci Hasan tarafından yenilenen ve onun adını taşıyan camide hediye edildi.[10] Fas Kralının Afrika'daki bu girişimini aslında kendisini 1990'lı yıllarda ülkesine uygulanan ambargonun 2000'li yılların başında kalkma-

4 http://www.afrik.com/maroc-une-fondation-du-roi-mohamed-vi-pour-les-oulemas-africains (29 Haziran 2015)

5 http://www.seneweb.com/news/Diplomatie/mohammed-vi-offre-dix-mille-exemplaires-_n_155663.html (22 Mayıs 2015)

6 http://www.maliweb.net/societe/le-roi-mohamed-vi-offre-10-000-exemplaires-du-coran-au-mali-197784.html

7 http://www.yabiladi.com/articles/details/23724/mohammed-offre-exemplaires-coran-cote.html

8 http://www.infomediaire.net/news/afrique/le-roi-mohammed-vi-offre-10-000-exemplaires-du-coran (4 Mart 2014).

9 http://medafricatimes.com/5704-guinea-bissau-hails-moroccos-endeavors-in-africa.html (Haziran 2015)

10 http://www.islametinfo.fr/2014/03/12/le-maroc-offre-10-000-exemplaires-du-coran-au-gabon/

sı ile birlikte kıtaya adayan ve krallar kralı olarak isimlendiren Muammer Kaddafi'den kalan boşluğu doldurma teşebbüsü olarak görenler de var.[11] Yine başta Kur'ân-ı Kerim hediyesi olmak üzere öğretmenlerin formasyonu, eğitim desteği ve diğer faaliyetlerine de 1957 yılından itibaren devam ettiği Nijer'de 2015 yılında da ciddi katkıda bulundu.[12]

Suudi Arabistan diğer İslam ülkelerinden çok önceki yıllarda büyükelçiliği bulunan ülkeler ağırlıklı olmak üzere Afrika'nın hemen hemen her yerinde özellikle hurma ile birlikte olmak üzere Ramazan aylarında Kur'ân-ı Kerim ve dağıtmaktaydı. Sadece 1985-2002 yılları arasında bünyesinde 1600 kişi çalıştıran Kral Fahd Kur'ân-ı Kerim Basım Kompleksinde (King Fahd Holy Qur'an Printing Complex) 23'ü Asya, 11'i Afrika ve 10'u Avrupa dili olmak üzere toplam 44 ayrı dilde toplam 170 milyon Kur'ân-ı Kerim basılıp dünya Müslümanlarına dağıtımı yapılmıştı.[13] Ancak bu dağıtım sembolik olup Fas Kralı'nın vakfı adına her ülkede yaptığı kadar on bin seviyesinde değildi.[14] Sadece bir Suudi Arabistanlı hayırseverin katkıları ile Batı Afrika ülkelerinden Gambiya'da yerleşik Jamaatu Salam isimli sivil toplum kuruluşu vasıtasıyla 2015 yılında on binlerce Müslümana Kur'ân-ı Kerim hediye edildi. Bunların 15.000'i bu ülkede, 10.000'i bu ülkenin güneyinde yer alan ve Senegale bağlı Kazamans bölgesinde ve 15.000 adedi de Gine Bissau'da olmak üzere 40.000 adeti bulmuştu.[15]

11 http://www.france24.com/fr/20140218-maroc-mali-diplomatie-roi-mohammed-ibk-algerie (Eylül 2013)

12 http://www.islam4africa.net/fr_new/more.php?cat_id=19&art_id=16 (10 Kasım 2015).

13 http://www.ummulhasanaat.co.za/king-fahd-holy-quran-printing-complex (6 Mayıs 2010)

14 http://leconakryka.com/2015/07/07/cooperation-larabie-saoudite-offre-des-corans-et-des-dattes-a-lecole-franco-arabe-de-matam/

15 http://thepoint.gm/africa/gambia/article/40000-copies-of-holy-quran-distributed-to-various-beneficiaries.

Körfez ülkelerinden Bahreyn'in de Afrikalı Müslümanlara Kur'ân-ı Kerim hediye etme geleneği devam etmekte olup 2014 yılında Sudan'da İslam ve Vakıf İşleri 100.000 adet Kur'ânı Kerim dağıtımı yapmıştı.[16]

Kur'ân-ı Kerim Dağıtılmasına Sevinenler

Afrika'da Müslümanlara Kur'ânı Kerim hediye edilmesi ile kıta insanlarının diğer zaruri ihtiyaçlarının aynı şeyler olmadığı bu dine inanmış tüm toplumların malumudur. Haliyle en azından öncelikle her köyün veya yaşanılan muhitin camiinde bir adet Kur'ân-ı Kerim bulunması en büyük arzularıdır. Bunu veren her kimse ona karşı onun ihtiyacını hissederek en büyük mutluluğu hissetmektedirler. İbadet mekanları yanında her eve de bir Kur'ân-ı Kerim hediye edilmek suretiyle ömründe evinde hiçbir zaman yüce kitabımızı bulundurmamış olanlar için büyük bir mutluluk vesilesi olunacaktır. Günümüzde çoğu zaman onlarca haneden oluşan köylerde ve mahallelerde sadece imamda veya camide bir adet mushaf bulunması bile kolay olmuyordu. Haliyle köylüler bile ilk önce elde ettikleri o Kur'ân-ı Kerim nüshasını camilerine koymaya gayret etmektedirler.

Kur'ân-ı Kerim'e hala tahammülü olmayan güruhlar

Şayet dünya genelindeki bütün Müslüman topluluklar arasında Kur'ân-ı Kerim okumaya heves etmenin yaşlara göre oranı çıkarılabilecek olsa Afrikalı olanların çoğunlukla en fazla seviyelere sahip oldukları

16 http://www.bna.bh/portal/en/news/613159 (10 Nisan 2014).

kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Onlardaki bu okuma sevdası asırlar için devasa kıtayı tüm zorluklarına rağmen bir tebliğ alanına çevirmişti. Tüccarları, din hizmetlerinde görev alanları, merkezi ve taşradaki tüm idarecileri bulundukları her yere bir camii veya mescit yaptırmayı, en basit bir mekanı Kur'ân eğitimi vermek için düzenlemekteydiler. Bu asaletli teşebbüsün asırlar içinde yaşatılmasını fark eden sömürgeciler yapılan sade ölçüdeki bu faaliyeti basite indirgemişler, hatta eğitim bile saymamışlardı. Ama bu eğitimi veren her bir ferdi de, ki genelde Batı Afrika'da "marabu" denen hocaları, tek tek fişleyip topluma çok zararlı şahsiyetler olarak damgalamışlardı. Faaliyetlerini engelleyemediklerine seyahat yasağı gibi basit cezalardan başka diyarlara sürgün etme, hatta zindanlara atma, iyice ciddi direnişle karşılaşırsalar bu defa idama kadar götürdüler. Basit dedikleri Kur'ân okuma bile kendilerine karşı açık bir savaş ilanı gibi büyütüldü ve kökten yok edilmesi için onlarca yıl uğraştılar.[17]

Bir taraftan İslamiyet'in görünürlüğünden rahatsız olurken diğer taraftan Batı Afrika ülkelerinde bile yasaklanan nice kilise cemaatlerinin faaliyetleri Afrika'ya taşındı. Özellikle eğitim konusu birinci uğraşıları sayıldı. Bu misyoner okullarında eğitilen çocukların dinlerinden, hassaten de İslam dininden ve onun yüce kitabından uzak tutulması sağlandı. 21. yüzyıla girdiğimiz bir çağda artık kıtanın herhangi bir tarafında Kur'ân-ı Kerim hediye edilmesi karşısında cinleri tepesine çıkan insanlar sayıları az da olsa türedi. İmkânı olan İslam ülkelerinin din kardeşlerine verdikleri bu hediyeleri diğer günlük ihtiyaçlarının temini ile kıyaslayıp önceliğin bunlarda olduğunu iddia etmektedirler. Misyonerlerin İncil dağıtmasından fazla rahatsız olmazken, Suudi Arabistan, Fas ve benzeri ülkelerin bu hediyeleşme faaliyetini Afrika coğrafyasında Araplaştırma faaliyeti olarak dahi görmektedirler. Şiddet yanlısı terör örgütlerinin bağımlılarının çoğunun hayatında Kur'ân-ı Kerim'i dahi görmediğini, haliyle hiç okumadıklarını dahi dikkate almadan yapılan bu güzel teşebbüslerin varlığını rahatsızlık sebebi olarak görmek, en basit anlamıyla başka düşünce ve inançların etkisinde, hatta esiri olmakla izah edilebilir.

17 Ahmet KAVAS, "Fransız Sömürgeciliği Karşısında Batı Afrika'da Mali'nin Dini Önderleri Marabular", İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, sayı: 14, yıl: 2006, ss.67-102.

Şimdi **Türkmenlere** Yardım Zamanı

Türkiye Diyanet Vakfı, Suriye'de yaşanan iç çatışmalar nedeniyle zor şartlarda hayatta kalmaya çalışan, soğuk kış şartlarında yaşam mücadelesi veren Türkmenler için yardım faaliyeti başlattı.

Dünyanın farklı coğrafyalarında yaşanan açlık, doğal afet, savaş ve şiddetin mağdur ettiği kriz bölgelerindeki milyonlarca insana hiçbir ayrım gözetmeksizin yardım götüren Türkiye Diyanet Vakfı, son günlerde saldırılara maruz kalan Suriye Türkmenlerine de kayıtsız kalmadı.

Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti, başta Suriye ve Irak olmak üzere mağdur coğrafyalarda yerinden yurdundan edilmiş, mülteci durumuna düşmüş, yardıma muhtaç Türkmen kardeşlerimiz için "Şimdi Türkmenlere Yardım Zamanı" adıyla yardım çalışması düzenlenmesini kararlaştırdı.

Türkiye Diyanet Vakfı olarak, asırlardır aynı coğrafyada birlikte yaşadığımız, siyasi kriz ve iç savaşın mağdur ettiği Türkmen kardeşlerimizin yardımına koşmak, barınma, beslenme ve sağlık alanındaki insani ihtiyaçlarını karşılamak, hüzünlerini paylaşmak ve acil ihtiyaç duydukları insani malzemeleri ulaştırmak için yardımsever milletimizin desteğini bekliyoruz.

Türkmenler için başlattığımız yardım kampanyasına, banka hesap numaraları, internet üzerinden online bağış olarak ve tüm GSM operatörlerinden (kontörlü hatlar hariç) "TÜRKMEN" yazıp 5601`e mesaj göndererek 10 TL`lik bir katkıyla Türkmen kardeşlerimize destek olabilirsiniz.

"Irak ve Suriye'de kardeşlerimizin yanında olduk"

Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürü İsmail Palakoğlu, başlatılan yardım faaliyetine ilişkin yaptığı açıklamada, "Vakıf olarak her zaman, komşularımız Irak ve Suriye'de yaşanan çatışmaların mağdur ettiği kardeşlerimizin yanında olduk" dedi.

Asırlardır aynı coğrafyada birlikte yaşadığımız ve ülkemize sığınan Suriyeli mültecilerin acısını dindirmek, sorunlarına çözüm üretmek için eğitimden sağlığa birçok alanda projeler gerçekleştirdiklerini belirten Palakoğlu, "Suriyeli kardeşlerimiz için başlattığımız yardım kampanyasında 13,5 milyon TL bağış topladık. Şubelerimizle birlikte yüzlerce tır insani yardım malzemesini Türkiye ve Suriye'deki kamplarda yaşayan mültecilere ulaştırdık" diye konuştu.

Suriye'deki iç çatışmalarda zor şartlarda hayatta kalmaya çalışan Türkmenler'e gıda ve temizlik alanındaki insani ihtiyaçlarını gidermek ve yardımcı olmak amacıyla Türkiye Diyanet Vakfı İzmir Şubesi tarafından Ramazan ayında yardım kampanyası başlatıldığını hatırlatan, Palakoğlu, kampanya kapsamında İzmir'de toplanan 12 TIR dolusu temel gıda ve temizlik malzemesinin, Ramazan Bayramında, Halep ve Azez ile Suriye'nin çeşitli bölgelerindeki Türkmenlere dağıtıldığını vurguladı.

Irak'ta yıllardır devam eden çatışmalar ve iç karışıklık nedeniyle 1 milyon insanın hayatını kaybettiğine, bir o kadarının da göçe zorlandığına işaret eden Palakoğlu, "Türkiye Diyanet Vakfı olarak Iraklı kardeşlerimiz ve bu ülkedeki Türkmenlere de bugüne kadar önemli destekler verdik ve onları yalnız bırakmadık" dedi.

Vakıf olarak Irak'ta mağdur olan Türkmenlere de yardım eli uzattıklarını belirten Palakoğlu, Irak'taki iç savaş nedeniyle ülkenin farklı bölgelerinden Kerkük'e sığınan 500 mülteci aileye ev aletleri, zaruri mutfak malzemeleri, hijyen paketi ile kuru gıdanın yanı sıra kış aylarında soba, battaniye yardımı ile yine Kerkük'e sığınan ve zor koşullarda yaşam mücadelesi veren 500 sığınmacı aileye evlerinde ya da çadırlarında kendi ekmeklerini pişirebilmeleri maksadıyla birer fırın ile 50'er kilogram un yardımı yaptıklarını belirtti.

Banka Hesap Numaraları

Banka / Şube	H. Türü	IBAN NO
Vakıfbank / Meşrutiyet Şubesi	TL	TR41 0001 5001 5800 7304 1603 14
Ziraat / Bakanlıklar Kamu Girişimci Şubesi	TL	TR59 0001 0025 3207 9673 6651 95
Halkbank / Mithatpaşa Şubesi	TL	TR24 0001 2009 3960 0016 0001 73

ŞEHİT SAHABİ SAFVAN BİN MUATTAL (R.A)

Mazhar BİLGİN
Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti İkinci Başkanı

Dünyayı teşrifinden (doğumundan) ebedi âleme göç ettiği güne kadar hayatının her anı kayıt altında bulunan son peygamber Hz. Muhammed (a.s.)'i bir an olsun gören, inanan, sohbetinde bulunan ve iman üzere vefat eden kişilere sahabi denir.

Kur'an nuru ile cihanı aydınlatan rahmet peygamberi Hz. Muhammed (a.s.)'in kutlu mesajını, bizzat O'ndan alıp başta Arap Yarımadası olmak üzere bütün dünya coğrafyasına ileten bu rehber kişileri Allah (c.c) Kur'an-ı Kerimde;

"İyilik yarışında önceliği kazanan Muhacirler ve Ensar ile onlara güzelce uyanlardan Allah onlara, içinde temelli ve ebedi kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kurtuluş budur."[1] buyurarak övgü ile anmaktadır.

1 Tevbe S., Ay. 100

Vahiy kültürünü insan kültürüne çeviren Hz. Muhammed (a.s.)'dan ilk elden aldıkları İslam iman, ahlak ve ibadet pratiğini insanlığa aktarmak gibi yüce bir vazifeyi üstlenen bu yıldız insanlara karşı vefa ve saygı bir insanlık görevidir.

Safvan bin Muattal (r.a.)

Safvan bin Muattal (r.a.) Mekke ve Medine arasında yaşayan savaşçı, isyankar ve kalabalık olan Beni Süleym kabilesine mensuptur. Hicretin dördüncü yılında Medine'ye gelerek Müslüman olmuştur.

Hicret sonrası Medine'de İslam'ın ilk çekirdek topluluğunu oluşturmaya çalışan Müslümanlar en zor dönem olan Bedir, Uhud ve Hendek savaşı ile karşılaştılar. Varlık yokluk dönemi içindeki bir avuç Müslümana bu dönemde katılmak gerçekten çok güçlü bir iman ve cesaret gerektiriyordu. İşte Safvan bin Muattal bu dönemde her şeyi göze alarak gelip Müslüman olmuştur. Zor dönemin Müslümanı olan Safvan bin Muattal, Müslüman olur olmaz Hendek Savaşına katılmış ve Kabilesi olan Süleymoğullarına karşı savaşmış fazilet sahibi, kahraman, cesur bir sahabidir. Hz. Muhammed (a.s.) Onun hakkında "Safvan bin Muattal'a dokunmayın, çünkü O sözü sert (sivri dilli) de olsa, kalbi iyilik-

le doludur" (İbn'ül Esir "Safvan bin Muattal, Üsdü'l-Ğabe.) Başka bir rivayette "Bırakın Safvan bin Muattal'ı. O, Allah ve Resulünü seviyor" [2]

Hz. Muhammed (a.s.)'den sonra İslam orduları, bir yandan İslam birliğini temin etmek diğer yandan da çeşitli coğrafyalarda İslam'ı yaymak üzere uzun soluklu mücadelelere girişmişlerdir. Safvan bin Muattal da önce bir asker olarak, daha sonra da komutan olarak bu savaşlara katılmıştır.

Şam ve Irak'ın fethinden sonra Urfa barışla alınmış ve Safvan bin Muattal, İyaz bin Ganem komutasındaki orduların sol kanat komutanı olarak Sümeysat (Samsat) ve çevresini fethetmiştir.

Safvan bin Muatttal Müslüman olduktan sonra ömrünün 6 yılını Hz. Muhammed (a.s.) ile 2 yılını Hz. Ebubekir ile bundan sonraki 6 yılını Irak ve Şam bölgesindeki savaşlarda geçirmiş, geriye kalan 40 yılını da Adıyaman bölgesinde vali ve komutan olarak geçirmiştir. Bu bölgede 40 yıl Bizanslılarla amansız savaşan bu büyük zat Hicri 60, Miladi 680 tarihinde burada katıldığı bir savaşta ayağı kırılmış, buna rağmen savaşa devam etmiş ve şehit olmuştur. Safvan bin Muattal'ın Samsat'ta şehit olup burada defnedildiği konusunda bütün tarihçiler ittifak etmişlerdir.[3]

Onlar, yani Ashab-ı kiram, Allah için Medine'de toplandılar ve Allah için dünyanın çeşitli coğrafyalarına dağıldılar. Hz. Muhammed (a.s.)'in müjdelediği başka bir gölgenin bulunmadığı Kıyamet gününde arşın gölgesinde barındırılacak olan yedi sınıf insandan oldular. Allah onlara rahmet etsin.

2 Şevkani, Dürrü's Sahabe byy, trz, 440.

3 Doç. Dr. Mehmet Azimli, Hz. Safvan bin Muattal

Safvan bin Muattal (r.a.)'ın türbesi ve külliyesi

Adıyaman ili Samsat ve Kahta ilçeleri sınırında bulunan mezarı 1930-1940 yıllarında son Osmanlı dersiamlarından Nakşi halifesi Hoca Osman-ı Efendi tarafından üstü ahşap bir türbe ile kapatılmıştır.

1974-1978 yılları arasında Adıyaman Kahta vaizi rahmetli Abdülcelil Ünalan tarafından, "ak sahabi" anlamına gelen "Sahabe-i Sippi" diye anılan bu zatın hayatı araştırılarak tarihi belgelerle yeniden gün yüzüne çıkarılmış ve tanıtımı yapılmıştır. İstanbul Belediyesi KİPTAŞ şirketi tarafından 2000'li yıllarda türbe bugünkü şekli ile yenilenmiştir.

2011 yılında Türkiye Diyanet Vakfının himayesi ve Adıyaman Valiliğinin desteği ile çevre düzenlemesi ile cami, misafirhane, şehitlik, piknik alanları, Kur'an Kursu gibi hizmet yapılarını da ihtiva eden proje hazırlanmıştır. Burada büyük destekleri olan Adıyaman Valisi Sn. Mahmut Demirtaş Bey'e teşekkür etmeyi bir vefa borcu bilirim.

Saffan bin Muattal (ra)'ın türbesinin her gün ziyaretçisi olmakla beraber, mübarek gün ve gecelerde ziyaretçi sayası 5 ila 10 binleri bulmaktadır.

Saffan bin Muattal Camii Külliyesinin inşası ve çevre düzenlemesi sayesinde öncelikle bölgemizin İslamlaşması için bunca emek vermiş, burada şehit olmuş bu büyük Zat'a vefa borcumuzu ifa etmiş olacağız.

Ayrıca Cami ve Kur'an kursunda verilecek eğitim ile yöre halkının kültürüne katkı sağlanacak, inanç turizminin geliştirilmesi ile yörenin maddi kalkınması desteklenecek, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden gelen ziyaretçiler ile yöre halkının kültür etkileşimi sağlanacaktır.

Birlik ve Kardeşlik Mekanı CAMİLERİMİZ

“Ülkemizde ve yurt dışında cami inşasının bayraktarlığını yapan Türkiye Diyanet Vakfı, bugüne kadar ülkemizde 3 bin 421, 25 ülkede ise 100’ün üzerinde cami ve eğitim binası yapmıştır”

Camiler, toplumun dini, sosyal ve kültürel bakımdan gelişmesinde önemli rolü bulunan müesseselerden biridir. Kubbeleri altında gönülleri buluşturan camiler, Müslümanın ilk mektebi, toplumun manevi merkezi, şehrin ruhu, sokağın kalbi, milletin umududur.

Camiler, Asr-ı Saadetten beri hem yapı hem de işlev olarak yüce dinimiz İslam’ın bütün esaslarını ve mesajlarını temsil eden kurum olma niteliğine sahiptir.

Yeryüzünün ilk mescidi Mescid-i Haram ve Peygamberimizin Medine’ye hicret ettikten sonra ilk iş olarak inşa ettirdiği Mescid-i Nebevî başta olmak üzere bütün camiler, medeniyetin merkezi, ilim ve irfanın beşiği, fakir ve kimsesizin meskeni ve müminlerin kardeşlik kaynağı olmuştur. Kâbe’nin birer şubesi ve Allah’ın evi olan camiler, kalplerin huzur ve sükûn bulduğu mekânlardır.

Kimi zaman hayatın karmaşası içinde insanların nefes almasını sağlayan ve onları manevî yön-

den besleyen saadet yeri; kimi zaman çaresiz ve kimsesizler için sığınılacak bir liman; kimi zaman da yalnızlıktan bunalan ruhların sosyalleşmesine katkı sağlayan mukaddes bir mekândır.

İslâm kardeşliğinin ve birlikteliğin sembolü olan camiler, toplumun tüm kesimlerinin, kadın-erkek, genç-yaşlı, çocuk yetişkin, engelli-engelsiz her yaştan ve her kesimden Müslümanın rahatlıkla ibadetlerini eda edebilecekleri yerlerdir.

Hz. Peygamber (s.a.s) ve sahâbe dönemlerinden günümüze kadar cami ve mescidlerin imarı tüm İslâm âleminde önem görmüş ve Müslümanlar, nesiller boyu farklı kültür ve medeniyetlerin ürünü olan mimarî ve sanatsal özelliklere sahip muhteşem camilerle yeryüzünü donatmışlardır.

Yeni kurdukları şehirlerde camiyi hayatın merkezine alan bir plânlama yapmışlar; dinî mimariye önem vererek camilerin, mimarî ve tezyinat bakımından en güzel yapılar olmasına özen göstermişlerdir. İslâm geleneğinde özellikle Osmanlı döneminde "külliye" kültürünün çekirdeği camidir. Bu muazzam mimarî yapının çevresine medrese, hamam, misafirhane ve hastane gibi eğitim ve sosyal hizmet kurumları inşa edilmiş; böylece cami, insanların ihtiyaçlarının karşılandığı merkezî bir konuma sahip olmuştur.

Estetik ve mimari özellikleri ve güzellikleriyle yüzlerce yıldır varlığını devam ettiren Fatihler, Süleymaniyeler, Selimiyeler, manevî yönden dinin gücünü; biçimsel açıdan sağlamlık ve kusursuzluğu; sanatsal açıdan da özgünlüğü yansıtan şaheserler olarak insanlığı hayran bırakmaya devam etmektedir.

Camiler, tarih boyunca sadece ibadetin değil aynı zamanda sevgi ve saygının, bilgi ve hikmetin, birlik ve beraberliğin mekânı olmuştur.

"Ruhumun senden ilahi şudur ancak emeli,
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar ki şahadetleri dinin temeli,
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli."

Milli şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un bu mısralarıyla İstiklal Marşımızda yer bulan ruh, bugün de varlığını sürdürmektedir.

Ülkemizde ve yurt dışında cami inşasının bayraktarı

İslam medeniyetinde önemli bir yere sahip olan vakıf kültürü, camilerin inşası ve yaşatılmasında bugüne kadar öncü olmuş, bu durum özellikle Selçuklular ve Osmanlı Devleti döneminde zirve noktaya ulaşmıştır.

Günümüzde vakıf geleneğinin sağlam bir halkasını teşkil eden Türkiye Diyanet Vakfı da kurulduğu günden bu yana yurt içinde ve yurt dışında yaptırdığı cami ve eğitim binalarıyla bu kutlu geleneği sürdürmüştür.

Ülkemizde yaşanan hızlı nüfus artışı ve şehirlere göçün had safhaya çıkardığı cami ihtiyacını karşılamaya öncelik veren Vakfımız, yapımına 1967 yılında başlanan Ankara Kocatepe Camisini tamamlayarak milletimizin istifadesine sunmasının ardından bugüne kadar ülkemizde 3 bin 421, 25 ülkede ise 100'ün üzerinde cami ve eğitim binası yapmıştır.

Cami ihtiyacının karşılanması yıllardır tamamen vatandaşlarımızın duyarlılığına, gayret ve fedakârlığına bırakılmış, mahalli teşebbüsler, büyük kentlerimizde abidevî türden camilerimizin yaptırılması konusunda yetersiz kalmıştır. Vakfımızın cami faaliyetleri ise bu alandaki büyük bir boşluğu doldurmuştur.

Eski camilerimizin muhafazası ve oralardaki manevi havanın yeni nesillerce de teneffüsünün mümkün kılınması, esaslı bir maddi külfeti ve belli başlı bir sorumluluk gerektirmektedir. Abidevi nitelikte olan ve bir külliye şeklinde düşünülen Kocatepe Camii, Adana Sabancı Merkez Camii, Konya Hacı Veyiszade Camii başta olmak üzere, il ve ilçelerdeki camilerin bir kısmı Türkiye Diyanet Vakfı tarafından inşa edilerek hizmete sunulmuştur.

Ümmetin her bir ferdi ile gönülleri buluşturan birlik mekânları inşa eden Türkiye Diyanet Vakfı, cami ve eğitim merkezi yapım faaliyetlerini

sadece ülkemizle sınırlı tutmamış; Sovyetler Birliği'nin yıkılmasıyla bağımsızlığını kazanan Türk Cumhuriyetleri ile başladığı yurt dışı cami faaliyetlerini, Kırım, Kafkasya ve Balkanlarla sürdürmüş, bugün bu faaliyetlerini gönül coğrafyamızın serhat noktaları olan Afrika, Asya Pasifik ve Güney Amerika ülkelerine kadar taşımıştır.

Ülkemizde ve yurt dışında cami inşasının bayraktarlığını yapan Türkiye Diyanet Vakfı bugün ezan sesine hasret Müslümanlar için de ABD, İngiltere, Rusya, Haiti, Belarus gibi ülkelerde sevgi mekânları camiler inşa etmektedir. Vakfımızın halen 8 ülkede cami inşaatları, 7 ülkede de yer tahsis ve projelendirme olmak üzere toplam 15 caminin işlemleri devam etmektedir.

Kazakistan'da Hoca Ahmet Yesevi Camii, Rusya'da iç dekorasyon ve tezyinatı vakfımız tarafından yapılan Moskova Camii ile Kırıkkale Merkez Nur Camii bu yıl ibadete açılırken, Arnavutluk Tiran Merkez Camii'nin temeli de 2015 Mayıs ayında atıldı.

Halen, Lefkoşa Hala Sultan Camii, Kırgızistan Bişkek Camii, Arnavutluk Tiran Merkez Camii, Belarus Minsk Camii, Kırım Seyyit Settar Camii ve Medresesi, Filipinler Tacloban Camii, Haiti Boukman Buhara Camii, Cibuti Merkez Camii inşaatları sürüyor.

Macaristan Budapeşte Camii, Kosova Piriştine Camii, Romanya Bükreş Camii, Makedonya Üsküp Camii, Karaçay-Çerkesya İslam Enstitisü Camii, İngiltere Cambridge Camii, Kırgızistan Oş İmam Serahsi Külliyesinin ise projeleri hazırlanıyor. Bu camilerin yapımına da yakın zaman başlanacaktır.

Son dönemde ibadete açılan camiler

- Kazakistan Hoca Ahmet Yesevi Camii
- Somali Mogadişu Camii
- Somali Abdülaziz Camii
- Filipinler Mabini Camii
- Filipinler DSWD Camii
- Moskova Merkez Camii
- Mali Eyüp Sultan Camii
- Kırıkkale Nur Camii
- Çorum Meydan Camii

Yapımı devam eden camiler

- Lefkoşa Hala Sultan Camii
- Kırgızistan Bişkek Camii
- Arnavutluk Tiran Merkez Camii
- Belarus Minsk Camii
- Kırım Seyyit Settar Camii ve Medresesi
- Filipinler Tacloban Camii
- Haiti Boukman Buhara Camii
- Cibuti Merkez Camii

Proje işlemleri devam eden camiler

- Macaristan Budapeşte Camii
- Kosova Piriştine Camii
- Romanya Bükreş Camii
- Makedonya Üsküp Camii
- Karaçay-Çerkesya İslam Enstitisü Camii
- İngiltere Cambridge Camii
- Kırgızistan Oş İmam Serahsi Külliyesi

Türkiye Diyanet Vakfı Gazze'de 9 Caminin Temelini Attı

Filistin Gazze şeridinde İsrail saldırıları sonrası yıkılan, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) tarafından yeniden inşa edilecek 9 caminin temeli, düzenlenen törenle atıldı.

Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz, temel atma töreninde yaptığı konuşmada, Diyanet İşleri Başkan'ı Mehmet Görmez'in selamını getirdiğini söyledi.

Cami ve mescidlerin önemli olduğunu vurgulayan Yılmaz, "Bizim gönüllerimizin birleştiği, kalplerimizin buluştuğu, Rasulullah'ın (sav) Medine'de inşa ettiği mescidden sonra dünyanın her tarafında yayılan mabetlerimizdir, kalplerimizin cem olduğu yerdir. 78 milyon Türk halkının selamlarını getirdik. Diyanet İşleri Başkanımız Mehmet Görmez, geçen yılki ziyaretinde vadettiği burada yıkılan camilerin yapımını başlatmak için geldik. Biz Diyanet İşleri Başkanlığı olarak dünyanın her yerinde mescitler inşa ediyoruz. Amerika'da, Rusya'da, Orta Asya'da, Balkanlarda. Ama Gazze camilerinin inşasının ayrı bir anlamı ve önemi var. Çünkü Gazze'de bizi seven kardeşlerimiz, mağdur ve mazlum kardeşlerimiz var. Onlarla beraber olmak, onların yıkılan camilerini inşa etmek, Başkanımızın vaadiydi. Biz bu vaadi gerçekleştir-

mek için buradayız. İlk kez Gazze'ye geliyoruz. Çok mutluyuz. Miraç mucizesinin gerçekleştiği bu mekanlarda sizlerle birlikte olmak bizlere ayrı bir mutluluk veriyor. Burada atacağımız cami temellerinin kardeşliğimizin devamına, Gazze'nin hürriyetine kavuşmasına, Filistin halkının hürriyete kavuşmasına vesile olmasını diliyoruz. Duamız bu bölgede, barış içerisinde insanların bir arada yaşaması yönündedir" diye konuştu.

İsrail saldırılarından yıkılan 9 caminin yeniden imar edilmesi için Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından çalışma başlatıldığını hatırlatan Yılmaz, temelini attıkları Ez Züheyr Camii, Bedir Camii, Hamza Camii, Buhari Camii, Hasan El Benna Camii, Safa Camii, Muslim Camii, Sultan Abdulhamid Camii, Tevhid Camii'nin yapımının bir yıl içinde tamamlanacağını kaydetti.

Yılmaz, "9 cami projesi için 4 milyon 357 bin dolar ödenek ayırdık, inşaatların temellerinin atılması için ilk etapta 1 milyon 247 bin dolar ulaştıracağız" dedi.

Filistin Din İşleri ve Vakıflar Bakanı Gazze Vekili Hasan Essayfi de Türkiye'nin geçmişteki medeniyet ve tarihinin gereğini yerine getirdiğini belirterek daha önce verilen sözlerin tutulduğunu söyledi.

Essayfi, Türkiye'nin cami yapımı için sadece bütçeyi gönderip işi yaptırmadığını vurgulayarak, heyetin temel atmaya gelerek kendilerini onurlandırdıklarını ifade etti.

Essayfi, "Gazze'deki nesil, camiler yıkık da olsa, çamur dahi olsa ibadetlerini sürdüren bir nesildir. Camilerimizi yıksalar da sokaklarda her yerde namazımızı kılacağız, ibadetlerimizi devam ettireceğiz" dedi.

Konuşmaların ardından İmam Buhari Cami'nin temeli atıldı.

Moskova Merkez Camii İbadete Açıldı

Rusya'nın başkenti Moskova'da iç dekorasyonu ve süslemesi Klasik Osmanlı sanatı üslubuyla Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yaptırılan Moskova Merkez Camii, 23 Eylül Arife Günü ibadete açıldı.

Caminin açılışı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz, TDV Mütevelli Heyeti İkinci Başkanı Mazhar Bilgin, TDV Genel Müdürü İsmail Palakoğlu ile çok sayıda davetlinin katılımıyla gerçekleşti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, açılış töreninde yaptığı konuşmada, caminin Moskova'ya kazandırılmasında emeği geçen herkese teşekkür etti. Erdoğan, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfının caminin inşasına katkı sağlamasının milletimiz açısından bahtiyarlık vesilesi olduğunu söyledi.

Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas da Filistin halkı adına Moskova Merkez Camisi açılışında bulunmaktan memnuniyet duyduğunu ifade etti.

Moskova Merkez Camisinin, mimari özellikleri açısından Moskova'nın sembol yapıları arasına gireceğini kaydeden Abbas, caminin böyle bir şehrin merkezinde açılmasının çok daha önemli olduğunu vurguladı. Mahmud Abbas, İsrail'in Mescid-i Aksa'ya yönelik ihlallerine de değinerek, dünya kamuoyuna Kudüs'teki kutsal mekanların korunması çağrısında bulundu.

Caminin açılış törenine, Çeçenistan, Dağıstan ve Tataristan liderleri de katıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan:

"Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfının caminin inşasına katkı sağlaması, milletimiz açısından bahtiyarlık vesilesi oldu."

Rusya Müftüler Konseyi Başkanı Ravil Gaynuddin de yaptığı konuşmada, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Türk halkına cami inşaatına verdikleri destekten dolayı teşekkür etti. Gaynuddin, Moskova'nın merkezinde ibadete açılan caminin İslam alemi ve Rusya Müslümanları için önemli bir gelişme olduğunu belirterek, hayırlara vesile olmasını diledi.

Moskova Merkez Camii'nde Osmanlı izleri

Rusya'nın başkenti Moskova'da Rusya Müslümanları Dini İdaresi tarafından inşa ettirilen caminin iç dekorasyonu ve süslemesi ise Klasik Osmanlı sanatı üslubuyla Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yaptırıldı.

Yapımı yedi yıl süren Moskova Merkez Camiin'de aynı anda 10 bin kişi namaz kılabiliyor. Toplam kapalı alanı yaklaşık 19 bin metrekare olan caminin kubbe yüksekliği 46, kubbe çapı ise 22 metre. Kubbenin tamamı bakır levhalar üzerine altın varaklarla kaplandı. Caminin iki büyük minaresinin uzunluğu 81 metre.

Moskova'nın merkezi semtlerinden birinde yer alan camide, Cuma günü ve bayramlarda minareden, diğer vakitlerde ise içerinden ezan okunuyor.

İç dekorasyon Türkiye'den

Proje ve üretim aşaması yaklaşık iki yıl süren cami süslemeleri için Türkiye'den 100 den fazla sanatkar çalıştı.

Moskova Merkez Camii'nin, namaz katından kubbeye kadar tüm kalem işleri, mermer mihrap, minber ve kürsü, mermer kedi yolu ve mahfel korkuluklar, avizeler, 20 milimetre kalınlığında 6 bin metrekare halı ve ahşap kündekari ana giriş kapıları Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yaptırıldı.

Caminin hüsnühatlar ve kalem işi nakışları, 16 ve 17. yüzyıl Klasik Osmanlı sanatı üslubuyla yapılırken, mihrab, Marmara mermerinden özel tasarımlı, çevresi kuşak yazılı nakış ve hatları oymalı kabartma tekniğinde Türkiye'de hazırlanarak monte edildi.

Sekizgen kasnak üzerine kurulu caminin dış mimarisinin yapımında ise Rusya'nın iklim şartları gözetildi. 8 asansörün bulunduğu camide alttan ısıtmalı sistem kullanılıyor.

CAMİ MERKEZLİ BİR MEDENİYET

Prof. Dr. H. Kâmil YILMAZ
Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı

"Mabetlerin manevi imarı, cami içinde dinî hizmetleri yürütecek görevliler ve camileri dolduracak cemaat yetiştirmektir. Cemaati bulunan din, manen mamurdur. Maddi olarak her an mabedini imar edebilir. Ama sadece mabedi kalmış, cemaati tükenmiş bir din, virandır."

İslam, hayatın merkezine mabet ve mescidi yerleştirerek cami merkezli bir medeniyet kurmuştur. Yüce Peygamberimiz Medine'ye hicret sırasında Kuba'da ilk mescidi, ardından Medine'de Mescid-i Nebi'yi inşa ederek önce dini ve imanı korumayı, sonra bu iman ikliminde toplumu dönüştürmeyi ve yepyeni bir tevhit ehli inşa etmeyi hedeflemişti. Din ve imanı korumanın başlıca üç yolu vardır:

Ferdî planda dinin emirlerini tutup yasaklarından kaçınmak,

Mabet, mescit ve cami gibi müesseseler kurup toplumu dönüştürmek,

Din ve iman konularına ait eğitim ve öğretimi yaygınlaştırmak.

Din ve imanı korumanın müesseseler yoluyla olanına en güzel örnek camilerdir. Allah Teala, Kur'an-ı Kerim'de: "Allah'ın mescitlerini, ancak Allah'a ve ahiret gününe iman eden, namaz kılan ve zekât verenler imar eder." (Tevbe, 9/18.) buyurarak inananları mescit ve mabet imarına; yani müesseseler kurmaya teşvik etmektedir.

Mabet ve mescitlerin imarı, biri maddi, diğeri manevi olmak üzere iki türlü olur. Ayetin ihtiva ettiği manada her iki anlam vardır.

Maddi imar, mabetlerin fiziki inşası, korunup gözetilmesidir. Allah Rasulü (s.a.s.): "Kim Allah için bir mescit bina ederse, Allah da onun için cennette bir köşk bina eder." (Buhari, Salat, 65; Müslim, Mesacid, 24.) buyurarak inananları mescit inşa işine çağırmaktadır.

Mabetlerin manevi imarı, cami içinde dinî hizmetleri yürütecek görevliler ve camileri doldu-racak cemaat yetiştirmektir. Cemaati bulunan din, manen mamurdur. Maddi olarak her an mabedini imar edebilir. Ama sadece mabedi kalmış, cemaati tükenmiş bir din, virandır.

Mabetler, Yüce Yaratıcı'nın adının ilan edildiği ve dinî ibadetlerin kâmil manada yaşandığı mekânlardır. Bu yüzden Allah Teala: "Allah'ın mescitlerinde O'nun adının anılmasını yasaklayan ve onların harap olmasına çalışandan daha zalim kim vardır?" (Bakara, 2/114.) buyurarak bu hizmete engel olanları zalim sayar.

Camilerde ibadeti engellemek ve mabet fonksiyonuna mani olmak ne kadar büyük bir zulümse, camilerde görev yapacak din hadimleri yetiştirmemek ve cemaat teminine gayret göstermemek de aynı oranda bir zulümdür. Caminin içini boşaltmak, boşaltılmasına seyirci kalmak, mabedi harap olmaya terk etmek demektir. Nitekim içinde insanların yaşamadığı haneler, içinde insan yaşayan evlerden çok daha çabuk yıpranır ve harap olur. Mabetler de böyledir. Cemaatin şenlendirmediği mabet yıkılmaya terk edilmiş demektir. Bu yüzden ayette geçen "harap olmasına çalışan" ifadesinin içinde camiye devamla cemaat olmayan ve cemaat bulmayan kimseler de dâhildir.

İlahî ve nebevi emirler on beş asırlık İslam coğrafyasında, İslam'ın sembolleri sayılan camilerin inşasının temel sebebi olmuştur. Doğudan batıya, kuzeyden güneye her devirde yapılan ve günümüze kadar ayakta kalan camiler, İslam mimarisinin şahikalarıdır.

Allah Rasulü döneminde Mescid-i Nebi mabet olmasının yanı sıra manevi imara yönelik pek çok fonksiyon icra etmişti. Vakıa camilerin ilk inşa amacı ibadet mahalli oluşlarıdır. Ama asr-ı saadette mescit hem eğitim ve öğretimin, hem de devlet yönetiminin merkezi, aynı zamanda adalet tevzi yeri, sosyal ve manevi problemlerin çözüldüğü danışma mekânı, ayrıca da evi olmayan sahabilerin barınma alanıydı. Hatta hastaların tedavi edildiği bir şifahane, askerî konuların görüşülüp stratejilerin değerlendirildiği ordugâhtı. Yabancı heyetlerin kabul edildiği, her türlü faaliyet ve sportif gösterilerin yapıldığı fonksiyonel bir mekândı.

Asr-ı saadette bu şekilde şahsi ve içtimai hayatın merkezi hâline gelen cami, İslam medeniyet tarihi boyunca bu fonksiyonunu sürdüregelmiştir. Nitekim asr-ı saadetten sonra kurulan ve gelişen eğitim öğretim kurumları medreseler, askerî eğitim alanları kışlalar, sosyal dinî hayatın parçası hâline gelen tekke ve zaviyeler ile ticari hayatın merkezi mesabesindeki bedesten, çarşı ve pazarlar, cami merkezli olarak gelişmiştir. Camilerin yanına açılan imaret/aşevi ve kütüphane ile şifahaneler de mescitlerin ne derecede hayatın merkezinde olduğunu göstermektedir. Özellikle Selçuklu ve Osmanlı döneminde medreseler, camilerin etrafında topluma ışık saçan müesseseler olarak örgütlenmiştir. Köyler, cami ve musalla/namazgâh merkezli olarak kurulmuştur.

Şehirlerdeki camilerin taş yapılar olarak sağlam ve son derece estetik inşa edilmesinin yanında, hayat mekânı sayılan evlerin ve diğer binaların

ahşap ya da topraktan yapılmış olması, İslam tarihindeki cami merkezli medeniyet anlayışının çok önemli bir göstergesidir. Cami merkezli medeniyet mekân öncelikli değil, zaman öncelikli bir medeniyetin doğmasını sağlamıştır. Camilerin etrafında oluşan sosyal yapı, hayatlarını minarelerden okunan ezana göre düzene koymakta, yaşantılarını onunla tanzim etmekteydi.

Günümüzde camilerin fonksiyonları, değişen fizik mekân anlayışıyla birlikte azalmış; mabet ve dinî eğitim-öğretim merkezi olmak üzere aşağı yukarı iki fonksiyona raci kalmıştır.

Yaşadığımız çağda konutların apartman olarak yapılması, şehirlerdeki nüfus yoğunluğunu artırmış, şehir ve köyde yaşayan nüfus oranları yer değiştirmiştir. Nitekim ellili yıllarda Türkiye'de şehirde yaşayan nüfus yüzde yirmiyken günümüzde bu sayı yüzde seksenlere ulaşmıştır. Köyden şehre gelen ve şehrin dar kalıplarına mahkûm olan aile içindeki çocuk, genç, kadın, yaşlı, emekli ve engellilerin ev dışında sosyal ihtiyaç ve problemlerini çözecek yeni fizik mekânlara ihtiyaç vardır.

Bugün şehirlerde yaşayan insanların camilerin fizik mekânlarından sadece mabet ve dinî eğitim için değil, başka sosyal hizmetler için de yararlanmaları gerekmektedir. Bu bakımdan çocuk, genç, kadın, yaşlı, emekli ve engellilerin camilerde kullanabilecekleri farklı alan ihtiyacı ortaya çıkmakta ve şehir mimarimizle birlikte cami mimarisinin de fonksiyonellik ve estetik açısından yeniden ele alınması gerekmektedir.

İnsanoğlunun temel ihtiyaçları karşılandıktan sonra ilk hatırına gelen şey, sanat ve estetiktir. Dolayısıyla insan yaşadığı mekânların; cami ve eğitim merkezlerinin de estetikten nasip almasını ister. Yetmişli-seksenli yıllarda konut ihtiyacını estetiğine bakmadan gecekondu anlayışıyla çözmeye çalışan insanımız, mabetlerini de aynı anlayışla inşa etmek durumunda kalmıştır.

Türkiye'nin ekonomik durumu düzelip halkın refah düzeyi arttıkça konutlarda meydana gelmeye başlayan estetik kaygısının mabetlerimize de yansıması kaçınılmazdır. Sanırım camilerimizin mimarisiyle ilgili son zamanlarda ortaya çıkan tartışmalar bunun sonucudur.

İslam'ın şiarı konumunda bulunan cami, minare ve mabetler, bulundukları coğrafyanın İslam medeniyetine ait olduğunu gösteren simgelerdir. Ancak o coğrafyada o medeniyetin devamı, cami veya mabetlerin manevi imarıyla mümkündür. Bu yüzden bugün mabet dikmek ve cami inşa etmek noktasında Müslümanların gayretlerini takdir etmemek mümkün değildir. Ancak mabet dikmeyi heykel veya bir başka sanat eseri dikmekle eşdeğer görmek ve böyle bir yarışa girmek yanlış olur.

Camilerin maddi ve fiziki imarı, manevi imarın da göstergesidir. Dışarıdan bakıldığı zaman estetik değeri olmayan bir cami, mabet fonksiyonunu icra etse bile medeniyet fonksiyonunu icra edemediğinden o yörede yaşayan insanlara bu anlamda bir özgüven veremez.

Yapılması gereken caminin hem taş ve betondan oluşan fiziki yapısını estetik kaygıyla yeniden düzenlemek, hem de içini cemaatle şenlendirip mabet özelliğini sürdürmektir. Bu da camiyi, bütün fonksiyonlarını icra edecek bir konuma taşımak ve hayatın merkezine almakla olur.

AVRUPA'DA İSLAMOFOBİ İLE MÜCADELE VE DİTİB

Prof. Dr. Nevzat Yaşar AŞIKOĞLU
Berlin Büyükelçiliği Din Hizmetleri Müşaviri / DİTİB Genel Başkanı

"İslam eleştirisi adı altında yapılan İslam düşmanlığı, dünya genelinde son zamanlarda yaşanılan gelişmeler sebep gösterilmek suretiyle özellikle Avrupa'da birçok kesimin onunla beslendiği bir endüstri haline gelmiştir. Diyanet İşleri Türk-İslam Birliği (DİTİB), çeşitli yol ve yöntemleri etkin bir şekilde kullanarak bu saldırılarla mücadele etmektedir."

İslam düşmanlığı, Müslümanlara karşı ırkçılık ve İslamofobya (İslam korkusu), özellikle yaklaşık 40-45 milyon Müslüman'ın yaşadığı Avrupa'da daima gündemde olan bir konudur. Bu konu, dünya genelinde son zamanlarda yaşanılan gelişmeler sebep gösterilmek suretiyle birçok kesimin onunla beslendiği, gelir elde ettiği bir endüstri haline gelmiştir.

İslam düşmanlığının bir sonucu olarak, özellikle Avrupa ülkelerinde İslama karşı saldırı ve düşmanlıkların ileri boyutlara vardığı görülmektedir. Bu saldırıları, kişisel-fiziki şiddet saldırıları, ibadethanelerimize, dini-sosyal müesseselerimize, kutsal mekanlara, mezarlıklarımıza yönelik gerçekleştirilen saldırılar, kişisel hakaretler, 'İslam eleştirisi' adı altında yapılan ve bütün Müslümanları derinden yaralayan hakaretler, Müslümanların giyim-kıyafetine yönelik dışlamalar, inanç ve ibadet özgürlüğünü kısıtlayan gelişmeler, güvenlik adı altında yapıldığı öne sürülen Müslümanların ve İslam'ın bir güvenlik, sosyal, kültürel ve toplumsal tehdit olarak algılanması, günlük hayatta iş, konut, eğitim gibi konularda yaşanan dünyada ve Batı'daki yerli ve göçmen Müslümanlara yönelik ayrımcılıklar gibi kategorilere ayırmak mümkündür.

Yaygın bir kavram haline gelmiş olan İslamofobya kavramı ''İslam'' ve ''fobi'' kelimelerinin birleşmesi ile ortaya çıkmakta ve ''İslam korkusu'' anlamına gelmektedir. Fobi Yunanca ''phobos'' kelimesinden gelmekte ve bir şeye karşı duyulan korkunun, kişinin gündelik yaşamına olumsuz yönde tesir etmesini içermektedir. Bu nedenden dolayı araştırmacılar, Avrupa ve dünyada Müslümanlara ve İslam dinine duyulan kin ve nefreti tanımlamada ''İslam düşmanlığı''

veya ''Müslüman düşmanlığı" kavramlarının daha uygun olacağı kanaatine varmaktadırlar. Söz konusu düşmanlık biçimleri kin, nefret, sözlü ve fiziki saldırılar gibi unsurlara ayrılabilmektedir. Diyanet İşleri Türk-İslam Birliği (DİTİB), çeşitli yol ve yöntemler kullanarak bu düşmanlıklarla mücadele etmektedir.

Fiziki saldırı ve eylemler

Dünyanın ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde, Müslümanlara karşı sırf Müslüman olduklarından dolayı şiddet uygulanmaktadır. Bu saldırıların en belirgin olduğu olayların başında başörtülü kadınlara, sakallı veya Müslüman olduğu anlaşılan veya Müslüman oldukları düşünülen kişilere yönelik yapılan fiziki saldırılar gelmektedir.

Başörtüsü ve türban konusu Avrupa'da ve özellikle Almanya'da hala sorun olarak görülmektedir. Başörtülü kadınlar Avrupa'nın belirli ülkelerinde mesleklerini (mesela öğretmenlik) icra edememektedir. Öğrenciler ise bazı bölgelerde ayrımcılığa uğramakta, bazı okullarda, okula alınmak istenmemekte ve bu yüzden ebeveynler hukuki mücadeleler vermek zorunda kalmaktadır. Bu dışlamaların yanı sıra başörtülü bayanlar başları kapalı diye fiziki saldırılara da maruz kalmaktadırlar. Akıllarda kalan saldırılarda örneğin Fransa'da bir türbanlı bayanın başı açılmak istenmiş ve hamile olduğu anlaşıldığında karnına vurularak çocuğu düşürülmüştür. Almanya'da bir başörtülü bayan otobüse alınmak istenmemiş ve dışarda bekletilmiştir.

Kutsal mabetlere saldırılar

Cami, mescid, yetimhane, mezarlık ve diğer dini ve sosyal mabetlere yönelik düzenlenen saldırılar, İslam düşmanlarının çokça başvurduğu bir insanlık suçudur. Bu gibi saldırılarda dini müesseselerimizin ateşe verildiği, cam ve kapılarının kırıldığı, cami önlerine domuz kelleleri bırakıldığı, domuz kanı serpildiği, gamalı haç ve İslam düşmanı sloganların yazıldığı veya cemaati tehdit eden mektuplar bırakıldığına dair haber ve bilgilere ulaşılmaktadır. Bu bağlamda Almanya'da 2015 yılının ilk on ayında 60'tan fazla camiye ve dini kuruluşa saldırı düzenlendiği kayıtlara geçmiştir.

"İslam eleştirisi" adı altında yapılan İslam düşmanlığı

İslamofobyanın, İslam düşmanlığı ve Müslüman düşmanlığının bir insanlık suçu ve insan düşmanlığı olduğunu gayet iyi bilen ve farkında olan çevre ve kişilerin bu insanlık dışı suçlarını gizlemek için yaptıkları İslam düşmanlığını 'İslam eleştirisi' adı altında kamuoyuna pazarladıkları görülmektedir. Düşmanlıklarına (bilimsel) eleştiri kılıfı uydurarak kendilerini ve yaptıkları işleri uygarlığın, demokrasi ve özgürlüklerin temsilcileri olarak göstermektedirler. Avrupa'da bu sözde eleştirinin son yıllarda sözde "liberal Müslümanlar" tarafından ve kökenleri ve isimleri Müslüman olan ateist yazar, bilim insanı, sanatçı, parti ve STK temsilcileri tarafından yapıldığı ve yaptırıldığı da gözlerden kaçmamaktadır.

Avrupa'nın birçok ülkesinde sağ, sağ popülist, ırkçı ve İslam düşmanı partiler ve Sivil Toplum Örgütleri (STK'lar) yaygınlaşmaktadır. Bunlar içinde son aylarda en çok kendinden söz ettiren ise PEGİDA oluşumudur. Adını ilk kez 20 Ekim 2014'te Dresden'de 300 kişiyle düzenlediği gösteriyle duyuran bu aşırı sağcı hareket, her pazartesi günü başta Almanya'nın Dresden kenti olmak üzere Almanya'dan Hollanda'ya ve birçok orta ve kuzey Avrupa ülkelerine de yayılmayı başarmış ve birçok Avrupa kentlerinde gösteriler düzenlemektedir. PEGİDA'ya katılan kişilerin genellikle Müslümanları tanımayan ve onlarla hiçbir zaman diyaloğa geçmemiş kişilerden oluştuğu dikkat çekmektedir. Örneğin PEGİDA'nın ortaya çıktığı 530 bin nüfuslu Dresden'deki Müslüman göçmen oranı binde 1 olarak bilinmektedir.

Ayrıca son yıllarda bazı sol partiler de İslam düşmanı oluşumların içine alınmaya çalışılmaktadır. Hollanda'da, Belçika'da, Avusturya'da, Almanya'da, İsviçre'de, Fransa'da, Finlandiya'da, Norveç ve İngiltere'de partileşen ve birçok ülkede yerel, bölgesel ve federal parlamentolara girmeyi başarmış olan bu partiler 'ırkçı' veya 'İslamdüşmanı' olmadıklarını beyan etmeye çalışsalar da, söylemleri ile tam anlamıyla Müslüman düşmanlığı yapmaktadırlar.

Partilerin yanı sıra STK olarak da organize olan birçok teşkilat bulunmaktadır. Bunların bazıları holigan grupları ve motosiklet çeteleri içerisinden gelen ve şiddeti benimseyen insanlardır ('English Defence Leaugue', 'German Defence Leaugue'). Bazıları Neo-Nazi teşkilatlanmaları ile iç içe olan gruplardır ('Blood and Honour' gibi veya aşırı ırkçı 'black metal' müzik grupları gibi). Bazıları ise şiddeti benimseyen, gizli aşırı sağcı-İslamdüşmanı gruplardan ('NSU', 'NSS', 'Ku Klux Klan' gibi örgütlerden) oluşmaktadır. Bunların yanı sıra şiddet yanlısı olmayan teşkilatlar da mevcuttur (Almanya ve Avusturya'da örneğin 'Die İdentitaeren', 'PRO NRW', 'PRO Deutschland', Fransa'da 'Bloc identitaire' ve 'Riposte Laique' adı altında faliyet gösteren

gruplar mevcuttur). Bu örgütlerin İslam karşıtı eylemlerle gençler arasında popülerlik kazandığına uzmanlar vurgu yapmaktadır.

İslamofobi ve medya

İslam düşmanı parti ve sivil toplum örgütlerine, Türkiye Cumhuriyeti ve Osmanlı Devleti ile tarihi bağlantıları bulunan, şu an Almanya'da yaşamakta ve geçmişte buraya göç etmiş olan Ermeni diasporasının Alman partilerindeki uzantıları da eşlik etmektedir. Özellikle STK ve kiliselerin de desteklerini alan çeşitli Ermeni diaspora platformları, sözde İslamcılık ile mücadele kapsamında ve Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ve devletine yönelik temelsiz eleştirilerle İslam düşmanlığına direk veya dolaylı olarak kaynaklık etmektedir.

1980'lerde Salman Rüşdi, 1990'larda Samuel Hantington ve 11 Eylül sonrası Orina Fallaci gibi İslam düşmanlığını yayan yazarlardan sonra son yıllarda bu insanlık ve barışı tehdit edebilecek yayınlardan beslenen ve nemalanan çıkar çevreleri süreklilikle sözde ilmi ve popüler kitap (eserler) yayınlamakta, bu eserler ile zihinleri etkileyerek İslam ve Müslüman düşmanlığını yaygınlaştırmaya ve kitlelere yaymaya çalışmaktadırlar. Bunların içinde de özellikle Müslüman veya ''Ex-Müslüman" olan insanların olduğu dikkat çekmektedir. Bunlar arasında İslam'a ve Müslümanlara saldırılarda bulunan sözde ''liberal Müslüman" yazarların yanı sıra Almanya'da Peygamber Efendimize hakaret eden yazarlar da bulunmaktadır. İslam eleştirisi yapan kurum ve kişilere zaman zaman Müslüman kimliği ile ortaya çıkanlardan da

destek gelmesi sadece Avrupa'da yaşayan bizleri de derinden üzmekte, yaralamakta ve hayal kırıklığına uğratmaktadır.

Siyasi girişimler birçok İslam düşmanı medya organı ve internet sitesi tarafından da desteklenmektedir. 'English Defence Leaugue', Alman 'Politically İncorrect' gibi internet siteleri ve kitle basın araçları ile İslam düşmanlığının toplumun orta kademelerine (merkezine) yayıldığı görülmektedir.

Alman siyasi ve kurumsal vakıflarının, düşünce kuruluşlarının ve üniversitelerinin yaptığı bilimsel araştırmalar, İslam ve Müslüman düşmanlığının toplumun merkezine doğru kaydığını tespit etmektedirler. İslam düşmanı sitelerin yanı sıra günlük, haftalık ve aylık yayın yapan gazete, dergi vs. gibi organlar da İslamofobya'yı yaymaktadır. Medyada, 'İslami terör' kavramı sık sık kullanılarak bununla herkes aynı kefeye konulmuş olmaktadır. 'İslami terör' diye yayınlar yapılması, istikbalini kendi Müslüman halkı ile birlikte inşa etmek durumunda olacak Avrupa'nın ve Almanya'nın geleceğine yapılabilecek en büyük yanılgı ve fenalıklardan biridir. Batı'da ve Almanya'daki İslamofobya'nın sorumlusunun uzmanlara göre büyük bir kısmının medya olduğu dile getirilmektedir.

Bilimsel araştırma sonuçları

Almanya'da yapılan araştırmalar ve anketler, Alman halkında ırkçılığın ve İslam düşmanlığı'nın giderek artmakta olduğunu göstermektedir. Vahim olan ırkçılığın, Müslüman, İslam ve İnsan düşmanlığının aşırı uçlarda görünen bir

fenomen değil, toplumun ortasına yayıldığı ve buraları kuşattığı gerçeğidir.

Alman Friedrich-Ebert ve Bertelsmann Vakıflarının yaptıkları araştırmalarda yaklaşık 4 milyon Müslüman'ın yaşadığı Almanya'da halkın yarısı İslam'ı tehdit olarak gördüklerini bildirmektedir.

İslam düşmanlığı ile mücadele faaliyetleri

Kurumumuz İslamdüşmanlığı ve bireye karşı işlenen Müslüman düşmanlığına karşı birçok platform, proje, basın açıklaması, kamuoyu duyurusu, hutbe, tekzip, aksiyon günleri ile mücadele vermektedir.

Diyanet İşleri Türk-İslam Birliği, artan ırkçı ve İslam düşmanı saldırı ve suçlardan dolayı 2014 yılında ırkçı, İslam düşmanı ve ayrımcı saldırıları ve tehditleri kayıt altına alan ve danışmanlık hizmeti sunan ''Irkçılık ve Ayrımcılıkla Mücadele Bürosunu" kurmuştur. http://www.ditib-antidiskriminierungsstelle.de/index_tr.php internet sitesi üzerinden ayrımcılığa, ırkçı bir saldırı veya tehdide maruz kalmış insanlar detaylı bir şekilde olayları kaydettirebilmektedir. Bunun yanı sıra sitede cami saldırıları da kaydedilmektedir. Sitede bilhassa basına ve kamuoyuna yansımayan olayların da bildirilmesi ve kayda geçmesi kurumumuz adına önemli bir bilgi kaynağıdır.

İslam düşmanlığı konusunda DİTİB'in önemli faaliyetlerinden birisi de "Pro Diyalog" projesidir. 2009 yılında hayata geçen ve 3 yıl süren ''Pro Diyalog" projesi kapsamında kurumumuz Almanya genelinde yaklaşık 1600 fahri diyalog sorumlusu yetiştirmiştir. Bu proje vesilesiyle yetişen DİTİB'in gençlik kolları ve çevresinde bulunan gönüllü gençler, gerçek bilgilerle donatılmış dini hüviyet ile mevcut olumsuz imajın ve önyargıların önüne geçen fahri diyalog sorumluları olarak toplumda önemli iletişim ve önlem görevleri üstlenmişlerdir.

Müslümanlığı ve İslam'ı tanıtma, bilgi ve diyalog ile İslamofobya, İslam ve Müslüman düşmanlığına karşı mücadele görevleri üstlenen iki dile hakim olan gençler camilere gelen anaokulu, okul, üniversite ve STK gruplarına İslam'ı ve Müslümanlığı tanıtarak İslam düşmanlığını önleyecek adımlar atmaktadırlar. Bu gençlerin de katkıları ile DİTİB derneklerimiz çeşitli platformlarda, yuvarlak masalarda ve birçok istişare ortamlarında muhatap olarak kabul edilmiştir. Camilerimize ve dinimize olan ilgi artmış, gençler cami ile toplum arasında fahri köprü fonksiyonu görevi edinmiştirler.

Ayrıca kurumumuz çeşitli vesilelerle İslam düşmanlığına karşı, devamlı olarak basın açıklamaları ve kamuoyu duyuruları, kınamalar ve gazetelere gönderilen tekzip metinleri ile mücadele etmektedir. Basın açıklamalarımızda toplumumuzun sadece ve sadece barış ve birliktelik içerisinde inşa edilebileceği vurgulanmaktadır. İki dilli yaptığımız hutbelerde de zaman zaman İslam düşmanlığı'nın yanı sıra her türlü din ve insan düşmanlığına karşı açıklamalarımız bulunmaktadır.

Kurumumuz 2015 yılının ilk günlerinde Paris'te yaşanan Charlie Hebdo saldırıları sonrasında her türlü düşmanlığa ve teröre karşı olduğunu Almanya genelindeki bütün DİTİB camilerinde tertiplediğimiz teröre karşı aksiyon günü ve toplu dualar ve yürüyüşler ile barışa ve kardeşliğe katkı sunmuştur.

Müslüman kuruluşlara veya kişilere yönelik saldırılar için Almanya'da hala özel bir istatistik tutulmamaktadır. Kurumumuz yıllardan beri basın bildirileri ve açıklamalar ile bu konuya dikkat çekmektedir. Açıklamalarımızda Almanya'da İslamdüşmanlığı için artık müstakil bir istatistiğin tutulmasının zamanının geldiği yıllardan beri vurgulanmaktadır.

İslam ve yabancı düşmanlığının bir sonucu olarak NSU cinayetleri olarak bilinen cinayetler serisi konusunda DİTİB'in de içinde bulunduğu Almanya Müslümanlar Koordinasyon Kurulu (KRM)'nin öncülüğünde NSU cinayetleri sonrası ''NSU Sağ Terörü Dosyası'' adı altında ve üç dilde (İngilizce, Almanca ve Türkçe) sonuç, önlem ve eylem dosyası hazırlanmıştır. Dosya pdf belgesi olarak http://koordinationsrat.de/ifnsu.php internet sayfasından indirilebilmektedir. Bu bağlamda hazırladığımız dosyada tarafımızca talep edilen bazı konular siyasiler, hükümetler ve güvenlik birimlerince ele alınmış ve kısmen de olsa hayata geçirilmiştir.

"İslam düşmanlığı ile mücadelede öneriler"

Kasım 2015'te Berlin'de Friedrich Ebert Vakfı tarafından oluşturularak kamuoyuna sunulan 35 kişilik komisyonun hazırladığı "Aşırı İslamcılık ve İslam düşmanlığı ile mücadelede öneriler" adlı raporda birçok İslam düşmanlığı ile mücadele önerileri yer almaktadır. Tavsiyeler arasında en ilginci, "İslam düşmanlığı içeren suçların, Yahudi düşmanlığı eylemlerinde olduğu gibi istatistiğinin tutulması" ve "İslami kuruluşların diğer dini cemaatlerin olduğu gibi hukuki anlamda tanınmasına çaba sarf edilmesi gerektiği" olmuştur.

Raporda İslam düşmanlığı ile mücadele için okul ve devlete ait kurumlarda bu konuda bilinçlendirme çalışmaları yapılması, toplumda İslam algısının değiştirilmesi için medya alanında Müslümanlara daha fazla söz hakkı tanınması, İslam düşmanlığı ile karşılaşanların deneyimlerini aktarabilecekleri merkezi bir birim oluşturulması gibi öneriler de yer almaktadır. Raporda ayrıca "Müslümanların oluşturduğu sivil toplum kuruluşlarının finansal anlamda teşvik edilmeleri, gençlere Almanca din dersleri imkanlarının sunulması, sığınmacı yurtlarında koruma önlemlerinin artırılması, okullarda ve ilgili devlet kurumlarında İslamofobi farkındalığının sağlanması gibi mücadele önerilerine de yer verilmektedir.

"Aşırı İslamcılık ve İslam düşmanlığı ile mücadelede öneriler" adlı raporun yayınlanması ile Almanya Göç, Mülteciler ve Uyumdan Sorumlu Devlet Bakanı Aydan Özoğuz da yaptığı yazılı açıklamada, Almanya'da İslam'ın hala bir "kara kutu" olarak görüldüğünü belirterek, İslam'a ilişkin resimde değişikliğin zamanının geldiğini bildirmiştir. Özoğuz, birbirini daha iyi tanıma durumunda bazı korkular ve ön yargılardan kurtulmanın mümkün olduğunu kaydetmiş ve aşırılıkla mücadelede konusunda Almanya çapında bir danışmanlık ağının oluşturulmasını tavsiye etmiştir.

Son yıllardaki izlenimler ile örtüşen gelişmeler İslam ve Müslüman düşmanlığının yanı sıra İslamofobyanın, yani İslam korkusunun yerini bir paranoyanın aldığı görülmektedir. Daha evvelki yıllarda Müslümanların bir sözde toplu gizli (ajandaları) planları oldu-

ğu, topluma kendi kültürlerini dayattıkları ve tersten bir sömürgecilik gerçekleştirdikleri gibi tezlere az rastlanmış bu gibi tezler son bir kaç yıl içerisinde sıkça gündeme gelmektedir.

Batı'nın veya Avrupa'nın İslamileşmesi efsanesi üzerinden bir buluşma noktası sağlamış olan aşırı ırkçı ve İslam düşmanı çevreler toplumun artık her kesiminden çıkabilmektedir. Sağ kökenlilerin dini veya milli değerler üzerinden, liberal ve sol kökenli olanların ise ifade özgürlüğü, cinsiyet eşitliği gibi değerler üzerinden tehdit algısı oluşturdukları gözlemlenmektedir. Artık bu fikirler Avrupa siyasetinin farklı yelpazesindeki partiler, sivil toplum kuruluşları, medya vs. içinde de karşılık bulabilmektedir.

Fransa Senato Başkan Yardımcısı Bariza Khiari Temmuz 2013'te Fransa'nın Başkenti Paris'te bulunan UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) Genel Merkezi'nde Uluslararası İslamofobi ile Mücadele Sempozyumunda İslamofobya'yı bir 'kültürel terörizm' olarak adlandırmıştır. Kültürel terörizmin yanı sıra yukarıda da belirtildiği gibi İslamofobya populerite haline gelmiş, belirli çevrelerin ve sektörlerin ciddi çıkarlar elde etmelerini sağlamaktadır.

Bilimsel araştırmaların bazı AB ülkelerinde toplumun yarısı ve fazlasının İslam düşmanı söylemlere katıldığını beyan etmeleri, bu virüsün gençler ve üniversiteliler arasında bile yaygınlaşmaya başladığı bilgisi durumun iyi bir yöne doğru gitmediğini işaret etmektedir. Buna karşı ülkeler, partiler, kanaat önderleri, STK'lar, medya, üniversiteler, kısacası toplumun bütün kurum, kuruluş ve fertleri ortak programlar ve eylem planları hazırlamaları gerekmektedir. Diyanet İşleri Türk-İslam Birliği (DİTİB) olarak İslamofobya, Müslüman ve İslam düşmanlığı ile toplumsal, siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal alanda çok yönlü mücadelelerimiz ve eylemlerimiz kesintisiz sürdürülmektedir.

KURBANLARINIZ MAZLUM COĞRAFYALARA ÜMİT IŞIĞI OLDU

İsmail PALAKOĞLU
Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürü

Kurban, hakka, hakikate, doğruya, güzele, adalete, fazilete daima yakın olmak, yakın durmak ve yakın yaşamak demektir. Rabbimizin bize emrettiği bütün ibadetlerin en büyük gayesi de bizi kendisine yakın tutmaktır.

Hakka yakınlık için kesilen kurbanların etleri ve kanları Allah'a ulaşmaz. Allah'a ulaşacak olan ancak takva, yani onunla kuracağımız yakınlıktır. Onun için kurban aynı zamanda Rabbimize yakın olma arayışının bir ifadesi, bir simgesidir.

Kurban ibadetinin bir hususiyeti de kestiğimiz kurbanlar marifetiyle yoksul, mahrum, mazlum, mağdur insanlara ulaşmak, onlarla bir parça eti değil, onlarla kurbiyyetimizi paylaşmaktır. Çünkü kurban kesmekle kurduğumuz yakınlık Rabbimizle yakınlık anlamına geliyor. Bütün bu yönleriyle kurban, arkasında yüce manaların olduğu bir ibadettir.

Sevginin, vefanın, sadakatin, fedakârlığın simgesi olan kurban ibadeti, toplumda kardeşlik, dayanışma ve sosyal adaletin sağlanmasına da katkıda bulunmaktadır. Sadece akrabaları, komşuları ve dostları değil, yeryüzündeki bütün kardeşlerimizi birbirine yakınlaştıran kurban, aynı zamanda milletler arasında iyilik köprüleri kurulmasına, Afrika'dan Asya'ya, Uzak Doğu'dan Güney Amerika'ya, adını bile duymadığımız ülkelerde hiç görmediğimiz kardeşlerimize uzanan bir yardım eline vesile olmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı olarak, kurban ibadetini dini hükümler doğrultusunda yerine getirmek ve keseceği kurbanı ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak isteyen vatandaşlarımıza yardımcı olmak maksadıyla 1993 yılından beri Diyanet İşleri Başkanlığımız işbirliği ile Vekâlet Yoluyla Kurban Kesim Programı düzenliyoruz.

Yurt içinden ve yurt dışından hayırseverlerin yardımıyla hizmetlerini her yıl genişleterek sürdüren Vakfımız, vekaletle kurban kesimindeki tecrübesi, deneyimli kadrosu, üstlendiği sorumluluğun bilinci ve hizmet anlayışıyla bu alanda örneklik teşkil etmektedir.

Vakfımız, her yıl olduğu gibi bu yıl da Asya'dan Avrupa'ya, Afrika'dan Balkanlar'a, Haiti'den Filipinler'e, Myanmar'dan Filistin ve Gazze'ye kadar geniş bir coğrafyada ihtiyaç sahiplerinin yanında oldu.

2015 Yılı Vekâletle Kurban Kesim Programı kapsamında Vakfımıza emanet edilen 180 bin 35 hisse kurbanın bir bölümünü yurt içinde 195 il ve ilçe merkezinde, bir bölümünü ise yurt dışında 104 ülkenin 469 bölgesinde bizzat gönüllü ve görev-

lilerimizin nezaretinde keserek ihtiyaç sahiplerine ulaştırdık. Dünyanın dört bir yanına milletimizin emanetlerini taşıdık, Türkiye Diyanet Vakfı olarak bu yıl da hayırsever milletimizin desteğiyle, mazlum coğrafyalara ümit ışığı olduk.

Vekâlet alınan kurbanlar; yurt içinde Müftülüklerimiz, Vakfımız Şubeleri, yurt dışında ise Din Hizmetleri Müşavirliklerimiz, Ataşeliklerimiz, Başbakanlık TİKA, Dışişleri Bakanlığımız, ilgili ülkelerdeki dini idareler ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içerisinde görevlilerimiz ve gönüllülerimiz nezaretinde kesilerek, dağıtılmıştır.

Kesilen kurbanların etleri; yurt içi ve yurt dışında vekâlet veren vatandaşlarımız adına muhtaçlara ulaştırılmış, tamamen dinî, hayrî ve insanî olan bu hizmetin her safhası tam bir sorumluluk anlayışıyla yerine getirilmiştir.

Görevlilerimiz geçen yıllarda kurban etlerini dağıtırken kuyrukta bekleyen bazı insanların kurban etini alır almaz çiğ çiğ yemeye başladığını anlattığında insanlığımızdan utandık. Niçin çiğ çiğ yiyorlardı? Çünkü günlerdir açlardı. İşte bu insanlara bu ibadetle, milletimizin vekalet kurbanlarını muhtaç insanlara ulaştırdık. Bunu yaparken kendi ülkemizde misafir olarak bulunan, çadır kentlerde yaşayan Suriyeli kardeşlerimizi, Iraklı kardeşlerimizi, Gazze'de, Arakan'daki kardeşlerimizi unutmadık. Bu faaliyetleri yaparken dil ayrımı, din ayrımı, inanç ayrımı yapmıyoruz. Bu hayır elini sadece Müslüman ülkelere götürmüyoruz; Açlığın, fakirliğin, sefaletin bulunduğu her yere götürüyoruz. Bu yardımları yaparken, emanetleri ulaştırırken hiç kimseyi dışarıda tutmuyoruz. Çünkü dinimiz, inancımız bize bunu emrediyor.

2015 yılı Vekaletle Kurban Programımıza yurt içinde ve yurt dışında destek veren kurum ve kuruluşlara, gönüllülerimize ve hayırsever vatandaşlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan 7 Hisse Kurban Bağışı

Türkiye Diyanet Vakfı'nın, bayram sevincini mazlum ve mağdur coğrafyalara taşıyan vekaletle kurban programına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da 7 kurban bağışında bulunarak destek verdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez'i Kurban Bayramı öncesindeki kabulünde, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) tarafından düzenlenen vekâletle kurban kesim programı da gündeme geldi.

Vekâletle kurban kesim programı kapsamında yapılan çalışmalar hakkında bilgi alan Erdoğan, Türkiye Diyanet Vakfı'na 7 adet kurban vekaleti verdi. Kurban vekâletlerine ilişkin makbuzu bizzat dolduran Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2 hisse Gazze, 2 hisse Somali, 3 hisse de Arakan için olmak üzere toplam 7 hisse kurban bağışında bulundu.

Diyanet İşleri Başkanı ve TDV Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Görmez, Türkiye Diyanet Vakfı'nın büyüyen faaliyetlerine vatandaşların iştirakinin her geçen yıl arttığını, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından düzenlenen vekaletle kurban kesim programının da hem hayırsever milletimiz hem de üst düzey yetkililerce desteklendiğini ifade etti.

Başkan Görmez, "Sayın Cumhurbaşkanımız, vekaletle kurban programının önemine dikkat çekerek, bizzat desteklerini ifade etti. Bu vesileyle Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı'nın yürüttüğü organizasyona katkı sunmak üzere 7 adet kurban vekâletini vakfımıza verdi" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bağışladığı 2 hisse Gazze'de, 2 hisse Somali'de, 3 hisse de Arakan'da kesilerek ihtiyaç sahiplerine ulaştırıldı.

Türkiye Diyanet Vakfı olarak, bütün faaliyetlerimizde desteklerini esirgemeyen Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımızı sunarız.

Gönüllülerimiz Vekaletle Kurban Programımızı Anlattı

Her yıl Kurban Bayramı yaklaşınca bütün Müslümanları farklı bir heyecan kaplar. Ancak bazılarının heyecanı biraz daha farklıdır. İnsanı Allah'a yaklaştıran bu ibadeti yerine getirecek olmanın yanı sıra kurban gönüllülerinin heyecanı, dünyanın dört bir yanında yardım bekleyen mazlumlara kurban eti ulaştıracak olmaktandır. Herkes ailesiyle bayrama hazırlanırken onlar gurbette bayrama koşar.

Türkiye Diyanet Vakfı olarak bu yıl düzenlediğimiz vekaletle kurban kesim programına geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da gönüllülerimiz büyük ilgi gösterdi. 2015 Vekaletle Kurban Kesim Programında 204 gönüllümüz dünyanın farklı coğrafyalarında görev aldı.

Hayırsever milletimiz tarafından Vakfımıza verilen emanetler, dini usullere uygun olarak, vekalet veren kişilerin adları okunmak suretiyle dünyanın dört bir tarafında ve ülkemizde görevli ve gönüllülerimiz nezaretinde kesilerek ihtiyaç sahiplerine ulaştırılırken, bu hayır hareketine gönüllülerimiz bizzat şahitlik etti.

Bayramı kendi ülkeleri yerine böyle bir ibadet vesilesiyle dünyanın mahrum ve mağdur bölgelerinde geçirerek milletimizin emanetlerini götüren, muhabbetlerimizi oralara taşıyan, onların dualarını da ülkemize getiren gönüllülerimize teşekkür ediyoruz.

Kurban Bayramını ailelerinden uzakta geçiren ve milletimizin emanetlerini ihtiyaç sahiplerine ulaştıran gönüllülerimiz, dünyanın unuttuğu ama bizim asla unutmayacağımız mazlumları ve kurban programı sırasında yaşadıklarını anlattı.

Muhtaçların bayramda heyecanla beklediği misafir

Sabgatullah TAYFUR
Diyarbakır Eğil İlçe Vaizi
Lübnan Ekip Sorumlusu

Türkiye Diyanet Vakfı'nın tertip ettiği kurban organizasyonu hem Türkiye'de hem de yurt dışında 100'ü aşkın ülkede fakir ve muhtaç kimselerin ihtiyaçlarına cevap veren takdire şayan bir organizasyondur.

200 bine yakın hisseyi sahiplerinden teslim almak ve üç gün içinde dünyanın dört bir köşesinde milyonlarca insana ulaştırmak büyük bir özveri ve adanmışlık ruhu ister. Türkiye Diyanet Vakfı bu vesile ile hem yurt içindeki vatandaşlarımıza hem de yurt dışındaki Müslüman kardeşlerimize yardım elini uzatmakta ve onlarla maddi ve manevi irtibat sağlayıp aramızdaki bağların kopmasına engel olmaktadır.

2015 Kurban organizasyonunda Lübnan'a gönüllü olarak iki arkadaş gittik. Lübnan'ın geri kalmış ve çoğunlukla fakir insanların yaşadığı hemen hemen her bölgesine ulaştık. Bu bölgedeki insanlar gerçekten perişan bir halde yaşamlarını sürdürmekteydi, birçoğu da çocuklarına yiyecek bulmakta sıkıntı çekiyordu. Birçoğunun barınacak yeri dahi yoktu. Ülkeye, Suriye'ye komşu olmasından dolayı yoğun bir mülteci akını yaşanmaktaydı. Oradaki Suriyeli mültecilerin durumu Türkiye'deki mültecilerin durumundan çok farklıydı. Türkiye'deki mülteciler devletten her türlü barınma, giyim, yiyecek, ısıtma vb. yardımı almaktadır. Fakat böyle bir şeyi Lübnan'da görmek pek mümkün değil.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın icra ettiği 2015 yılı Kurban organizasyonuna katılmakla bir insanlık dersi mahiyetinde olan şu acı gerçeği gözlemledim: Bir parça et değerindeki maddiyat için dileneni görmüştüm ama bir parça et için saatlerce kuyrukta bekleyeni ve yalvaranı ilk defa gördüm. Kurban hisseleri dağıtımı için gittiğimiz birçok yerde insanları, bizi dört gözle, büyük bir heyecanla bekler halde görüyorduk. Yaşlı, genç, kadın, erkek, engelli, hamile ve elinde çocuğu olan her türden insan... Meğer kıymetini bilmediğimiz ve asla bunun için kuyruğa girmem dediğimiz o et parçası altın değerindeymiş.

“Kurbanın, kardeşliğin sembolü olduğunu bizzat yaşadım”

Yusuf ŞEN
Iğdır Ensar Kur’an Kursu ve Mescidi İmam Hatip

Türkiye Diyanet Vakfı ve Diyanet İşleri Başkanlığının ortaklaşa düzenledikleri kurban organizasyonuna gönüllü olarak başvurdum. Terörden, yoksulluktan, sömürgeden ezilmiş kardeşlerimizle tanışmak, onların yaralarına bir nebze olsun ilaç olmak istedim.

İçimden bu duygular geçerken Ankara’dan gelen telefon beni bu duygulara daha da yaklaştırdı. Heyecanım gittikçe arttı, gideceğim günü adeta iple çektim. Yolculukları sevmiyorum ama o dokuz saatlik yolculuğun ardından uçak Mogadişu’ya indiğinde artık kardeşliğin vakti idi.

Kısa bir yolculuktan sonra organizasyonu yapacağımız bölgeye vardık. Kurbanın sadece et olmadığını, bir teslimiyet olduğunu, bir kardeşlik sembolü olduğunu, Rabbimizin bizlere ne kadar büyük bir lütfu olduğunu gördüm ve yaşadım.

Kurban eti almaya gelen ve gözleri görmeyen bir Somalili Müslümanın, bizim Türkiye’den geldiğimizi öğrendiğinde o sevinci, bizlere sarılması, yine Filistinli bir amcanın ağlamaklı bir sesle Arapça “Biz kardeşiz, biz kardeşiz. Allah bize yardım etsin” diye dua ederek sarılması benim için bayramı evimden, ailemden uzak geçirmemin önüne geçti. O duyguyu yaşamak için bir daha aynı heyecan ve aynı aşkla gelecek kurbanı bekleyeceğim.

O kardeşlerimizin kurban sahiplerine nasıl dua ettiklerini bir görseniz…

Ali İhsan KARAMAN
DİTİB – Köln Almanya
TDV Gönüllüsü – Uganda

Türkiye Diyanet vakfının organize ettiği bu büyük kampanyaya bu sene ilk defa ben de katıldım ve çok memnun kaldım. Kurban kesen kardeşlerimizin kurbanlarını bu sene Uganda'da kesip oradaki muhtaç insanlara dağıttık. Yerli halkın milletimize ne kadar dua ettiklerine bizzat şahit oldum.

Eğer bu kişilerin kurban sahiplerine nasıl dua ettiklerini görmüş olsanız, bütün varlığınızı bu fakir insanlarla paylaşırdınız. Ben şu kanaate vardım değerli kardeşlerim: Cenab-ı Allah, bu kardeşlerimiz bu şekilde yokluk ve sefalet içinde yaşam sürerken, hali vakti yerinde olan diğer Müslümanlar bu kardeşlerimize yardım etmediği müddetçe Allah bütün musibetleri, savaşları Müslümanların başından eksik etmeyecektir. Onlar açken bizler daha çok istiyoruz. "Komşusu açken tok yatan bizden değildir" Hadis-i Şerifi tam da bu hususa işaret etmektedir.

Vekalet sahiplerinin aklına hiçbir şüphe gelmesin. Her kurbanı en güzel şekilde kestik ve ihtiyaç sahiplerine dağıttık. Bizler şahit olduk, Allah da şahidimizdir.

Oradaki insanların kurban vekalet sahiplerine yaptıkları dualar, kurban sahiplerini bütün kötülüklerden koruyacaktır inşallah. Ben şimdi bu yardıma muhtaç insanlara ne şekilde yardım edebilirim diye çaba harcıyorum. Milletimizden tek dileğim, bu yoksul din kardeşlerimizi unutmasınlar. Türkiye Diyanet Vakfı, bütün yardımlarınızın yerine ulaşmasını sağlayacak tek adrestir.

Ülkenden kilometrelerce uzakta, ezan okunmayan bir camide bayram namazı kılmak...

Murat TUNÇ
Kayseri - Devlet Memuru
Rusya - Mordovya

2015 yılı kurban organizasyonunda Mordovya'nın Saransk bölgesinde bulundum. Bölgedeki yaşlı Müslümanların samimiyeti bir başka. İnsanlar zorluklar içinde dinini yaşamaya çalışıyor. Cami var, ezan yok. Gençlik düzene ayak uydurmuş durumda.

Benim için bu Kurban Bayramı çok farklı ve anlamlı oldu. Bayram gurbette bir başka oluyor. Ülkenden kilometrelerce uzakta, aileden ve akrabalardan uzakta, minaresi olmayan ve ezanı okunmayan bir camide bayram namazı kılmak… Ama bizleri o mekana bağlayan ne minare, ne davet, sadece inancımızdır. İşte bu inançla bir araya gelen kardeşlerimizle bir aradaydık. Namazımızı kıldık, dualar edildi. Bayramlaştıktan sonra milletimizin emaneti olan kurbanları kesmek için dağıldık.

Bizlere teslim edilen ve gerçekten omuzlarımıza ağır bir sorumluluk olarak yüklenen kurbanları, vekalet veren kardeşlerimizin isimlerini okuyarak, İslami usullere uygun bir şekilde hamdolsun kestik. Dağıtım sırasında, 85 yaşlarında tek başına yaşayan gerçekten ihtiyaç sahibi olan yaşlı bir kadının, kurban payını aldıktan sonra gözyaşlarını tutamayarak, hıçkıra hıçkıra ağlamasını unutamam.

Yapılan yardımlar için çok teşekkür eden kardeşlerimiz, Türkiye'yi çok sevdiklerini, ülkemiz ve milletimiz için her zaman dua ettiklerini, gözyaşları içerisinde anlattılar.

Vekaletle kurban organizasyonunun hayata geçirilmesinde desteklerini esirgemeyen ve bunun asıl sahibi olan hayırsever kardeşlerimizden Allah razı olsun. Bu projeyi uygulayan Başta Diyanet İşleri Başkanı Sayın Mehmet Görmez olmak üzere Diyanet teşkilatı mensuplarına, Türkiye Diyanet Vakfı yetkililerine ve bu hizmetin çok iyi bir şekilde gerçekleştirilmesi için gece-gündüz demeden büyük bir özveriyle çalışan kardeşlerime çok teşekkür ederim.

Gönüllü ol, iyiliğe ortak ol!

Yeryüzünde iyiliğin egemen olması için

Gönüllü olmak için

gonullu.diyanetvakfi.org.tr

0 312 416 91 67

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

TURKIYE DIYANET FOUNDATION

وقف الديانة التركيا

www.diyanetvakfi.org.tr

TÜRKİYE
DİYANET
VAKFI

kurbanlarımız

TÜRK DÜNYASINDA TÜRKİYE DİYANET VAKFI İZLERİ

Orhan GENÇ
Bişkek Din Hizmetleri Müşaviri

Türk dünyasının bir parçası olan Kırgızistan'da dini hayat, bağımsızlığını kazandığı günden beri halk arasında hızla yayılarak gelişmektedir. Sovyetler Birliği dönemindeki resmi ideolojinin din üzerindeki baskının sona ermesi ile bu alanda büyük bir serbestlik söz konusu olmuştur. Halk ibadetlerini serbestçe yerine getirmeye başlamış, ibadethaneler açılmış, dini bayram ve günlerin artık serbestçe kutlanır olmuştur.

Dini eğitim veren kurumların açılması, dini derslerin okullarda ve medreselerde nispeten verilmeye başlaması, hac ve umre gibi ibadetlerin yapılabilmesi için yurt dışı seyahatlerin serbest hale gelmesi, Kırgızistan'da bağımsızlıktan sonra dini hayatta yaşanan gözle görülür değişimlerdendir.

Kırgızistan devleti, dini alanda işbirliği yapmak üzere Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı ile anlaşmalar ve protokoller imzalayarak, Türkiye'ye din eğitimi almak için öğrenciler göndermeye başlamıştır. Ülkede Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfının yardım ve destekleri çerçevesinde cami, medrese ve okullar yapılmaya başlanmış,

halk çocuklarını dini eğitim almaları için medrese ve Kur'an kurslarına göndermeye büyük ilgi göstermiştir. Dini alandaki bilgi ve kaynak problemini çözmek için kitaplar kaleme alınmaya başlanmış, Türkçe kaynaklardan 20'ye yakın kitap tercüme edilmiş ve 600.000 adet bastırılarak Kırgız halkına ücretsiz olarak dağıtılmıştır. "Hadislerle İslam" eserinin tercüme çalışmaları ise devam etmektedir.

Kırgızistan ile Türkiye her konuda iyi ilişkiler içinde işbirliğini sürdürmektedir. Kırgızistan'ın üst düzey dini idarecileri Türkiye'yi ziyaret ederek din eğitimi veren kurum ve kuruluşlar hakkında bilgi edinmekte, Türkiye'den de yapılan ziyaretlerle karşılıklı bilgi alış verişi sürmektedir. Türkiye Diyanet Vakfı bugüne kadar yüzlerce ilahiyat öğrencisi, onlarca imam hatip lisesi ve Kur'an kursu öğrencisini Türkiye'de okutarak ortak kültür ve tarihi değerlerin öğrenilmesine vesile olmuştur. Daha da önemlisi, son zamanlarda başlatılan bir uygulama ile Kırgız mahalli din görevlilerinin Türkiye'nin değişik bölgelerinde 45 günlük süreyle hizmetiçi eğitim kurslarına alınmasını temin ederek imamların yeni bilgileri öğrenmeleri yanında tecrübe kazanmaları da sağlanmıştır. Bu uygulamanın mahalli din görevliler üzerindeki etkisi çok olumlu ve faydalı olmuştur.

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı Kırgızistan'da sadece eğitim alanında değil dini mabetlerin inşaatında da etkili faaliyetler gerçekleştirmektedir. Bunların bir tanesinin hikâyesi ilginçtir: Prof. Dr. Mehmet Görmez Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı iken Kırgızistan'a yaptığı bir ziyaret esnasında bir ilahiyat öğrencisiyle sohbeti sırasında memleketinin neresi olduğunu sorar. O da "Özgenliyim" der. "Özgenin nesi meşhur?" diye sorunca: "Meşhur fıkıh âlimi İmam Serahsi'nin doğduğu yer" diye cevaplar. "Orada türbesi de vardır fakat halk pek bilmez" deyince, Mehmet Görmez hocamız hemen girişimde bulunur ve türbenin yeri tespit edilerek gerekli çalışmalar başlatılır. Türbe yeniden inşa edilerek 8 Kasım 2012 tarihinde başta Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez olmak üzere Türkiye'den gelen kalabalık bir ilmi heyet eşliğinde açılışı yapılmıştır. Diğer taraftan türbenin yanına cami, medrese, kütüphane ve lojmandan oluşan külliyenin yapım çalışmaları için proje çalışmaları devam etmektedir.

Orta Asya'nın en büyük camisi Bişkek'te inşa ediliyor

Ayrıca Orta Asya'nın en büyük ve görkemli camisi de başkent Bişkek'te inşa edilmektedir. Bu cami, Türk halkının Kırgız halkına bir hediyesi olarak Türk-Osmanlı mimarisinin Orta Asya'daki şaheseri olma bakımından da çok büyük önem arz etmektedir. Bu eser, tam teşekküllü bir caminin nasıl olması gerektiğini göstermesi açısından da bölgede bir emsal teşkil edecek, sadaka-i cariyenin en büyük numunesi olacaktır.

Türkiye'nin dini tecrübeleri sayesinde Kırgızistan halkının öğrendiği bir diğer husus da kurban ibadetidir. Sovyetler Birliği döneminde dine olan baskı sonucu Kırgız Müslümanları teorik Müslümanlığa mecbur bırakıldılar ve bazı ibadetlerini açıktan yapamadıkları için bunlar giderek unutulmaya yüz tutmuştur. Namaz ve oruç ibadeti nispeten gizli de olsa yapılabiliyordu fakat kurban ibadeti yapıldığı takdirde resmi makamlar haberdar ediliyor, üzücü sonuçlar ortaya çıkabiliyordu. Ülke bağımsızlığına kavuştuktan sonra kurban ibadeti yavaş yavaş ihya olmaya başladı. Türkiye Diyanet Vakfı'nın vekâlet yoluyla kurban organizasyonu ilk yapıldığında halk arasında şaşkınlığa sebep olmuştu. Kurban ibadeti sayesinde paylaşmak ve hayır yapmak mefhumu canlanmaya başlamış, kurban kesmeye müsait olan Kırgız halkı da kurban kesmeye, yoksul ve kimsesizlere dağıtmaya başlamıştır. Aynı durum Ramazan ayında yapılan erzak yardımı uygulamasında da söz konusudur. Merhamet etme, paylaşma duygusu gibi hasletler Türkiye Diyanet Vakfının yaptığı bu organizasyonlar sayesinde bölgede tekrar yeşermeye başlamıştır.

Diğer taraftan Kutlu Doğum Haftasının kutlanması Kırgızistan için çok önemli bir faaliyet olmuştur. Hazreti Peygamberimizi tanımak, onu anlamak ve anlatmak için yapılan çalışmaların Kırgız halkının gönlünde ayrı bir yeri var. Senede bir defa olsa da milletin dikkatlerini O'nun hayatına ve öğretilerine yoğunlaştırmak, bağımsız Kırgız halkı için en anlamlı yeniliklerden biri olmuştur. Türkiye Diyanet Vakfı ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bu uygulaması sayesinde Kırgızistan'da da müftülük tarafından Kutlu Doğum Programları düzenlenmeye ve kutlanmaya başlamış olup Peygamber Efendimizin hayatı ve sünnetini halka ulaştırmak, Türkiye'de olduğu gibi Kırgızistan'da da artık bir gelenek haline gelmeye başlamıştır.

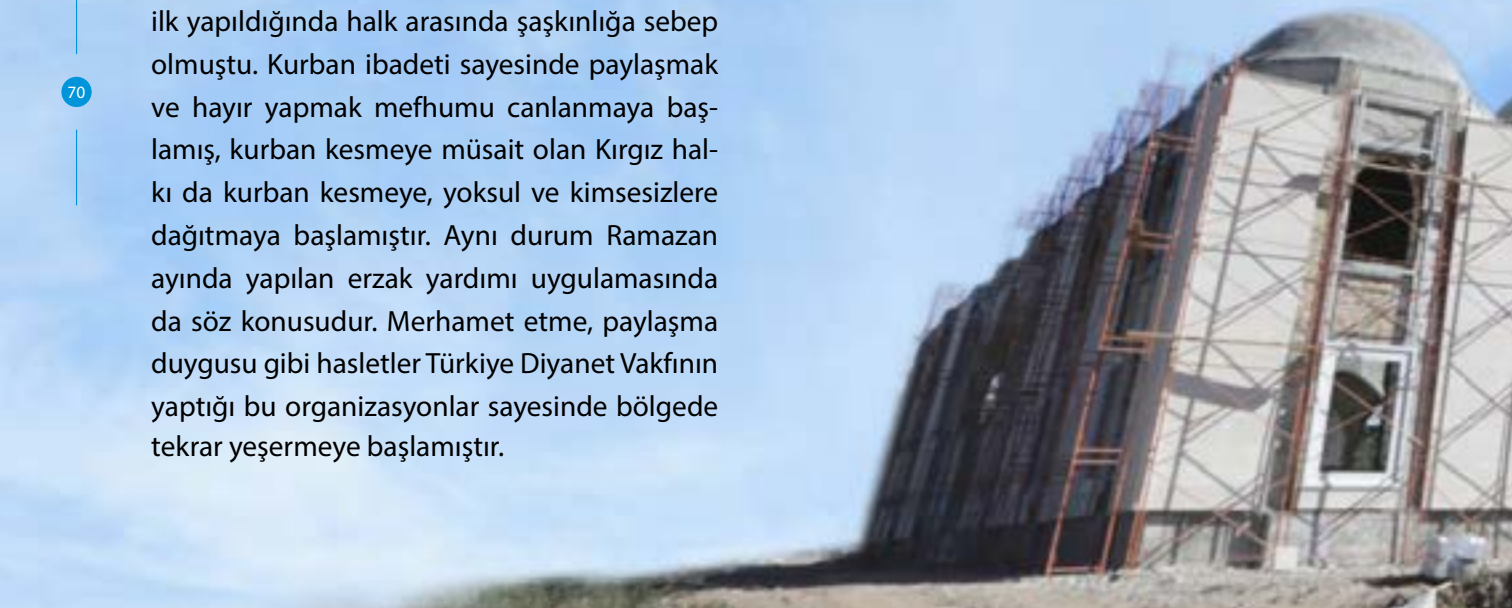

Eğitim alanında verilen destekler ise kardeş ülke Kırgızistan için ayrı bir anlam taşımaktadır. Türkiye Diyanet Vakfı'nın sağladığı bursları ile Türkiye'nin değişik üniversitelerinde yüksek lisans ve doktora programlarında eğitimlerini tamamlayan öğrenciler; Kırgızistan'da İlahiyat Fakültelerinde, İl Kadılıklarında (müftülüklerde), üniversitelerde, devlet din komisyonunda, bakanlıklarda, belediye ve okullarda değişik kademelerde görevler yaparak Kırgızistan'ın ilmi, dini ve kültürel gelişimine katkı sağlamaktadırlar.

Gelinen nokta itibarı ile bu ve benzeri yardımlaşmalar, bilgi ve tecrübe paylaşımı daha da geliştirilerek devam etmelidir. Geçmişte İslam dünyasına hizmet eden Maveraünnehr bölgesinin (Buhara, Özgen, Semerkant havzaları), Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfının bu örnek hizmetleri sayesinde Orta Asya'nın tekrar ilim ve medeniyet merkezi olacağı ümit ve temennisi ile…

TDV'den 108 Ülkeden 2 bin 404 Öğrenciye Türkiye'de Eğitim İmkanı

Türkiye Diyanet Vakfı, Uluslararası İmam Hatip, Uluslararası İlahiyat ve Konuk Öğrenci Programları kapsamında bu yıl 108 ülkeden 2 bin 404 öğrenciye eğitim hizmeti sunuyor.

2015-2016 eğitim-öğretim döneminde Uluslararası İmam Hatip Lisesi kapsamında 310 erkek, 55 Kız öğrenci olmak üzere 365 öğrenci, Uluslararası Konuk Öğrenci Programı kapsamında 100 lisans ve 50 yüksek lisans öğrencisi, Uluslararası İlahiyat Programı kapsamında da 205 öğrenci ülkemizde eğitim görmek için kabul edildi.

Vakfın eğitim faaliyetleri hakkında bilgi veren Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Tutkun, TDV olarak hayri ve sosyal faaliyetlerin yanı sıra eğitime de öncelik verdiklerini söyledi.

İnsanlığa faydalı nesiller yetiştirilmesi için gayret gösterdiklerini vurgulayan Tutkun, "Türkiye Diyanet Vakfı, eğitim hizmetlerine her seviyede katkıda bulunmayı kaçınılmaz bir görev kabul etmiştir. Kurulduğu tarihten beri; kendisine, ailesine, çevresine, vatanına, milletine ve değerlerine bağlı, iç dünyasıyla barışık, yaşadığı topluma, ülkeye ve bütün insanlığa faydalı nesiller yetiştirilmesi için gayret sarf etmektedir" dedi.

Milli Eğitim Bakanlığı ile ortaklaşa yürütülen Uluslararası İmam Hatip öğrenci programı kapsamında, yurt dışından öğrencilere, Kayseri, Konya ve İstanbul'daki Uluslararası Anadolu İmam Hatip liselerinde lise düzeyinde eğitim imkânı sunduklarını belirten Tutkun, halen bu beş okulda 1.234 öğrencinin eğitim görmekte olduğunu kaydetti. Program çerçevesinde bugüne kadar 686 öğrencinin mezun olduğunu ifade eden Tutkun, bu yıl da program kapsamında 310 erkek, 55 kız öğrenci olmak üzere 365 öğrencinin eğitime başladığını bildirdi.

Uluslararası Konuk Öğrenci Programı ile yurt dışındaki öğrencilere Türkiye'de üniversite eğitimi alma imkânı sağladıklarını vurgulayan Tutkun, dünyanın farklı ülkelerinden gelen 1.170 öğrencinin, İlahiyat Fakültelerinde lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde eğitim gördüğünü söyledi. Uluslararası Konuk Öğrenci Programı kapsamında şimdiye kadar İlahiyat Fakültelerinden 780 öğrencinin mezun olduğunu belirten Tutkun, "Bu yıl da 100 lisans ve 50 yüksek lisans öğrencisine eğitim imkanı sunduk. Bu yıl TDV olarak 108 ülkeden toplam 2 bin 404 öğrenciye Türkiye'de eğitim imkanı sunuyoruz" dedi.

Uluslararası İlahiyat Programı

Avrupa ülkeleri, Amerika ve Avustralya'da yaşayan gurbetçi ailelerin din eğitimi alanındaki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla başlatılan Uluslararası İlahiyat Programı kapsamında, gurbetçilerimizin yurt dışında lise eğitimini tamamlayan çocuklarının Türkiye'deki 6 İlahiyat Fakültesinde eğitim gördüğünü vurgulayan Tutkun, "14 ülkeden gelen 725 gurbetçi öğrencimizin tüm ihtiyaçlarını karşılıyor ve öğrencilerimize burs veriyoruz. Program kapsamında bugüne kadar mezun ettiğimiz 1.070 öğrencimiz, yaşadıkları ülkelere dönerek din eğitimi alanındaki ihtiyaca cevap vermektedir. Bu yıl program kapsamında 205 öğrenci Türkiye'de eğitime başladı" diye konuştu.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın ümmetin derdiyle dertlenen, özgüveni yüksek, alanında uzman neslin yetişmesi için eğitime öncelik verdiğini vurgulayan Tutkun, "Vakfımız, Kur'an kurslarından, hafızlık eğitimine, İmam Hatip liselerinden üniversiteye, yüksek lisanstan doktoraya kadar eğitimin her kademesinde gençlerimize sağlam bir din eğitimi vermek için çalışmaktadır. Eğitim faaliyetleri kapsamında, başarılı öğrencilere burs veren, yükseköğrenim öğrenci yurtları, öğrenci konuk evleri, kolej ve üniversite açan vakfımız, Uluslararası İmam Hatip Lisesi, Uluslararası İlahiyat ve Uluslararası Konuk Öğrenci Programı ile 108 ülkeden öğrencilere Türkiye'de eğitim imkanı sunarak milletler arasında gönül köprüleri kurmaktadır" dedi.

Tutkun, eğitim faaliyetlerini, Diyanet İşleri Bakanlığı (DİB), Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Yüksek Öğrenim Kurumu (YÖK), üniversiteler, İlahiyat Fakülteleri, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) ile işbirliği içinde yürüttüklerini vurguladı.

Konya'da 49 Ülkeden Gelen Öğrenciler Hafızlık Eğitimi Alıyor

Konya'daki Uluslararası Selçuklu Mevlana İmam Hatip Lisesinde eğitim gören 49 ülkeden gelen 286 öğrenciden 95'i, aynı zamanda hafızlık eğitimine devam ediyor.

Okul Müdürü Mevlüt Özdemir, Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfının işbirliği ile yurt dışından gelen öğrencileri Türkiye'nin kültür elçisi olarak yetiştirmek amacıyla Konya'daki uluslararası imam hatip lisesinde eğitimlerinin devam ettiğini söyledi. Özdemir, şöyle konuştu:

"Yurt dışından seçilip, imtihan edilerek okullarımıza kabul ettiğimiz öğrencilerimizden bazıları, lise eğitimin yanı sıra hafızlık eğitimine de katılıyor. Hafızlık, eğer tekrar edilmez ve üzerinde durulmazsa çok çabuk unutulabilir. Bu nedenle bir hafızlık projesi başlattık. Hafız olan öğrencileri gören diğer öğrencilerimiz de hafızlık yapmak istedi. Klasik hafızlık geleneğinden yararlanırken, yeni metotları da okulumuzda uyguluyoruz."

Hocaları öğrencileriyle evladı gibi ilgileniyor

Özdemir, öğrencilerin sabah namazından sonra hafızlık eğitimiyle güne başladıklarını belirterek, "Hafız olan hocalarımız, öğrencileriyle evladı gibi ilgileniyor. 'Göz göze, gönül gönüle, kalp kalbe' diye nitelendirebileceğimiz okumalarla, hocalar ve hafızlık yapan öğrencilerimiz arasında sevgi köprülerinin kurulmasını sağlıyoruz. Bu metodun öğrenciler ve öğretmenler

açısından çok faydalı olduğuna inanıyorum" diye konuştu.

Okulda 49 ülkeden Türkiye'ye gelen 286 yabancı öğrencinin bulunduğunu, Türkiye'den öğrencilerle toplam sayının 310 olduğunu ifade eden Özdemir, öğrencilerin yüzde 42'sinin Afrika, yüzde 30'unun Asya, geri kalanının ise diğer kıtalardan geldiğini aktardı.

Özdemir, 95 öğrencinin hafızlık çalışmasına devam ettiğini dile getirerek, "Öğrencilerimizden 22'si ülkelerinden hafız olarak gelmişti. 8 öğrencimiz daha hafızlığını burada tamamladı. Ümmetin tüm renklerini lisemizde topladık. Bu yıl ilk hafızlık mezuniyet törenimizi yapacağız" ifadelerini kullandı.

Pakistan'daki hafızlık eğitimini Türkiye'de devam ettiren Muddessir Ali Malik, 4 yıldır eğitim gördüğü okulunu çok sevdiğini söyledi.

Lise eğitiminin yanı sıra hafızlık fırsatı da sunduğu için bu okulu tercih ettiğini vurgulayan Malik, "Türkiye'yi çok seviyorum. Bize bu imkanı sunan herkese çok teşekkür ediyorum" dedi.

Uluslararası ilişkiler okumak istiyorum

Yemenli Ahmed Najib Ali Al-Soudi, ilk kez Konya'da hafızlık eğitimi yapmaya başladığına işaret ederek, "12. sınıfta okuyorum. Sabah namazlarından sonra hafızlık çalışmamızı yapıyor, ardından da lise eğitimimize devam ediyoruz. Okulumu bitirdikten sonra güzel işler yapmak için uluslararası ilişkiler okumak istiyorum" şeklinde konuştu.
Etiyopya'dan Avel Muhammed da "Türkiye'de hafız oldum. 13'üncü sınıfta okuyorum, okulumu bitirince üniversiteye gidip inşaat mühendisi olmayı hedefliyorum" dedi.

"Artık Türkiye'yi daha iyi tanıyoruz"

Senegal'den 3 yıl önce gelen Mohamed Niang ise üniversiteye hazırlandığını, Kur'an-ı Kerim'i unutmamak için her sabah derslere katıldığını belirterek, şöyle devam etti:

"Hafızlığa Senegal'de başladım. Türkiye'ye gelirken ezberim iyi değildi, şimdi çok daha iyi okuyorum. Buraya gelmeden önce Türkiye hakkında çok fazla şey bilmiyordum. Artık Türkiye'yi çok daha iyi tanıyoruz. Türkiye'nin çok güzel bir ülke olduğunu gördük. Eğitim alanında çok güzel çalışmaların yapıldığını görüyoruz. Burada olmaktan memnunuz."

TDV'den 12 bin 978 Suriyeli Öğrenciye Eğitim Desteği

Türkiye Diyanet Vakfı, Türkiye genelindeki 17 okulda eğitim gören 12 bin 978 Suriyeli öğrenci ve 500'e yakın öğretmen, idareci ve yardımcı personelin masraflarını karşılıyor.

Türkiye'de bin şubesi bulunan TDV, hayırseverlerin de desteğiyle Türkiye'nin yanı sıra 108 ülkede yardım faaliyeti gerçekleştiriyor. Ülkelerindeki iç savaştan kaçarak Türkiye'ye sığınan Suriyelileri de yalnız bırakmayan vakıf, kamp dışında yaşayan misafirlere eğitim imkanı sunuyor.

Gaziantep, Şanlıurfa ve Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığının tahsis ettiği 17 okulda 12 bin 978 Suriyeli öğrenci eğitim görüyor.

İlk, orta ve lise eğitimlerinin verildiği bu okullarda görevli 500›e yakın öğretmen, idareci ve yardımcı personelin maaşları da TDV tarafından ödeniyor. Vakıf ayrıca öğrencilerin kırtasiye giderlerini karşılıyor, bunun dışında gıda ve giysi yardımında bulunuyor.

TDV Genel Müdürü İsmail Palakoğlu, Türkiye'ye sığınan Suriyelilerin insani ihtiyaçlarının karşılanması yanında eğitim hususunda da projeler hayata geçirdiklerini belirtti.

Gaziantep, Şanlıurfa ve Ankara'da sistemli bir şekilde örgün eğitime başlandığını dile getiren Palakoğlu, "Bu örgün eğitim oluşturulurken Suriyeli gönüllü öğretmen adaylarının seçimi için Suriye'deki eğitim konusunda tecrübeli kişilerden bir mülakat ekibi oluşturuldu. Söz konusu illerdeki müftülüklerimiz üzerinden öğrenci kayıtları alındı ve öğrenciler bizim okullardaki gibi sınıflara ayrıldı. Eğitim mekanı konusundaki engeller ise Milli Eğitim Bakanlığıyla gerçekleştirilen protokolle aşılmıştır" diye konuştu.

Uluslararası denklikte sertifika alabilecekler

Bu projeyle toplumsal farkındalık oluşturmayı amaçladıklarını ifade eden Palakoğlu, şunları söyledi:

"Ayrıca bu eğitim sayesinde Suriyeli öğrenciler, kesintiye uğrayan örgün eğitimlerini, ülkelerine döndüklerinde sürdürebilecekler ve aynı zamanda Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan protokoller sayesinde bitirdikleri okullardan uluslararası denkliği olacak bir sertifika alabilecekler. Bu eğitimler kapsamında Suriyeli ailelerin özellikle yoğun olarak yaşadıkları bölgelerde meydana gelen birtakım olumsuz hadiselerin önüne geçilmesi ve bölge halkında oluşan ön yargıların engellenmesi için eğitim ve sosyal çalışmaların yapılması bu projenin hedefleri arasında yer almaktadır."

Öğretmenler TDV'nin okullarını daha çok tercih ediyor

Gaziantep İl Müftüsü Ahmet Çelik de eğitimin önemine işaret ederek, "Eğer bu çocukların eğitimlerini ihmal edersek ne Türkiye'ye uyumları mümkün olur, ne de bu çocuklar hayata daha güvenli bakabilir. Suriyeli misafirlere yönelik eğitime dikkat çeken çalışmaları ilk defa TDV başlatmıştır. O nedenle TDV'yi takdir etmek lazım" dedi.

Münifpaşa Ortaokulu Geçici Eğitim Merkezi Koordinatör Müdürü Ahmet Tuğ, okulda yaklaşık bin Suriyeli öğrenci, 30 öğretmenle derslere başladıklarını anlattı.

Tuğ, "Matematik, fizik, kimya, beden eğitimi gibi dersler, hatta Arapça ve Türkçe dersleri veriliyor. Okulumuzun ihtiyaçları ise TDV tarafından karşılanıyor. UNICEF'in verdiği maaşlardan daha yüksek, daha iyi imkanlarda çalışıyoruz. O nedenle Suriyeli öğretmenlerimiz TDV'nin okullarını daha çok tercih ediyor" ifadelerini kullandı.

Vakfın okulundaki Türkçe öğretmenlerinden İmam Karamuhammed, iki senedir TDV'nin desteğiyle öğretmenlik yaptığını söyledi.

Suriyeli öğrencilere Türkçe öğrettiğini dile getiren Karamuhammed, "Başka bir ülkeye gitseydik böyle bir imkanımız olmayacaktı. Türkiye bize kapılarını açtı, sınıflarını açtı. Türkiye sayesinde Suriyeli çocuklar eğitimden mahrum kalmadı. Türkiye'de her şey var, neden başka ülkelere gitmek istiyorlar anlamıyorum. En önemlisi Türkiye, Müslüman bir ülke. İbadetlerimizi çok rahat yapabiliyoruz, adetlerimiz, kültürümüz, her şeyi hemen hemen aynı" değerlendirmesinde bulundu.

HZ. MEVLÂNÂ'YI İHTİRAM İLE ANMAK

Musa TEKTAŞ
Darende Şeyh Hamid-i Veli Camii M.K

Maveraunnehir'den Anadolu'ya akan bir hoşgörü ırmağıdır Mevlânâ… Bütün dünyanın tanıdığı, zerre zerre ondan nasiplenmek istediği, geçtiği muhitleri bereketlendirmekle birlikte, gönülden muhabbet duyanların gönlüne şebnem taneleri döken bir seher yelidir o.

Bir maneviyat büyüğü olarak, evrensel değerler açısından bir insanlık ve iyilik simgesi olan Mevlânâ Celaleddin-i Rûmî, 27 Aralık tarihinde kendi deyimiyle ölümü vuslat kabul edip, şeb-i ârûs/düğün günü diyerek Hakk'a kavuşmuş bir İslam bilgesidir. Hayatı boyunca ve yazdığı eserlerde daima aşkın doruklarında gezen, gönüllere hitabeden bir sevgi bülbülüdür o.

Mevlânâ Celâleddin Rumî

Mevlânâ Celâleddin Rûmî; 30 Eylül 1207 yılında bugün Afganistan sınırları içerisinde yer alan, sevgi ikliminde, Horasan Ülkesi'nin Belh şehrinde gözlerini dünyaya açar. Belh şehrinin ileri gelenlerinden *"Sultân'ül-Ulemâ/Bilginlerin Sultânı"* ünvanını almış olan babası Hüseyin Hatibi oğlu Bahâeddin Veled'in ocağıyla birlikte, etrafına ışıklar saçar. Sultânü'1-Ulemâ Bahaeddin Veled, Moğol istilası nedeniyle 1212 veya 1213 yıllarında aile fertleri ve yakın dostları ile birlikte Belh'den ayırılır nâçâr. Sevgi izinde yürüyerek, birçok şehri ziyaret edip Hac farizasını yerine getirdikten sonra, sevgililer sevgilisi Hz. Peygamberi (s.a.v.) ziyaret edip, muhabbet

iklimine kanat açar. Yine bir çok şehirden geçerek, Anadolu'ya gelip, Karaman'ı kendine mekan seçer.

Alâeddin Keykubâd Sultânû'l-Ulemâ Bahaeddin Veled'i Karaman'dan Konya'ya davet eder. Bahaeddin Veled Sultanın davetini kabul ederek Konya'ya 3 Mayıs 1228 tarihinde ailesi ve dostları ile davete icabet eder. Sultânü'l-Ulemâ Hakka yürüyünce, talebeleri ve müridleri bu defa Mevlânâ'nın çevresinde pervane olurlar. Takvimler 15 Kasım 1244 gösterdiğinde sevgi membaından beslendiği Şems-i Tebrizî'yi bulurlar. Hayatını; *"Hamdım, piştim, yandım"* sözleri ile özetleyen Mevlânâ 17 Aralık 1273 Pazar günü sevginin vuslatına olur nâil. Mevlânâ, *"Ölümümüzden sonra mezarımızı yerde aramayınız! Bizim mezarımız âriflerin gönüllerindedir" der. O'nun yeri seven gönüllerdir."* Diyerek geven gönülleri kendine bırakır mâil…

Hazreti Mevlânâ gönlünde Hak sevgisi ile insan sevgisini birleştirir. İnsanı sevmenin, Hakk'ı sevmek olduğu inancıyla sesini gürleştirir. Sözleri dikkatle ve ibretle okunduğunda içten duyduğu sonsuz sevginin Hakk için halkı sevmek olduğu gerçeğini herkesin gönlüne yerleştirir. Bir şiirinde, birbirimizin kıymetini bilmemizi, birbirimizi sevmemizi tavsiye ederek muhabbeti gönülde sırlaştırır. Çünkü sevdiklerimizi, maddî varlıkları için değil, Allah için sevdiğimiz gerektiği hakikatini Mevlânâ şöyle dile getirir:

"Gel, gel de birbirimizin kadrini, kıymetini bilelim. Çünkü belli olmaz, birbirimizden ansızın ayrılabiliriz. Mademki peygamber efendimiz 'Mümin, müminin aynasıdır' diye buyurdu, ne diye aynadan yüz çeviriyoruz? Garazlar, kinler dostluğu karartır, gönlü yaralar. Ne diye garazları gönlümüzden söküp atamıyoruz?"

"Gel, aramıza gir. Biz, Hak âşıklarıyız, gel aramıza katıl da sana aşk bahçesinin kapısını açalım. Gölge gibi evimizde otur, biz Hak güneşinin komşularıyız. Biz, can gibi göze görünmüyoruz, âşıkların aşkı gibi, izimiz, nişanımız da yok. Fakat eserlerimiz, sende, senin önünde, çünkü biz can gibi hem gizliyiz, hem de apaçık ortadayız. Sen, her neden bahsediyorsan, onlardan da yücelere, daha ötelere bak, biz ötelerin de ötesindeyiz. Sen, su gibisin, fakat çukurda kalmışsın, mahpussun. Kendine bir yol aç da bize katıl, çünkü biz, Hakk'a doğru akan bir seliz."

Bu güzellik sırlarına vakıf olanların ham taraflarını bir güneş ışıltısıyla ve muhabbet sıcaklığıyla hamlıktan olgunluğa yetirir…

Sevgi bahçesinde açan gül: Mesnevî-i Manevi

Mesnevî, klasik doğu edebiyatında, şiir tadında bir terennümün adıdır. Edibin, uzun sürecek konuları veya hikayeleri şiir yoluyla anlatma muradıdır. Mesnevî her ne kadar klasik doğu şiirinin bir türü ise de "Mesnevî" denildiği zaman akla "Mevlânâ'nın Mesnevîsi" gelir.

Mevlânâ Mesnevî'yi Hüsameddin Çelebi'nin isteği üzerine kaleme alır. Kâtibi Hüsameddin Çelebi'nin söylediğine göre, Mevlânâ, Mesnevî beyitlerini Meram'da gezerken, otururken, yürürken, hatta semâ ederken söylediği inci misali sözlerin sevgi bahçesinde açılan gülüdür. O güzel sözleri kağıda kaydeden Çelebi Hüsameddin de kalemiyle elidir.

Hazreti Mevlânâ'nın bütün eserlerini ama bilhassa Mesnevî'yi anlayarak, özümseyerek okumak ve istifade etmek bu sofranın balıdır.

Dîvân-ı Kebir

Divân şairlerinin şiirlerini topladıkları deftere denir. "Divân-ı Kebir "Büyük Defter" veya "Büyük Divân" manasına gelir.

Mevlânâ'nın çeşitli konularda söylediği şiirlerin tamamı bu divanda yer alır. Divân-ı Kebir'in dili Farsça olmakla beraber, içinde Arapça, Türkçe ve Rumca şiire de kendine yer bulur. Okuyanlar müstefid olur.

Mektûbât

Mevlânâ'nın başta Selçuklu hükümdarlarına ve devrin ileri gelenlerine nasihat için, kendisinden sorulan ve halli istenilen dini ve ilmi konularda açıklayıcı bilgiler vermek için yazdığı 147 adet mektuptur.

Hitaplarında mevki ve memuriyet adları müstesna, mektup yazdığı kişinin aklına, inancına ve yaptığı iyi işlere göre kendisine hangi hitap tarzı yakışıyorsa, onu kullanmıştır. Nasihat incilerini herkese nasibince saçmıştır. Sır kapılarını yine herkese seviyesine göre açmıştır.

Fîhi Mâ Fih

Fîhi Mâ Fih "Ne varsa içindedir" manasına gelmektedir. Bu eser Mevlânâ'nın çeşitli meclislerde yaptığı sohbetleri içermektedir. Bunların oğlu Sultan Veled tarafından bir kitapta toplandığı sanılmaktadır. Eser 61 bölümden oluşmaktadır. Bu bölümlerden bir kısmı, Selçuklu Veziri Süleyman Pervane'ye hitaben kaleme alındığı bilinmektedir. Eserde bazı siyasi olaylara da değinilmiştir. Bu nedenle bu eser tarihi açıdan da büyük bir önem taşımaktadır.

Eserde cennet ve cehennem, dünya ve ahiret mürşid ve mürid, aşk ve sema gibi konular da işlenmektedir.

Mecâlis-i Seb'a (Yedi Meclis)

Mecâlis-i Seb'a adından da anlaşılacağı üzere Mevlânâ'nın yedi meclisinin, yedi vaazının toplanmasından meydana gelmiştir. Mevlânâ'nın vaazları, Çelebi Hüsameddin veya oğlu Sultan Veled tarafından not edilmiş ancak özüne dokunulmamak kaydı ile eklentiler yapılmıştır. Eserin düzenlenmesi yapıldıktan sonra, Mevlânâ'nın tashihinden geçmiş olması kuvvetle muhtemeldir.

Mevlânâ, yedi meclisinde her bölüme "hamd-ü sena" ve "münacat" ile başlamıştır. Açıkladığı konuları ve tasavvufi görüşlerini hikaye ve şiirlerle cazip hale getirmiştir Bu yol Mesnevi'nin yazılışında da aynen kullanılmıştır.

Bir Kitabe, Bir Hatıra, Bir Levha

Darendeli mutasavvıf- divan şairi Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi, 1978 yılında Konya'ya gelir. Karapınar ilçesine gidilecektir. Beraber seyahat ettiği İbrahim Aydoğan'a; "Oğul şuradan Mevlânâ Hazretlerinin türbesini ziyaret edelim" der. O da "olur, baş üstüne" der. Türbe-i şerifi ziyarete giderler. Kapıdan girince bir müddet ziyarette bulunurlar. Sonra, "Oğul cebinde kalem kâğıdın var mı?" der. Hemen o arkadaş cebinden defterini çıkarır, takdim eder. Hulûsi Efendi bir şeyler yazar, sonra orada okur. Yeni doğuşu olan mısralar şöyledir:

"İhtirâm eyle varup türbet-i Mevlânâ'ya
Hâk-i pây ol da eriş Hazret-i Mevlânâ'ya
Şems'in etrâfını devr eyleyü pervâne gibi
Cân ile bende olup hidmet-i Mevlânâ'ya
Ta'zim ile dergâhına yüz koy da Hulûsî
Mazhar ol merhamet-i şefkat-i Mevlânâ'ya"

ve devamla, "İbrahim bey oğul, bu sözü İstanbul'da bizim selamımızla Hattat Hamid Aytaç

Efendi'ye hüsn-i hatla yazdırır, levhayı Nisan Tası'nın bulunduğu civara astırırsınız. Gelenler bu sözü okur ve ziyaretlerini bu âdâpla yaparlar" diye buyurur. İbrahim Bey, baş üstüne diyerek o muhteşem mısraların yazılı olduğu kâğıdı alır, ihtimamla cebine koyar. Levhanın öyküsünü İbrahim Aydoğan'dan dinleyelim:

"Hulûsi Efendi (k.s.) Konya'dan Darende'ye dönünce, ben de İstanbul'a gittim. Araştırdım, soruşturdum Hattat Hamid Aytaç Efendi'yi buldum. Sirkeci'de bir handa yazıhanesi vardı. Çok sayıda levhanın arasında biraz da bakıma muhtaç bir vaziyetteydi. Selam verdim, içeri girdim, bir levhaya hat çekiyordu, başını kaldırmadan "buyurun" dedi. "Darendeli Hulûsi Efendi (k.s)'nin selamını getirdim" deyince ayağa kalktı ve elimi tutarak "Ve aleyküm selaaaam" dedi. Hulûsi Efendi (k.s)'yi, sağlığını ve yaptığı çalışmaları sordu. Elimdeki yazıyı ona vererek, bir levha halinde yazmasını istedim. "Sağolsun, bizi unutmamış, emir telakki ederiz, yalnız biraz sürer, hemen istemeyin" dedi, "Olsun" dedim ve geçmiş gün ne kadardı hatırlamıyorum ama iyi de bir el emeği bedelini peşin vererek, levhanın yapılmasını beklemeye koyuldum. Aradan epey zaman geçti, İstanbul'a gittiğimde uğradım "daha yazamadım" dedi. Sonra bir duyduk ki, Hattat Hamid Aytaç Hakk'ın rahmetine kavuşmuş. (ö.18.05.1982.)

Hulûsi Efendi (k.s)'ye Hattat Hamid'e levhayı yazmasını söylediğimi ifade etmiştim, vefatını duyunca da kendisini ziyaretimde sözlerinin yerine gelmemesinden duyduğum üzüntüyü dile getirdim. O zaman buyurdular ki "Oğul Hattat Hamid paraya sıkışmıştı, biz onun yazamayacağını biliyorduk ama bu hat bedeli onun bir takım ihtiyaçlarını gördü. Yazı vakti gelince yazılır yerine asılır" dedi.

Aradan epey zaman geçti, bu söz benim içimde bir ukde olarak kaldı. Geçtiğimiz yıllarda Vakıf Mütevelli Heyet Başkanımız Hamidettin Ateş Efendi'ye bu hatırayı naklederek, levhayı yazdırmak istediğimi bildirdim. Hulûsi Efendi Hazretlerinin sözünün yerine gelmesini söyleyerek "En iyi hattatlarla görüşüp bunu yapalım" dedi. Araştırdık, Konya'da ünlü bir hattat olduğunu öğrendik ve giderek kendisine bu levhanın yapılmasını istedim. Olayın hikâyesini anlatınca aldığım cevapla şok oldum. Aynı zamanda Eczacı olan Doç. Dr. Hüseyin Öksüz (Hüseyin Konevî) "Ben Hattat Hamid'in talebesiyim, hocamın yapamadığı levhayı tamamlamak bize düşer, Hulûsi Efendi gibi muhterem bir zatın sözlerini büyük bir zevkle yazacağım" dedi. Bulduğumuz hattatın Hamid Aytaç'ın talebesi olması bir tevafuk değil bir hakikatti.

Aradan bir süre geçti, levhanın hazır olduğu söylendi, gittik aldık. Banu Hidayetoğlu adlı müzehhibe tarafından altın varaklarla süslemeleri yapılan levhayı artık yerine asmaya sıra gelmişti. Mevlânâ Müzesi Müdürü Yusuf Benli Bey'den randevu alarak ziyaretine gittik ve levhanın hikâyesini kendileriyle paylaştık. "Bu söz yerini bulmalı, Hulûsi Efendi gibi önemli bir zâtın böylesine muhteşem sözlerini buraya gelen herkes okumalı" dedi ve hemen yerini belirlemek üzere müze kısmına geçtik. Hulûsi Efendi (k.s.)'nin gösterdiği yeri tarif edecektim ki şöyle bir baktı ve "şurası nasıl olur" dedi. Gösterdiği yer, Hulûsi Efendi (k.s)'nin tarif ettiği yerdi, girişte sağda yer alan kısma Nisan Tası'nın hemen yakınına levhayı monte ettirdi. Hulûsi Efendi'nin sözü yerini bulmuş ve hoşgörünün timsali olan Mevlânâ Hazretlerinin türbesini ziyaret âdâbını dile getiren sözlerin yerine asılması yıllar sonra tahakkuk etmişti."

İYİLİK VE HOŞGÖRÜ ABİDESİ MEVLANA

Doç. Dr. Ali TEMİZEL
Selçuk Üniversitesi, Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü

Mevlâna'nın asıl adı Muhammed Celâleddin'dir. Mevlâna ve Rûmî de kendisine sonradan verilen isimlerdendir. "Efendimiz" manasına gelen Mevlâna ismi O'na genç yaşta Konya'da ders okutmaya başladığı yıllarda verilmiştir. Bu ismi, Şemseddin-i Tebrizî ve Sultan Veled'den itibaren Mevlâna'yı sevenler kullanmış, âdeta adının yerine sembol olmuştur. Rûmî ise Anadolulu demektir.

Mevlâna'nın, Rûmî diye tanınması, geçmiş yüzyıllarda Diyâr-ı Rûm denilen Anadolu topraklarının vilâyeti olan Konya'da uzun süre oturması, ömrünün büyük bir kısmının Anadolu'da geçmesi ve nihayet türbesinin de burada olmasından dolayıdır.

Mevlâna'nın doğum yeri, bugünkü Afganistan'da bulunan, eski büyük Türk kültür merkezi Belh'tir. Mevlâna'nın doğum tarihi ise 30 Eylül 1207'dir. Asil bir aileye mensup olan Mevlâna'nın annesi, Belh Emiri Rükneddin'in kızı Mümine Hatun; Babası, Sultânü'l-Ulemâ (Alimlerin Sultânı) unvanı ile tanınmış, Muhammed Bahâeddin Veled'tir. Babaannesi, Harezmşâhlar hanedanından Türk prensesi, Melîke-i Cihan Emetullah Sultan'dır.

Esasen tasavvuf ehline iyi gözle bakmayan ve bunların Harezmşah katında saygı görmelerini çekemeyen Fahreddin-i Râzî, Bahâeddin Veled'in açıkça kendi aleyhine tavır almasına da içerlediğinden onu Harezmşah'a gammazladı. Bahâeddin Veled'in de gönlü Harezmşah'tan incindi ve Belh'i terk etti. Ancak araştırmacılar, Bahâeddin Veled'in Belh'ten göç etmesine sebep olarak, Moğol istilasını gösterirler.

Sultânü'l-Ulemâ Bahâeddin Veled, aile fertleri ve dostlarıyla Belh şehrini 1212-1213 yıllarında terk ettikten sonra Hacca gitmeye niyet etti. Bugünkü İran topraklarında yer alan Nişâbûr şehrinden geçtikten sonra göç kervanıyla Bağdat'a yaklaştığında, kendisine hangi kavimden olduklarını ve nereden gelip nereye gittiklerini soran muhafızlara Sultânü'l-Ulemâ Şeyh Bahâeddin Veled şöyle cevap verir:

"Allah'tan geldik, Allah'a gidiyoruz. Allah'tan başka kimsede kuvvet ve kudret yoktur."

Bu söz, Şeyh Şehâbeddin-i Sühreverdî'ye ulaşınca; "Bu sözü ancak Belhli Bahâeddin Veled söyler" dedi ve onu karşılamaya gitti. Birbirleriyle karşılaşınca Şeyh Sühreverdî, katırından

inip nezâketle Bahâeddin Veled'in dizini öptü, gönülden hürmetlerini sundu.

Bahâeddin Veled, Bağdat'tan Küfe yoluyla Kabe'ye hareket etti. Hac farizasını yerine getirdikten sonra, dönüşte Şam'a uğradı. Bahâeddin Veled, yanında ailesi, oğlu Mevlâna ve dostlarıyla birlikte göç kervanıyla Şam'dan Malatya ve Erzincan'a, oradan Karaman'a ulaştılar. Karaman'da bir müddet kaldıktan sonra, nihayet Konya'yı seçip buraya yerleştiler. Karaman'da bulundukları 1225 tarihinde Mevlâna, babasının buyruğu ile asil bir zat olan Semerkantlı Hoca Şerafeddin Lâlâ'nın kızı Gevher Bânû ile evlendi. Mevlâna dünya evine girdiğinde on sekiz yaşındaydı.

Hazret-i Mevlâna'nın çevresindeki dostları, halifeleri ve kendisine ilham kaynağı olan mutasavvıflar:

Sultânü'l-Ulemâ Şeyh Bahâeddin Veled:

Bahâeddin Veled, Mevlâna'nın ilk mürşididir. Yâni Mevlâna'ya Allah yolunu öğretip, tasavvuf usulünce hakikatleri ve sırları gösteren tarikat şeyhidir.

Bütün İslâm âleminde yüksek itibar ve şöhrete sahip olan Bahâeddin Veled, Selçukluların Sultânı Alâaddin Keykûbat'tan yakın alâka ve sonsuz hürmet görmüştür.

Seyyid Burhâneddin-i Muhakkik-i Tirmîzî:

Bahâeddin Veled'in vefatında Mevlâna yirmi dört yaşında idi. Babasının vasiyeti, dostlarının ve bütün halkın isteği ile babasının makamına geçti.

Mevlâna, babasından sonra, Seyyid Burhâneddin ile buluşuncaya kadar, bir yıl mürşitsiz kaldı. 1232 tarihinde babasının değerli halîfesi Seyyid Burhâneddin-i Muhakkik-i Tirmîzî, Konya'ya geldi. Mevlâna, Seyyid Burhaneddin'i babasının yerine koydu ve onu gerçek bir mürşit bilerek dokuz yıl ona hizmet etti.

Mevlâna, yüksek ilimlerde daha çok derinleşmek için, Halep'e ve daha sonra Şam'a gitti. Yedi yıl süren Halep ve Şam seyahatinden sonra Konya'ya dönen Mevlâna, Seyyid Burhâneddin'in arzusu üzerine birbiri arkasına, üç çile çıkardı. Yani üç defa kırkar gün (yüz yirmi gün) az yemek, az içmek, az uyumak ve vaktinin tamamını ibadetle geçirmek suretiyle nefsini arıttı. Üçüncü çilenin sonunda Seyyid Burhâneddin, Mevlâna'yı kucaklayıp öptü; takdir ve tebrikle:

"Bütün ilimlerde eşi benzeri olmayan bir insan; nebilerin ve velilerin parmakla gösterdiği bir kişi olmuşsun... Bismillah de yürü, insanların ruhunu taze bir hayat ve ölçülemeyecek bir rahmete boğ; bu suret âleminin ölülerini kendi mana ve aşkınla dirilt" dedi ve onu irşat ile görevlendirdi.

Seyyid Burhâneddin, daha sonra, Mevlâna'dan izin alıp Kayseri'ye gitmiş ve orada 1241-1242 yıllarında ebedî âleme göçmüştür. Türbesi Kayseri'dedir.

Şems-i Tebrizî:

Asıl adı Şemseddin Muhammed olan Şems-i Tebrîzi, 29 Kasım 1244 yılı Cumartesi sabahı Konya'ya gelir ve Mevlâna ile buluşup görüştüler. Bu tarihte Şems altmış, Mevlâna, otuz sekiz yaşında idi. Bu iki ilâhî âşık, bir müddet yalnızca bir köşeye çekilerek kendilerini tamamıyla Hakk'a verdiler ve gönüllerine gelen ilâhî ilhamlarla karşılıklı sohbetlerde bulundular.

Hazret-i Mevlâna ile Hazret-i Şems hakkında şunları söylemek gerekir: Mevlâna, Şems ile Konya'da buluştuğu zaman tamamıyla kemale ermiş bir şahsiyetti. Şems, Mevlâna'ya ayna oldu. Mevlâna, Şems'in aynasında gördüğü kendi eşsiz güzelliğine âşık oldu. Diğer bir ifadeyle Mevlâna, gönlündeki Allah aşkını Şems'te buldu.

Hatırlara gelebilecek, "Şems mi Mevlâna'yı aradı; Mevlâna mı Şems'i?" sorusuna şöyle cevap verilebilir: Şems, Mevlâna'yı; Mevlâna da Şems'i aramıştır. Şems Mevlâna'ya âşık ve taliptir; Mevlâna da Şems'e âşık ve taliptir. Çünkü âşık, aynı zamanda maşuk; maşuk aynı zamanda âşıktır.

Konyalı Kuyumcu Şeyh Selâhaddin:

Yağıbasan'ın oğlu Konyalı Zerkûb (Kuyumcu) diye tanınan Şeyh Selâhaddin Feridun, Konya civarındaki bir gölün kenarında balıkçılıkla geçinen bir ailedendir.

Şeyh Selâhaddin'in, Mevlâna ile tanışması Seyyid Burhâneddin'in manevî terbiyesi altına girdiği dönemde başlar. Mevlâna, Şems'e duyduğu muhabbet ve gönül bağlılığının aynısını Şeyh Selâhaddin'e de gösterdi ve bu zat ile sükûn buldu. Mevlâna, Allah'ın cemâl tecellileri içinde ruhen manevî bir âlemde yaşadığından, müritlerinin irşadıyla bizzat uğraşamamış ve onların irşad ve terbiyesine, dostlarından biri olan Şeyh Selâhaddin'i tayin etmiştir. Mevlâna ile Şeyh Selâhaddin, on yıl birbirleriyle görüşüp sohbet ettiler. Nihayet Şeyh Selâhaddin hastalandı ve 1259 yılında ebedi âleme göçtü.

Çelebi Hüsâmeddin Hazretleri:

Çelebi Hüsâmeddin, vaktiyle İran'ın Urumiye şehrinden Konya'ya göçmüş soylu bir ailedendir ve 1225 yılında Konya'da doğmuştur. Mevlâna, ona Çelebi lâkabını vermiştir.

Mevlâna, Şeyh Selâhaddin'den sonra kendisine hemdem ve halife olarak Çelebi Hüsâmeddin'i seçti ve Mevlâna'nın bu buyruğu üzerine, bütün dostlar ona itaat ettiler. Çelebi Hüsâmeddin on beş sene Mevlâna'nın şerefli sohbetinde bulundu. Mevlâna'dan sonra da dokuz sene irşad makamında, Mevlâna'nın postunda oturdu.

Mevlâna, Çelebi Hüsâmeddin'in bulunduğu mecliste hakikat ilminden bahisler açardı. Mesnevî-i Şerif, Çelebi Hüsâmeddin'nun ricası ile yazılmıştır.

"Mevlâna Hazretleri, heyecanlar içerisinde Semâ ederken, hamamda otururken, ayakta, sükûnet ve hareket hâlinde daima Mesnevi'yi söylemeye devam etti. Bazen öyle olurdu ki, akşamdan başlayarak gün ağarıncaya kadar birbiri arkasından söyler, yazdırırdı. Çelebi Hüsâmeddin de bunu süratle yazar ve yazdıktan sonra hepsini yüksek sesle Mevlâna'ya okurdu. Cilt tamamlanınca Çelebi Hüsâmeddin, beyitleri yeniden gözden geçirerek gereken düzeltmeleri yapıp tekrar okurdu.

Bu şekilde dikkatlice 1259-1261 yılları arasında yazılmaya başlanılan Mesnevi, 1264-1268 yıllan arasında sona erdi.

Mevlâna, Çelebi Hüsâmeddin ile on beş yıl beraber yaşadı. Mevlâna, 5 Cemâziye'l-âhir, 672 (17 Aralık, 1273) Pazar günü gurup vakti ebedi âleme göçtü. Mevleviler, o geceye Şeb-i Arûs derler.

Dîvân-ı Kebîr: Mevlâna'nın gazel, terkîb-i bend ve rubailerini içeren bu eser, yaklaşık 40.000 beyitten meydana gelmektedir. Abdulbaki Gölpınarlı tarafından Türkçeye çevrilmiştir.

Mesnevî: Dini, felsefî, ahlaki ve toplumsal konuların çeşitli hikayeler etrafında işlendiği yaklaşık 26 bin beyit ve 6 ciltten oluşmaktadır. Türkçe tercümeleri: Tahiru'l-Mevlevî, Veled Çelebi İzbudak, Abdulbaki Gölpınarlı, Şefik Can, Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu, Prof. Dr. Hicabi Kırlangıç ve Prof. Dr. Derya Örs.

Fîhi mâ fîh: (İçindeki içindedir veya içinde ne varsa odur manasına gelir): Mevlâna'nın sohbetlerini içeren ve çoğunlukla Mesnevîdeki konuları özet olarak anlatan mensur bir eserdir.

Mecâlis-i Seb'a: (Yedi meclis demektir). Mevlâna'nın camilerdeki vaazlarını içerir. Yedi bölümdür.

Mektubât: Döneminde devlet adamlarına ve önemli şahsiyetlere yazdığı mektupları içerir. Selçuklular tarihi bakımından önemlidir.

"Zaten iyilik aradı mı insanda kötülük kalmaz ki"

İnsan yaratılışının gereği olarak daima birlikte yaşamak zorundadır. Öyle ise her insanın çevresindeki diğer insanlarla anlaşması, onlarla iyi geçinmesi, iyi ilişkiler içinde bulunması, herkesin hakkına saygılı olması başta gelen görevleri arasındadır. Bunun için de sevgi, saygı ve hoşgörü anlayışı esastır.

Sevgi ve hoşgörünün olmadığı yerde kin, nefret ve düşmanlık vardır. Toplumlarda huzur ve güven, birbirine karşı anlayışlı, sevgi, saygı ve hoşgörü gibi güzel özellikleri ilke edinmiş bireylerle sağlanabilir.

Sevgili Peygamberimiz Uhud harbinde, hatalı davranışlarıyla büyük bir faciaya sebep olan ar-

kadaşlarını bağışlamış, onun bu anlayışı ve hoşgörüsü Kuran-ı Kerim'de: "O vakit Sen, Allah'tan gelen bir bağışlama ile onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar etrafından dağılıp gitmiş olurlardı (Âl-i İmran 3/159)." diye buyrulmuş ve övülmüştür. Yine Uhud harbinde; kendisine okla, taşla saldıranların bu çılgınlıkları karşısında, öfkeleneceği yerde, onlara acımış, "Allah'ım, kavmime doğru yolu göster! Onlar ne yaptıklarını bilmiyorlar." diye buyurarak, insanlığa nasıl bir hoşgörü ve büyük bir şefkatle baktığını göstermiştir.

"Hayatım Boyunca Kur'an kölesi ve Hz. Muhammed Mustafa'nın yolunun tozuyum ve toprağıyım" diyen Mevlâna, tasavvuf tarihimizde akla gelen ilk hoşgörü abidelerinden biridir.

Mevlâna kendi çağını ilmiyle ve nuruyla aydınlattığı gibi, bütün çağlara da hoşgörü ve insan sevgisi, neşe, umut ve muhabbetle ışık saçmıştır. O, çevresine daima iyilik ve güzellik nurları saçmakta, sevgi ve hoşgörüyü bayraklaştırmakta ve dostluğun en güzel numunelerini vermekteydi. Mevlânâ Celaleddin Rumî'nin temsil ettiği en önemli değerlerin başında birlik fikri ve hoşgörü gelir. Hoşgörü, aynı zamanda onun özlediği bu güçlü toplumu oluşturacak güçlü bireylerde bulunması gereken temel özelliklerden biridir. Mevlana'nın düşünce dünyasında da hoşgörü, Allah'ın güzel ve hoş olarak yarattığı her şeyi görebilme kabiliyetidir, yani hoş olanı keşfetmek, yaratılana yaratandan ötürü hoşça bakmaktır. Hoşgörünün esası farklı olana farklı bakmamak ve onu ötekileştirmemektir. Çünkü çokluğu oluşturan her parça, bütün içindeki yeri kadar değerlidir.

"Sen bakmasını bil de dikende gül gör, dikensiz gülü herkes görür."

"Zaten iyilik aradı mı insanda kötülük kalmaz ki"

"Ayıpsız dost arayan dostsuz kalır."

Sözleriyle hoşgörü düşüncesini pekiştiren Mevlâna, engin hoşgörü anlayışıyla farklı dil, din, inanç, meslek ve zümreye mensup her insanı dışlamadan, onların farklılıklarına saygı göstererek ve onlarla daima diyalog içinde kalarak yaşamaya gayret göstermiştir.

Mevlâna'nın manevî vazifesi, yaratılışın gayesi çerçevesinde, insanların hidayetine ve ebedî saadetine vesile olabilmektir. Bu ilâhî gayenin şuuruyla: "Biz pergel gibiyiz. Bir ayağımız Şeriatta sağlamca durur, öteki ayağımız yetmiş iki milleti dolaşır." demektedir.

Mevlâna'nın hoşgörüsünde imandan aldığı kuvvet, Kuran'ın ışığı ve Peygamberimizin ahlâkın güzelliği vardır.

"Ümitsizlik semtine gitme; ümitler vardır"

Mevlâna, insana günahkar da olsa, kâfir de olsa, engin bir hoşgörüyle ve rahmet dolu bir nazarla bakmıştır. Çünkü o, Mesnevi'sinde de ifade ettiği gibi Allah'ın, günahkâr ve putperest de olsa, kendisini çağırana icabet edeceğini bilmektedir.

Mevlâna, Kuran-ı Kerim'de buyrulan: "Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz." mealindeki ilâhî müjdenin hakikatine ermiş olduğundan, bütün insanlığa: " Karanlık tarafa gitme; güneşler vardır." diye seslenmektedir.

Kâmil insan olarak, böylesine, ilâhî rahmet ve ümitler içinde olan Mevlâna'nın hiç kimseye

hor bakmayacağı açıktır ve bu konuda şunu tavsiye eder:

"Hiçbir kâfiri hor görmeyin. Olur ya, Müslüman olarak ölebilir. Ömrünün sonundan ne haberin var ki ondan tamamıyla yüz çeviriyorsun?"

Mevlâna hoşgörü konusunda oğlu Sultan Veled'e şu tavsiyede bulunur:

"Bahâeddin! Eğer daima cennette olmak istersen, herkesle dost ol, hiç kimsenin kinini yüreğinde tutma!

Fazla bir şey isteme ve hiç kimseden de fazla olma!

Merhem ve mum gibi ol, iğne gibi olma!

Eğer hiç kimseden sana fenalık gelmesini istemezsen fena söyleyici, fena öğretici, fena düşünceli olma!

Çünkü bir adamı dostlukla anarsan, daima sevinç içinde olursun, iste o sevinç Cennetin ta kendisidir.

Eğer bir kimseyi düşmanlıkla anarsan, daima üzüntü içinde olursun, işte bu gam da Cehennemin tâ kendisidir.

Dostlarını andığın vakit içinin bahçesi, çiçeklenir, gül ve fesleğenlerle dolar.

Düşmanları andığın vakit, içine dikenler ve yılanlarla dolar, canın sıkılır, içine pejmürdelik gelir.

Bütün peygamberler ve veliler, böyle yaptılar, içlerindeki karakteri dışarı vurdular. Halk onların bu güzel huyuna mağlup olup tutuldu, hepsi gönül hoşluğu ile onların ümmeti ve müridi oldular.

Hazret-i Mevlâna'nın Vasiyeti:

"Ben Size, gizli ve alenî, Allah'tan korkmanızı, az yemenizi, az uyumanızı, az söylemenizi, günahlardan çekinmenizi, oruç tutmaya ve namaz kılmaya devam etmenizi, daima şehvetten kaçınmanızı, halkın eziyet ve cefasına dayanmanızı, avam ve sefihlerle düşüp kalkmaktan uzak bulunmanızı, kerem sahibi olan salih kimselerle beraber olmanızı vasiyet ederim. İnsanların hayırlısı, insanlara faydası dokunandır. Sözün hayırlısı da az ve öz olanıdır. Hamd, yalnız tek olan Allah'a mahsustur. Tevhîd ehline selâm olsun."

Sonuç olarak, bugünkü sıkıntıları, bunalımları ve kavgaları sevgi ve hoşgörü anlayışıyla ortadan kaldırmayı, olumsuz birçok davranışa yeterince hoşgörülü davranarak ecdadımız gibi hem ülkeleri, hem gönülleri fethetmeyi ve böylelikle ülkemizi ve tüm dünyayı hoşgörü cennetine çevirmeyi diliyorum.

İSLAM DÜNYASINDA DİN HİZMETLERİ ve DİNİ KURUMLAR
THE RELIGIOUS SERVICES AND INSTITUTIONS IN THE MUSLIM WORLD
II. ULUSLARARASI ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU
II. INTERNATIONAL STUDENT SYMPOSIUM
KONYA 11-12 Aralık 2015 KONYA 11-12 December 2015
İSLAM DÜNYASINDA DİN HİZMETLERİ ve DİNİ K
THE RELIGIOUS SERVICES AND INSTITUTIONS IN THE MU

“İslam Dünyasında Din Hizmetleri ve Dini Kurumlar” Sempozyumu

Türkiye Diyanet Vakfı, “İslam Dünyasında Din Hizmetleri ve Dini Kurumlar” temalı II. Uluslararası Öğrenci Sempozyumu düzenledi.

Türkiye’de eğitim gören konuk öğrenciler ile ülkemizdeki öğrenciler arasında kaynaşmayı sağlamak ve kültürel zenginlikleri paylaşmak, İslam dünyasındaki din eğitimi ve öğretimi konusunda çalışmalar yapmak amacıyla ilki 2014 yılında yapılan Uluslararası Öğrenci sempozyumlarının ikincisi Konya’da gerçekleştirildi.

Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi işbirliğiyle 11-12 Aralık 2015 tarihleri arasında yapılan sempozyumda 20 farklı ülkeden öğrenciler, ülkelerindeki din hizmetleri ve dini kurumlar konusunda bildiri sundu.

Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Ekrem Keleş, sempozyumda yaptığı konuşmada, din hizmetlerinin temel hedefinin, insanların ve kalplerin manevi imarı olduğunu belirterek, "Kalplerin imarı olduğu için de maddi imardan çok daha önemlidir. Kalpleri imar eden insanlar dünyayı imar eder, kalpleri imar edilmeyenler ise dünyayı

ifsat ederler. Dolayısıyla kalplerin imar edilmesi için hizmetlerin hasbilikle yürütülmesi yani Allah rızası için yapılması gerekiyor" dedi.

Sempozyuma Asya, Avrupa ve Afrika olmak üzere 3 kıtadan öğrencilerin katıldığını belirten Keleş, bu öğrencilerin ülkelerindeki dini ve İslami hizmetleri anlattığını vurguladı.

Dini kurumlar biraraya gelemediğinde ülkeler ve toplulukların birleşmesinin zorluğuna dikkati çeken Keleş, dini kurumların birbirlerinin tecrübelerinden istifade etmeleri ve birbirlerine ayna görevinde bulunmalarının büyük önem taşıdığını kaydetti.

Ümmet şuuru ve bilincini yeniden tesis etmek

TDV Mütevelli Heyeti İkinci Başkanı Mazhar Bilgin de müminlerin birbirleriyle bir binanın yapı taşları gibi olduğunu söyledi.

TDV'nin en büyük hizmetinin Müslümanları birbirine kenetleyerek gerçekleşeceğini vurgulayan Bilgin, "Bugün İslam aleminin içinde bulunduğu en büyük handikap fikir, mefkure ve düşünce birliğinin bozulmuş olmasıdır. Bu uluslararası okullarımız sayesinde bu bozulmuşluk ve hastalığa bir nebze çare olacağımızı düşünüyoruz. Asırlar önce bizi dünya tarihine altın harflerle yazdıran güzelliği, ümmet şuuru ve bilincini yeniden tesis etmek bizlere nasip olacaktır" diye konuştu.

İslam dünyasında ortak kaderi paylaşıyoruz

Sempozyumun değerlendirme oturumunda konuşan Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Tutkun, TDV aracılığıyla Türkiye'de eğitim gören öğrencilerin ülkelerine döndüklerinde bir liderlik ve insan kaynağı oluşturmaları için bu tür eğitimler düzenlediklerini söyledi.

Öğrencileri ülkelerine döndüklerinde din görevlileri değil, din gönüllüsü olarak görmek istediklerini vurgulayan Tutkun, İslam dünyasında yaşanan travmanın ortadan kalkması için öğrencilerin dert sahibi olması gerektiğini ifade etti. Tutkun, "Sempozyumu düzenlerken gençlerin ürettikleri bilgiyle kazanacakları bilinci önemsedik" dedi.

İslam dünyasında ortak kaderin paylaşıldığını, komünizm ve sömürü travmasının ardından İslamofobi sorunuyla karşı karşıya olunduğu-

na işaret eden Tutkun, "İslamofobi ile insanların algılarıyla oynayarak İslam insanlara kötü gösterilmeye çalışılıyor. Sömürü ve komünizm travmasının ardından dünyada yaşadığımız en büyük sorun olarak karşımıza İslamofobi çıkmış durumda. Bununla mücadele için de bir liderlik sorunu olduğu ortaya çıkıyor. Bununla mücadele için de dert sahibi insan kaynağı önem arz ediyor" diye konuştu.

20 ülkeden öğrenciler ülkelerindeki din hizmetlerini anlattı

Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ramazan Altıntaş da sempozyumda 20 tebliğ yapıldığını, sunulan tebliğlerin kitap haline getirilerek kültür hayatına kazandırılacağını söyledi.

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Nedim Serinsu da sempozyumu düzenleyen Türkiye Diyanet Vakfı'na ve Necmettin Erbakan Üniversitesi'ne teşekkür etti.

Muallim olmanın hem öğrenmek hem de öğretmek demek olduğunu belirten Serinsu, bildirilerin dili, sunuşu ve önerileriyle güzel olduğunu, öğrencilerin çalıştıkları alanlar bakımından gündemlerine ülkelerinin meselelerini koyarak meseleye farklı açıdan baktıklarını kaydetti.

"İslam Dünyasında Din Hizmetleri ve Dini Kurumlar" başlığıyla düzenlenen 2. Uluslararası Öğrenci Sempozyum, plaket takdimi ve hatıra fotoğrafının ardından sona erdi.

Sempozyuma Konya Valisi Muammer Erol, İl Müftüsü Ali Akpınar, Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer Şeker, öğretim üyeleri ve çok sayıda öğrenci katıldı.

Gerçek Anlamda Bir Vakıf Üniversitesi

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından 2010 yılında kurulan İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, açtığı yeni bölümler ve zenginleşen akademik kadrosuyla her yıl emin adımlarla akademik gelişimini sürdürüyor. Gerçek anlamda bir vakıf üniversitesi olan İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, öğrencilerine kaliteli bir üniversite eğitimi için önemli imkanlar sunuyor.

"İyilik Dergisi" olarak İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İbrahim Kafi Dönmez ile üniversitenin hangi ihtiyaçtan doğduğu, mevcut durumu, farklı eğitim merkezleri ve eğitim anlayışı, düzenlenen ilmi organizasyonları ile Uluslararası İslam Üniversitesi konularını konuştuk.

"İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, şehrin merkezinde bulunan yerleşkeleri ve güçlü akademik kadrosuyla öğrencilerine uluslararası düzeyde kaliteli bir eğitim ve küresel bir vizyon sunuyor."

Prof. Dr. İbrahim Kafi DÖNMEZ
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Rektörü

29 Mayıs Üniversitesi hangi ihtiyaçtan doğdu?

Ülkemizde vakıf üniversitelerinin sayılarında artışın başladığı 1990'lı yıllarda bir üniversite kurma meselesi Türkiye Diyanet Vakfı'nın da gündemine girmişti. Eğitim ve kültür alanında ciddi hizmetler ortaya koymuş, İslam Ansiklopedisi gibi büyük bir projeyi başarıyla sürdüren, İSAM gibi bir kurumu tesis edip bu çatı altında ilim adamı yetiştirme programı gerçekleştiren ve bu birikimi ilmi bir atmosfere dönüştüren bir vakıf olarak Türkiye Diyanet Vakfı'nın böyle bir girişimde bulunması tabii karşılanması gereken bir durumdu. Nitekim TDV tarafından, vakıf üniversitesi kuruluşunun yasal prosedürü çerçevesinde bir devlet üniversitesi olarak hâmi (garantör) olması istendiğinde Marmara Üniversitesi Rektörlüğünce bu talep memnuniyetle karşılandı. Ne var ki o dönemin Yükseköğretim Kurulu Başkanı buna müsaade etmedi. Bunu bir rivayet olarak değil kendi tanıklığıma dayalı olarak söylüyorum. Yıl 1995 veya 1996 olmalı, Türkiye Diyanet Vakfı'nın bu yöndeki başvurusu -o sırada üyesi bulunduğum- Üniversite Yönetim Kurulu'nun gündemindeydi. Fakat YÖK Başkanının bu konunun gündemden çıkarılmasını istediği haberi geldi, böylece bu projenin hayat geçirilmesi 15 yıla yakın bir süre ertelenmiş oldu. Bildiğim kadarıyla 2010'a yaklaşılırken değişik istişare ve müzakere ortamlarında yeniden ele alınan bu meselede farklı isimler de kayda geçmekle birlikte, sonunda "İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi" ismine karar verildi ve 24 Nisan 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan bir kanunla bu üniversite kurulmuş oldu.

29 Mayıs Üniversitesi, üstlendiği misyon, gerçekleştirdiği çalışmalar ve eğitim anlayışıyla öncü bir üniversite olarak karşımıza çıkıyor. Bu kapsamda genel itibarıyla üniversitenin mevcut durumundan bahseder misiniz?

Öncelikle belirtmeliyim ki, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi gerçek anlamda bir "vakıf üniversitesi" anlayışıyla kurulmuştur ve girdiği yolda -kurucu vakfımızın desteğiyle- bu anlayışı koruyarak ilerlemektedir. Üniversitemiz kısa sürede çok sayıda bölüm açmayı ve yüksek kontenjanlar belirlemeyi değil akademik bakışın hakim olduğu, sağlam temeller üzerinde yükselen bir yükseköğretim kurumu olmayı hedeflemektedir. Bu yaklaşımın bir uzantısı olarak, başarı düzeyi yüksek ve istekli öğrenci çekebilmek için, başlangıçta az programla yetinme, az sayıda ve burslu öğrenci alma politikası izlendi. Mezun verme noktasına gelindikten sonra ilgili çevrelerde üniversitenin eğitim kalitesi ve akademik kadrosu bilinir tanınır hale geldi. Bu sonucun sağlanmasında şu hususların önemli etkenler olduğu söylenebilir: Akademik kadronun titizlikle oluşturulması, her dersin uzmanı tarafından okutulması esasına sadık kalınması, eğitim-öğretimin doğal seyri içinde öğrencilere akademik merakın, estetiğin ve etik değerlerin önemine dair mesajlar verebilme başarısı. Tabii ki bu durumun sürdürülebilirliği, kurucu vakfımız ve mütevelli heyetimizin kazanç ama-

cının uzağında bir tavırla iyi ve donanımlı insan yetiştirme amacını benimsemesi ve bu istikamette gerekli desteği vermesi sayesinde sağlanabilmektedir. Bu bağlamda şu tespit önem taşıyor: Üniversite öğrenci adayları son zamanlarda bilinçli tercih yapma hususunda oldukça başarılılar. Aday öğrenci, şayet eğitim kalitesine ve nitelikli öğretim kadrosuna öncelik veriyorsa bu özelliğin hangi üniversitelerde bulunduğunu kolaylıkla tespit edebiliyor. Her yıl hemen bütün programlarımızda rağbet grafiği yükseliyor, daha yüksek puanlı ve daha istekli (ilk tercihlerini bu üniversite yönünde yapan) öğrencilerin sayısı artıyor. Kısaca söylemek gerekirse, bu konuda maya tutmuş görünüyor.

Öğrencilere sunulan imkanların en önemlisinin, hoca kadrosunun akademik yetkinliği ve öğrenciyle birebir ilgilenilmesi olduğunu belirtmek gerekir. Üniversitemizde Öğrenci Danışmanlık Sistemi düzenli biçimde işleyen kapsamlı bir sistemdir. Hemen her yükseköğretim kurumunda bulunan bireysel danışmanlık ve psikolojik danışmanlık unsurlarından ibaret değildir. Mevcutla yetinmeyip lisans aşamasında lisansüstüne hazırlanmak veya genel olarak kendisini daha iyi yetiştirmek isteyen öğrencilere hitap eden Akademik Gelişim Programı (AGEP), mevcuda ayak uydurmakta zorlanan öğrenciler için yürütülen Akademik Destek Programı (ADEP) ve Akran Danışmanlığı, bu sistemin kağıt üzerinde kalan değil fiilen işleyen unsurlarıdır. Bir öğrencinin okuduğu program Arapça, Farsça, Grekçe, Latince, Osmanlıca vb. bilmesini gerektiriyorsa AGEP çerçevesinde bu dilleri veya gerekli konuları öğrenmesine de imkan sağlanır. Değişik sanat dallarında yeteneği olanlara bunu geliştirmeleri için imkanlar sunulur. Baştan beri Öğrenci Danışmanlık Sisteminin Genel Koordinatörlüğünü yürüten Doç. Dr. Ayhan Çitil'in sürekli istişarelerde bulunarak ve yakın ilgisini esirgemeden sürdürdüğü bu çalışmaların, inşallah yakın gelecekte semerelerini daha net görebileceğiz.

Tabii ki, öğrenim bursu, başarı bursu, başarı indirimi, konukevi, yemek vb. konularda sağlanan cazip imkanlar da var. Her yıl bu konulardaki imkanlar adaylara duyuruluyor. Bu hususta web sayfamıza bakılabilir.

Arapça eğitimi konusunda farklı bir yaklaşımınız söz konusu. Bundan bahseder misiniz?

Genel olarak ülkemizde dil öğretiminde yeterli başarının sağlanamadığı hemen herkesin dile getirdiği bir gerçek. Bu konuda bir tercih yapıp kararlı bir icraata yönelmek önem taşıyor. Şayet yabancı dilin gerekli olduğu tercihi yapılmışsa ve öğrencinin öğrenme, kurumun öğretme iradesi varsa bu yola girmek anlamlı oluyor ve iyi sonuç alınabiliyor. Bu şartlarda eksiklik varsa geniş imkanlara sahip olmak meseleyi hallet-miyor.

Üniversitemizde gerek İngilizce gerekse Arapça öğretiminin temelinde bunların gerekliliğiyle ilgili bilinçli bir tercih yer alıyor; öğrenme ve öğretme iradesi de net biçimde görülüyor. Kısa sürede her iki dille ilgili (ayrıca yabancılara Türkçe öğretimiyle ilgili) sağlam bir sistemin oluşmasının asıl sırrı bu. Ülkemizde altmış yılı aşan bir süredir ilahiyat ve İslami ilimler eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında -arzu edilmesine rağmen- temel İslam bilimlerinin kaynak dili olan Arapça'nın "gerçekten" öğretim dili olarak kullanılması başarılamamıştı. Üniversitemiz Uluslararası İslam ve Din Bilimleri Fakültesi ise bu konuda bir ilki gerçekleştirmiş olup, yurtiçi ve yurtdışı eğitimi bilimsel ölçüler içinde meczeden özel bir program çerçevesinde Arapça hazırlık sınıfını başarıyla bitiren öğrencilerimiz hiç Türkçe bilmeyen öğretim üyelerinin Arapça verdikleri dersi kolaylıkla takip edip sınavlarını verebilmektedir.

İstanbul'da altı kuru başarıyla tamamlayan öğrencilerimiz için (yaklaşık iki ay süren) yedinci ve sekizinci kur eğitimi Ürdün'de veriliyor. Ürdün Üniversitesi ile anlaşmamız var. Öğrencilerimiz o atmosferden yararlanıyorlar; fakat eğitim tamamen kendi hazırlık birimimiz tarafından planlanıp uygulanıyor. Ya kadromuzdaki Arap hocalar yaz döneminde oraya gidiyor veya bizim seçtiğimiz Ürdün'deki hocalardan istifade ediyoruz. Bu vesileyle gösterdiği sıcak ilgi ve sağladığı destekten dolayı Ürdün Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Huleyf Taravne'ye ve ekibine içtenlikle teşekkür ederim.

Şu var ki bu konudaki bilgiler anılan fakültemizin ilahiyat eğitiminde başarı ve kaliteyi Arapça bilgisine odakladığı anlamına gelmemektedir. Aksine, Uluslararası İslam ve Din Bilimleri Fakültesi Dekanımız Prof. Dr. Mustafa Sinanoğlu ve mesai arkadaşlarının özel çabalarıyla bir yandan ikinci sınıftan itibaren öğrencilere İngilizce'yi de kullanabilecekleri bir program sunulmakta, diğer yandan Türkçe verilen derslerin işin özüne ilişkin sağlam bir alt yapı ve muhakemenin oluşturulmasında büyük öneme sahip oluğuna inanılarak sürekli ve düzenli biçimde konunun bu yönüyle de ilgilenilmektedir.

Dil öğretiminde yetkin hoca unsurunun ve öğretim metodunun öneminden söz etmek zait olur. Üniversitemiz Arapça hazırlık birimi ve Arapça Öğretim Merkezi (29 Mayıs Arömer) bu konuda ülke genelinde bütün devlet ve vakıf üniversitelerine hizmet sunuyor. Üç yıldır düzenli biçimde sürdürülen bir projemiz var. Birim yöneticimiz ve 29 Mayıs Arömer Müdürü Yrd. Doç. Dr. İbrahim Helalşah ve ekibi tarafından yürütülen bu proje kapsamında şöyle bir uygulama yapılıyor: İnternet üzerinden, aranan nitelikler ilan edilerek binlerce Arapça

hoca adayına ulaşılıyor, Arap ülkelerinden gelen beşyüzün üzerinde CV incelenip yaklaşık 150 kişi seçiliyor ve herbiri ile Skyp üzerinden ortalama 50 dakika canlı mülakat ve sınav yapılıyor. Bunlar kayda geçiriliyor. En başarılı olan 30 kadar hoca adayı İstanbul'a davet ediliyor, kendilerine üniversitemizde kısa bir eğitim veriliyor, uygulama yaptırılıyor ve sonunda başarılı olanlara sertifika veriliyor; bunlardan bir kısmı kendi kurumumuzda istihdam ediliyor, diğerleri devlet ve vakıf üniversitelerine bildiriliyor, istendiğinde yetkinlik düzeylerini objektif olarak belgeleyen dosyaları yollanıyor. Bu yıl söz konusu proje kapsamında üniversitemizde Ürdün Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Taravne, Diller Merkezi Müdürü Prof. Dr. Muhammed Kudat ve Dış İlişkiler Müdürü Sayın Rami Ali'nin katıldığı bir çalıştay da yapıldı. Bu arada Arapça seviyesini ölçen ve uluslararası geçerliği olan bir sınav (İngilizce için yapılan Toefl gibi) projesi için işbirliği yapma hususunda mutabakat sağlandı.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından pilot okul olarak seçilen bazı Anadolu İmam-Hatip Liselerinde verilen Arapça eğitimi (hoca kadrosu, öğretim metodu ve sınavların yapılması dahil) tamamen Üniversitemiz Arapça hazırlık birimi ve Arapça Öğretim Merkezi (Arömer) tarafından yürütülüyor. Beyoğlu Anadolu İmam-Hatip Lisesi, Rize Güneysu Kaptan Ahmet Erdoğan Anadolu İmam-Hatip Lisesi ve Samsun Atakum Anadolu İmam-Hatip Lisesi bu okullar arasında bulunuyor.

Kur'an Araştırmaları Merkezi var. Türkiye'de sadece Kur'an üzerine araştırma yapan başka bir araştırma merkezi yok. Burada ne gibi çalışmalar yapılıyor?

Üniversitemiz bünyesindeki Kur'an-ı Kerim Uygulama ve Araştırma Merkezi (Kuramer) hem kuruluş özelliği hem de işlevi bakımından Türkiye'de bir ilki oluşturuyor. Bilindiği gibi Batı ülkelerinde ve özellikle Amerika'da birçok akademik birimin bütçesi hayırseverlerin bağışlarına dayanıyor ve bu sayede belirtilen kurumlar daha rahat bilimsel araştırmalar gerçekleştirebiliyor. Ülkemizde de hayırseverler üniversitelere yardımlar yapıyorlar, özellikle bina vb. işlerin yapımını üstleniyorlar. Fakat bir hayırseverin üniversite bünyesindeki bir araştırma merkezinin bütün masraflarını üstlenmesi esasına dayalı bir örneğe rastlayamadık. Hayırsever iki kardeş işadamından bu yönde gelen talep üzerine, anılan merkez 2547 sayılı Kanundaki "şartlı bağış" hükmüne dayanılarak yapılandırıldı. Allah'a şükür bu merkez her geçen gün gelişiyor; Kur'an araştırmaları kapsamında önemli çalıştaylar gerçekleştiriyor ve kendi bilim kurulunun kararları doğrultusunda öncelikli konularla ilgili araştırmaları planlayıp takip ediyor, gelen ürünleri ilmi müzakere ortamlarında değerlendirip yayına dönüştürmeyi hedefliyor. Önceki Diyanet İşleri Başkanımız Prof. Dr. Ali Bardakoğlu'nun yönetiminde faaliyet gösteren bu merkezin çalışmaları hakkında kendisinden daha doyurucu açıklamalar alabil

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından, Avrupa, Amerika ve Avustralya gibi ülkelerde Türk ailelerin çocuklarına ilahiyat eğitimi verilmesi için başlatılan UİP projesi var. Siz de üniversite olarak bu projede önemli bir aktörsünüz. Bu kapsamda projeyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yürütülen ve desteklenen bu projenin çok hayırlı sonuçlara vesile olacağını

düşünüyorum. Gerçi Uluslararası İlahiyat Programı (UİP) başlangıçta bazı endişeleri ve soru işaretlerini harekete geçirmişti; fakat Mevlâ'ya şükürler olsun ki kısa zamanda ümitleri yeşertir hale geldi. Özellikle Türkiye Diyanet Vakfı'nın bu konuda duyarlı davranıp yoğun bir ilgiyi seferber etmesi bu projeyi daha umut verici hale getirdi. Biz de Üniversite olarak, kurucu vakfımızın bu hayırlı projesine mümkün olan her türlü akademik desteği sağlamaya hazır olduğumuzu belirttik, kısmen de olsa bu yönde bazı hizmetler sunmaya çalışıyoruz.

Üniversite olarak büyük ilmi organizasyonlar düzenliyorsunuz. Örneğin Uluslararası Osmanlı İstanbulu sempozyumunun üçüncüsü yapıldı. Bu hususta neler planlıyorsunuz, devam edecek mi?

Üniversitemizin İstanbul Büyükşehir Belediyesi işbirliğiyle düzenlediği Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumunun düzenlenmesine karar verilirken özellikle şu iki husus üzerinde durulmuştu: 1) Tarihin dönüm noktalarından biri kabul edilen Konstantiniyye şehrinin fethini takiben gerçekleşen sosyal-kültürel değişimle burası bir Osmanlı şehrine dönüşmüş, bu da tarihi süreç içerisinde İstanbul'a bir Türk-İslam şehri kimliği kazandırmıştı. Bu dönüşüm sürecinin muhtelif boyutlarının incelenmesine ve asırlar boyu süren etkileri üzerinde nitelikli çalışmalar yapılmasına ihtiyaç vardı; bu araştırmalar günümüz Türkiye'sinin anlaşılması açısından da büyük önem arz etmekteydi. 2) Alanın uzmanlarına göre, Bizans dönemi İstanbuluyla ilgili çalışmalara nazaran Osmanlı İstanbulu hakkındaki araştırma ve yayınların yeterli düzeyde olmadığı açık bir hakikatti.

Bu tespitlere dayalı olarak uluslararası düzeyde "Osmanlı İstanbulu" odaklı bilimsel toplantılar ve bunları destekleyici etkinlikler yapılmasına karar verildi; bu çalışmanın başlangıçtan itibaren yönetimini Edebiyat Fakültesi Dekanımız Prof. Dr. Feridun Emecen üstlendi. Gerçekleştirilen her üç sempozyum bilim dünyasında ciddi bir alaka gördü ve önemli yankılar yaptı. İnşaallah 2016 Mayıs'ında bu sempozyumların dördüncüsü gerçekleştirilecek. Değişik ülkelerden alanlarında oldukça yetkin akademisyenlerin büyük rağbet gösterdiği bu toplantılara çok sayıda tebliğ geliyor ve bilimsel kriterlere göre en öne çıkanlar programa dahil ediliyor. Her toplantının tebliğleri ertesi yılın toplantısından çok önce kitap haline getirilmiş oluyor ve Sempozyumun web sayfasında da yayımlanıyor. Bu vesileyle emeği geçenlere ayrı ayrı teşekkür etmek isterim.

Bildiğiniz gibi Türkiye Diyanet Vakfı, 40 yıldır yaptığı çalışmalarla ülkemizin büyük bir sivil toplum hareketi haline geldi. Son dönemdeki faaliyetleri ile de uluslararası bir yapıya kavuştu. Bu bağlamda TDV'nin faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye Diyanet Vakfı aslında milletimizin bağrından doğmuş bir kurumdur. Bununla, belirli bir mercinin talebiyle varlık kazanmış olmadığını veya sınırlı bir toplumsal tabanın desteğiyle varlığını sürdürüyor olmadığını söylemek istiyorum. Kurulduğu günden beri milletimizin büyük bir alaka gösterdiği ve güven duyduğu bu vakıf, topluma mal olmuş ve -tabiri caizse- ülkemizin vazgeçilmez kurumları arasında yerini almıştır. TDV ülkemiz başta olmak üzere dünyanın hemen her yerine insani ve İslamî değerlerin somut yansıması olan hizmetler götürüyor. Türkiye Diyanet Vakfı'nın şu yönü de hayati bir önemi haizdir: Herhangi bir sivil toplum hareketi olmanın ötesinde Diyanet İşleri Başkanlığının uhdesindeki bazı hizmetlerin daha nitelikli ifasında önemli işlevler üstlenen bir kuruluştur. Vakfın son dönemdeki açılımları her türlü takdirin üstünde. Vakıf yönetimi ve çalışanlarının büyük bir şevk ve heyecanla ortaya koyduğu çabanın, -Allah'ın izniyle- yakın gelecekte daha kapsamlı ve verimli sonuçlar ortaya çıkaracağına inanıyorum. Kuranlardan, geliştirenlerden ve katkı sağlayan herkesten Allah razı olsun.

29 Mayıs Üniversitesinin Uluslararası İslam Üniversitesine dönüşmesine yönelik bir girişim var. Sayın Diyanet İşleri Başkanı ve TDV Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Görmez de bunu çok önemsiyor. Bu konuda bir gelişme var mı?

Ülkemizde bir uluslararası İslam üniversitesi kurulması fikri uzun bir zamandır dile getirilmekle birlikte, birkaç yıldan beri bu konu üzerinde daha fazla yoğunlaşıldığı biliniyor. Diyanet İşleri Başkanımız ve TDV Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez Bey'in Türkiye Diyanet Vakfı olarak bu yönde bir girişimde bulunulacağını açıklaması camiamızda büyük bir heyecan uyandırdı. Biz de bu konuda yapılan istişari toplantılarda ve ilgili resmi mahfillerde, Üniversite olarak, böyle bir kurumun Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye Diyanet Vakfı ve İSAM birikiminin kılavuzluğunda ve atmosferinde teessüs etmesinin çok isabetli olacağı yönünde görüş belirttik. Ancak benzer bir girişimin eşzamanlı olarak Yükseköğretim Kurulu gündemine gelmesi Türkiye Diyanet Vakfı bünyesindeki çalışmaları duraklattı. Üç yıla yakın bir süre sonunda Uluslararası İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

kurulmasına ilişkin kanun Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edildi ve belirtilen devlet üniversitesi resmen kurulmuş oldu.

Bu girişimin netlik kazanmasını takiben Diyanet İşleri Başkanımız Mehmet Görmez Bey amaç ve kapsam bakımından anılan üniversiteden farklı, vakıf üniversitesi niteliğinde bir uluslararası İslam üniversitesi ihtiyacının devam ettiğini ve Türkiye Diyanet Vakfı tarafından bu yöndeki çalışmaların sürdürüleceğini açıkladı. Bunun üzerine yapılan istişari toplantılarda bu üniversitenin amacı, hedefleri, ismi, içeriği, öğretim kadrosu, öğrenci profili, kapasitesi, bütçesi ve finansal kaynakları gibi konularda etraflı bir çalışma yapılması ve bunun bir proje haline getirilmesi fikri ağır bastı.

Şahsi kanaatim o ki, asıl mesele Türkiye Diyanet Vakfı tarafından kurulmuş bir üniversitenin başka bir üniversiteye dönüştürülmesi değil, Türkiye'nin dünyada ve özellikle İslam âleminde tuttuğu yerin sonucu olarak ortaya çıkan bir beklentinin en iyi biçimde karşılanmasının nasıl mümkün olacağı meselesidir. Nitekim yapılan istişari toplantılarda, halen değişik kültür havzalarında faaliyetini sürdüren ve tabelalarında "uluslararası" ve "İslam" kelimeleri bulunan veya geleneği itibariyle bu konsepti çağrıştıran üniversitelerin, büyük ölçüde bu meselenin ülkemiz gündemine gelmesine yol açan beklentileri karşılayacak örnekler olmadığı hatta bazılarının "nasıl olunmaması gerektiği"nin örneklerini teşkil ettiği ifade edilmiştir. İnşaallah konunun ciddiyetiyle mütenasip, işin farklı boyutlarını göz önünde bulunduran dikkatli çalışmaların ürünü, makul ve ümitleri yeşerteceği kanaati uyandıran bir proje oluştuğunda ve icraî hazırlıklar tamamlandığında gerekli adımlar atılacaktır. Din hizmetleri ve din eğitimi başta olmak üzere dinî-hayrî alanlarda dünyanın dörtbir yanına uzanan hizmet yelpazesiyle önemli bir işlev üstlenmiş ve büyük bir güven oluşturmuş bulunan Türkiye Diyanet Vakfı'nın bu konuda da hayırlı bir sonuca ulaşmasını Yüce Mevlâ'dan niyaz ediyorum.

KAGEM'de Yeni Faaliyet Dönemi "Merhamet" Konferansıyla Başladı

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Aile ve Gençlik Merkezi'nin (KAGEM) 2015-2016 faaliyet dönemi, Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez'in katıldığı programla başladı.

Diyanet İşleri Başkanı ve TDV Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Görmez, KAGEM'in yeni faaliyet dönemi açılış programında yaptığı konuşmada, dünyada merhamet seferberliğinin başlatılması gerektiğini söyledi.

Son dönemde İslam coğrafyasında yaşananlara işaret eden Görmez, "Biz şefkati ve merhameti kaybettik. Bugün yeniden merhametle tanışma zamanıdır. Bugün kalplerimizi o akılla, kalbin aklı merhamettir, yeniden buluşturmanın yollarını aramalıyız" dedi.

Merhametin önemine dikkati çeken Görmez, "Eğer bir kavramı, hasleti Allah'ın kendisi için ısrarla kullanıyorsa, aynı vasfı aynı güzelliği gönderdiği kitap için ayrıca kullanıyorsa, eğer gönderdiği peygamber için de kullandıysa ve onu bütün insanlardan istemişse, işte o kavram aslında İslam dininin en temel kavramı demektir. Merhamet böyle bir kavramdır" diye konuştu.

Diyanet İşleri Başkanı Görmez, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Eğitim sistemimizin içinde, çocuklarımızın herhalde bir tane merhamet diye bir üniteleri yoktur. Eğitim sistemimiz içine o merhameti yedirmeliyiz. Bir merhamet seferberliği başlatmalıyız. Merhamet yılları ilan etmeliyiz. Kainatın, varoluşunun merhamet üzerine bina edildiğini bilmeliyiz. Bizim merhametimiz, hukuku ve adaleti tanımayan bir merhamet değildir, bizim merhametimiz aynı zamanda hukuku da adaleti de önceleyen ve bazen de hukuku da... Hani 'hukukun üstünlüğü' diyorlar ya aslında hukukun da üstünde bir şey varsa o da merhamettir."

Merhamet kavramına değinen KAGEM Müdürü Hicret Toprak ise merhametin insanı harekete geçirmesi gerektiğini vurguladı. Toprak, KAGEM'in yıl içinde düzenlenecek çalışma programı ve faaliyetleri hakkında da bilgi verdi.

Konuşmaların ardından Prof. Dr. Kemal Sayar, "Merhamet Dünyamızı Nasıl Aydınlatabilir?" konulu konferans verdi.

II. Gençlik Forumu'nda
Kimlik • Temsil • Hafıza
Konuşuldu

**Türkiye Diyanet Vakfı
Kadın Aile ve Gençlik Merkezi (KAGEM) ve
SETA Vakfı işbirliğiyle Gençlik Forumu düzenlendi.**

Ankara'da 14-15 Kasım 2015 tarihleri arasında yapılan 2. Gençlik Forumu'nda, "Kimlik, Temsil, Hafıza" teması işlendi. Forumun bu yılki onur konuğu ise yazar Alev Alatlı oldu.

TDV Konferans Salonunda gerçekleştirilen forumun açılış konuşmasını yapan Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez, "Bütün aidiyetleri yok eden bir kimlik, dini kimlik de olsa ölümcüldür" dedi.

Din ve kimlik konuları hakkında düşüncelerini paylaşan Mehmet Görmez, şöyle konuştu:

"Kimlik insan ve toplum için 'Anne sütü kadar saf ve temizdir' der Amin Maalouf. Ninemizden öğrendiğimiz besmele kadar masumdur kimlik. Ama aynı zamanda kimlik ölümcüldür. Aynı zamanda kimlik yüz binlerce insanın hayatını yok edecek kadar ölümcüldür. Bir ülkenin geleceğini yıkacak kadar ölümcüldür kimlik. Etnik,

dini, mezhebi pek çok çatışmanın temelinde kimlik vardır. Kimlik bunalımları vardır. Kimliği oluşturan aidiyetler vardır. Din, tarih, kültür, kavim, kabile, milliyet, ırk. Benlik, kimlik ve kişilik arasındaki ilişkiyi dikkate aldığımızda bütün aidiyetlerin en derununda din vardır. Kimliği ölümcül olmaktan kurtaran şey farklı aidiyetlere imkan tanımaktır. Din farklı aidiyetlere imkan tanıyan ve onları meşrulaştıran en büyük aidiyettir. Bütün aidiyetlere imkan tanır. Aidiyetleri kimliği oluşturan en üst aidiyet olarak bir dindar dinini kabul edebilir ama bunu kabul edeceğim derken kimliği oluşturan diğer unsurları, diğer aidiyetleri ki onların her biri Allah'ın ayetidir, onların her biri değerlidir. Din, doğuştan kazandığımız ya da sonradan edindiğimiz diğer aidiyetleri ortadan kaldırmaya gelmez, bilakis o diğer aidiyetlerin hakkını vermeye gelir.

Bugün coğrafyamızda yaşanan mezhep çatışmaları, etnik çatışmalar pek çok çatışmaların temelinde bu vardır. Dinin diğer bütün aidiyetleri yok ettiğini zannederler ve başka aidiyetlere saygı duyulmadığı zaman işte bu dinin kendisine de en büyük muhalefettir. Bütün aidiyetleri yok eden bir kimlik dini kimlik de olsa ölümcüldür. Allah'ın rızasına aykırıdır."

Müslüman kimliğin Hz. Adem ile başlayarak Hz. İbrahim ile devam eden Resulü Ekrem ile kemale eren bir kimlik olduğunu ifade eden Görmez, "Din ve kimlik ilişkisi elbette önemlidir. Kimliği oluşturan bütün aidiyetlerin bekçisidir din. Tarih bize bunu göstermiştir. Dinini kaybeden dilini de kaybetmiştir, kültürünü de kaybetmiştir. Ancak bir de tehlike söz konusudur. Eğer din anlayışımız bizim hem insan olmaktan kaynaklanan aidiyetlerimizi hem bir topluma

bir ırka bir dile aidiyetlerimizi yok edecek şekilde tanımlanırsa bu dini olmaz, bu Allah'ın rızasına aykırı olur. Bilhassa kaos dönemlerinde, şiddet dönemlerinde insanlar daha çok bu aidiyetlerin en derununa sığınır. Oradan bir ideoloji üretir. O ideolojiyle başkalarının kimliğini tanımaz, saygı duymaz. Kendini insan kılan diğer aidiyetleri telaffuz etmeyi bile günah addeder. Hâlbuki bütün bunlarda o kimliğin birer parçası ve Rabbimiz bize onları yok etmemizi istemiyor. Bütün o dillerin bugün yüzlercesi yok oldu Dünyada o dillerin her birini Allah'ın birer aidiyeti olduğu o aidiyetlerinde Rabbimizin birer ayeti olduğunu bilmemiz gerekiyor. Bugün küreselleşmeyle hepimize ve bütün insanlığa bir tek gömlek biçilmeye çalışılıyor. Bir tek kimliğe sahip olmamız isteniyor. Bundan dolayı da herkes kendi derununda olan bir aidiyete sığınarak oradan bir tepki refleks ortaya çıkarıyor ve diğerlerini yok sayıyor" şeklinde konuştu.

Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez, TDV KAGEM ve SETA çalışanlarına gençlik buluşmalarını gerçekleştirdikleri ve bilimsel ziyafet sundukları için teşekkür etti.

Gençlik Forumu'nda, yazar Alev Alatlı da "Kimlik, Temsil ve Hafıza" konulu konferans verdi.

TDV KAGEM'den "Kimlik, Ayrımcılık ve İslamofobi Konferansı"

TDV Kadın Aile ve Gençlik Merkezi (KAGEM), İstanbul'da uluslararası "Kimlik, Ayrımcılık ve İslamofobi Konferansı" düzenledi.

Avrupa ülkeleri başta olmak üzere bütün dünyada Müslümanların yaşadığı baskı ve negatif ayrımcılığa dikkat çekmek amacıyla düzenlenen konferansa, Türkiye'nin Vatikan Büyükelçisi Prof. Dr. Mehmet Paçacı ve İstanbul Müftüsü Rahmi Yaran ile Hollanda, Avusturya ve Bosna-Hersek gibi ülkelerden gelen uzmanlar ve yabancı konuklar katıldı.

Son yıllarda hem Batı'da hem de İslam dünyasında çokça konuşulan ve özellikle Müslümanlar için ciddi problemlere yol açan "İslamofobi" konusu, konferansın odak noktasını oluşturdu.

Konuşmacılar dünyada hızla yükselen çatışma ve korkuların sebeplerini ortaya koymak ve giderek tırmanan ayrılıkçı yaklaşımlara ortak çözümler üretmek gerektiği konusunda birleştiler.

"İslamofobi fitne kaynağı"

Konferansta konuşan KAGEM Müdürü Hicret Toprak, İslamofobinin sadece korku ya da sıradan değerlendirmelere konu olmaktan çıktığını ve bir fitne kaynağı haline geldiğini söyledi. Toprak sözlerini şöyle sürdürdü:

"İslam'dan ve Müslümanlardan tam da bu korkular nedeniyle uzaklaşan, onunla arasına mesafe koyan ve hatta gerçekliğini hiçbir şekilde sınama ihtiyacı duymadığı bu korku ve kaygılardan hareketle İslam'a ve Müslümanlara karşı duran bir zihniyetten söz etmek durumundayız. Ne yazık ki bugün artık İslamofobi dediğimiz süreç ciddi endüstriyel desteklere de sahiptir ve başta medya olmak üzere varlığını İslam karşıtlığına ve ondan beslenen siyasetlere borçlu olan pek çok kurum, yapı ve oluşumdan söz etmek mümkündür."

"Avrupa ciddi bir sınav veriyor"

Türkiye'nin Vatikan Büyükelçisi Prof. Mehmet Paçacı ise konuşmasında İslamofobi anlayışının tarihi serüveni ve bugün geldiği noktayı anlattı. İslam korkusunun bugün İslam düşmanlığına dönüştüğünü söyleyen Paçacı, çıkış noktası 11 Eylül olarak gösterilen bu algının ve yapay olarak üretilen korkunun kaynağının anlaşılması için dünya tarihinde çok gerilere gidilmesi gerektiğini ifade etti.

Söz konusu zihniyetin izdüşümlerinin bugün de devam ettiğinin altını çizen Paçacı, "Avrupa ciddi bir sınav veriyor: Demokrasi ve hukukun üstünlüğü Müslümanlar için uygulanabilir mi

yoksa bunlar sadece topluma entegre olanlar ve kendileri için mi geçerli? Bunu bekleyip göreceğiz" dedi.

"Terör saldırıları İslam karşıtlarının elini güçlendirdi"

Hollanda VU Üniversitesinden Prof. Manuela Kalsky ise ırkçı ve ayrılıkçı hareketlerin Avrupa'nın İslamlaşmasını durdurduğunu, ayrıca İslam'ı totaliter bir ideoloji olarak göstermek isteyen politikacıların elini güçlendirdiğini kaydetti.

Her dine mensup insanın bir arada yaşadığı ve sonuçları dehşet uyandıran zorlu bir iç savaş tecrübesi geçiren Bosna-Hersek'ten konferansa katılan Prof. Dr. Ahmed Zildzic de İslamofobinin tarihteki en acı izdüşümlerinden birisi olarak Bosna-Hersek'te yaşanan soykırıma dikkat çekti. Zildzic, "Biz çoğulculuğun doktrinal ve tarihsel temellerine sahibiz. İslam geleneğinin kaynaklarına baktığınızda çoğulculuğun çok akılcı farklı yaklaşımlarına rastlamak mümkündür. Aynı zamanda bu gelenek farklı kimliklerin barış içerisinde nasıl yaşayabildiklerini gösteren örneklerle doludur. Batı ise üstten bir bakışla bunun teorisyenliğini yapmaktadır" diye konuştu.

ÖMRÜN EN BEREKETLİ VE TEHLİKELİ DÖNEMİ: GENÇLİK

Prof. Dr. Rahmi YARAN
İstanbul Müftüsü

"Gençlik hayatın baharı, duyguların coştuğu bir mevsim. Bütün bunlar basiretli ve ileri görüşlü bir kontrole muhtaç. Müslüman genç onları İslamî duyarlılığı ile kontrol altında tutabilen insandır. Bunu başarabildiği takdirde o coşku ve sağanak, dünyası için de âhireti için de bir rahmet vesilesi olacaktır."

Gençlik insan ömrünün en hareketli, aynı zamanda en bereketli dönemidir. Bu çağda yapılan iyi hareketlerin, Allah'ın istediği manada bir genç olarak yaşamanın özel bir değeri vardır. Peygamber Efendimiz (s.a.s), gençlik dönemini iyi bir kul olarak geçirenlerin kıyamet gününde özel bir muameleye tâbi tutulacaklarını, Allah'ın onları gölgesinden yararlandıracağını haber vermektedir.

Genç, Arapça'da "şâbb" ve "fetâ" kelimeleri ile ifade edilir. Bu kelimelerin sözlük manalarında hareketlilik, kuvvet, cömertlik, itibar söz konusudur. Atın şaha kalkmasında, bir tür oynamasında, ateşin tutuşturulmasında "şebbe" fiili kullanılır. Devamlı gelip gittikleri, hareket halinde oldukları için gece ve gündüz iki genç anlamında "el-feteyân" kelimesiyle ifade edilir. Denebilir ki hayatın gençlik döneminin bu kelimelerle anlatılmasında ateş gibi parlama, zor kontrol edilen bir at gibi şahlanma, içi içine sığmayacak derecede hareket ve heyecan anlamları etkili ol muştur. Böyle kontrolü zor bir dönemde nefse hâkimiyet, onu Allah'ın istediği şekilde kontrol altında tutmak, ondaki kuvveti iyi yollara kanalize etmek elbette övülecek bir davranıştır ve bu durum, sahibine itibar sağlar, onu değerli bir insan haline getirir. Genç insanın sahip olduğu bu kuvvet, coşku, heyecan özellikle cinsel hayat noktasında ona yanlışlar yaptırabilir. Bunu bilen Peygamberimiz gençlerin evlenmesini, nikâhlı tatmin yolunu seçmesini ister. Evlenmenin bazen kolay olmayacağını da bildiği için onu geciktirme zorunda kalan gençlere de oruç tutmalarını, böylece nefislerini ve gençlikten kaynaklanan cinsel dürtülerini kontrol altına almalarını tavsiye eder.

İslam tarihinde ve Peygamberler tarihinde çok sayıda ideal genç örneğine rastlarız:

İslam tarihindeki gençler arasında Hz. Ali'nin ayrı bir yeri vardır. Hatta "Ali'den başka genç yoktur" anlamındaki "Lâ fetâ illâ Ali" sözü bir hayli yaygındır. Peygamber Efendimizin ilk vahyi aldığı sırada o henüz dokuz, on yaşındadır ve ilk inananlar arasında yer almıştır. Hicret esnasında geride kalıp Hz. Peygamber'in (s.a.s) yatağında geceyi geçirdiği sırada da yirmi iki yaşlarındaydı. Peygamber Efendimizin sağlığında birçok savaşta, seriyyede görev almış, büyük kahramanlıklar göstermiş, İslam'ı ve onun aziz peygamberini büyük bir maharetle savunmuştur. O, savaşlardaki kahramanlığı ve cesareti yanında ilmi ile de önemli bir şahsiyettir. Hâkim, *el-Müstedrek*'te Hz. Peygamber'in "Ben ilim şehriyim ve Ali de onun kapısıdır" dediğini nakleder.

İslam tarihindeki önemli genç şahsiyetlerden biri de Mus'ab b. 'Umeyr'dir (r.a). Hz. Mus'ab zengin bir ailede refah içinde büyütülmüş bir gençtir. İslam'ın ilk tebliğ yıllarında sosyal statüsü hayli yüksek olan ailesinin karşı çıkacağını bildiği için bir süre onlara duyurmadan Peygamber Efendimizi ziyaret edip iman etmiş ve ona gidip gelmişse de sonunda anne ve babasının bu durumdan haberi olmuştu. Bundan sonra bizzat ailesinden kaynaklanan sıkıntılı bir döneme girmiş, onların çeşitli baskılarına maruz kalmışsa da hak yoldan dönmemişti. Habeşistan'a ilk hicret eden kafile arasında da yer alan Mus'ab, oradan döndükten sonra bir süre Mekke'de yaşadı. Peygamber Efendimiz, Birinci Akabe Biatı'ndan sonra Medinelilere İslam'ı öğ-

retmek üzere onu Medine'ye gönderdi. Orada İslam'ın tanınması için büyük gayret gösterdi ve orayı âdeta hicrete hazırladı. Hicretin üçüncü yılında Uhud savaşında büyük kahramanlıklardan sonra şehit oldu. İslam için ailesinden kaynaklanan sosyal statüyü, zenginliği reddeden ve mütevazı ama Müslümanca bir hayatı tercih eden Mus'ab'ın şehadet sonrası defnedileceği zaman üstünde kefen olmaya yetmeyen bir kıyafetinin olması ve Hz. Peygamber'in talimatıyla ayak kısmının kefen yerine otlarla örtülerek defnedilmesi ibretâmiz bir sahnedir.

Zeyd b. Sâbit de Peygamber Efendimizin ilgisine mazhar olmuş genç sahâbîlerdendir. Medine doğumlu Zeyd, hicret esnasında on bir yaşındaydı ve ezberlemiş olduğu on yedi sureyi Hz. Peygambere okumuş, onun iltifatına mazhar olmuştu. Zeyd'in İbranice (veya Süryanice yanında Rumca, Farsça, Kıbtîce ve Habeşce dillerini bildiği rivayet edilir. Rasûlüllah'ın (s.a.s) vahiy katipleri arasında bulunan Zeyd b. Sâbit, Hz. Ebû Bekir devrinde de Kur'an-ı Kerim'in cem'ini sağlayan komisyonun başkanıdır. Müslim'in rivayetine göre Enes b. Mâlik onu, Hz. Peygamber hayatta iken Kur'an'ın tamamını ezbere bilen sahâbîlerden sayar.

Asr-ı saadette dikkat çeken genç sahâbîlerden biri de Üsâme b. Zeyd'dir. Azadlı köle Zeyd b. Hârise'nin oğlu olan Üsâme hicretten sekiz sene önce Mekke'de doğmuştu. Çocukluğunu âdeta Peygamber Efendimizin evinde geçiren Üsâme, onun yüksek sevgisine de mazhar olmuştu. Buhârî, Hz. Peygamberin bir dizine torunu Hasan'ı diğerine Üsâme'yi oturtmuş bir halde iken "Allahım, ben bunları seviyorum, sen de sev!" diye dua ettiğini nakleder. O, "Hıbbü Rasûlillâh" (Rasûlüllâh'ın sevdiği) diye de bilinir. Hatta bu sevgiyi kullanmak isteyen kimileri onu, Fâtıma adında suçlu bir kadının affı için aracı kılmak istemişti ama Peygamber Efendimiz bu konuda kendi kızı Fâtıma da olsa hükmü uygulayacağını belirtmişti. Genç yaşına rağmen birçok muharebe ve seriyyeye katılan Üsâme, bazı savaşlarda Hz. Peygamber'in âdeta yakın korumalığını da yapmıştır. Peygamber Efendimizin son hastalığı esnasında Suriye istikametine gitme talimatını verdiği ordunun komutanı olarak Üsame'yi tayin etmesi onun şahsında aynı zamanda gençlere verdiği önemin ve onlara olan güveninin de bir göstergesidir.

Hz. Yusuf ve iffetli gençlik

Peygamberler arasından Hz. Yusuf iffetli gençlik için çok önemli bir örnektir. Kardeşlerinin kıskançlığı yüzünden Mısır Azizi'nin evinde bir köle çocuk olarak büyümek durumunda kalan Yusuf delikanlı çağına gelince yakışıklılığı ile Azizin hanımının dikkatini çekiyordu ve gönlünü tek taraflı olarak bu gence kaptırmıştı. Köle statüsünden de istifade ederek ona istediğini yaptırabileceğini düşünüyordu. Evde yalnız oldukları bir gün kapıları kapatıp arzusunu gerçekleştirmek için davetini yaptı. Fakat iffet timsali Yusuf bu teklifi reddetti hatta kadının fiili yaklaşımı karşısında âdeta kapıya doğru kaçtı. Daha sonra bu olay onun uzun süre hapis hayatı yaşamasına dahi sebep oldu. Hz. Yusuf bu davranışıyla Peygamber Efendimizin kıyamet günü Allah'ın gölgesinden istifade edecekler arasında saydığı bir sınıfın da en önemli temsilcisi gibiydi. O "Statü sahibi güzel bir kadının teklifine 'Ben Allah'tan korkarım' diye cevap veren adam"ı da bu yedi sınıf arasında saymıştı ve Hz. Yusuf bu imtihanla tam da delikanlılık döneminde karşı karşıya gelmiş ve neticede başarmıştı. (Yûsuf Suresi, 12/21-34)

Hz. İbrahim de rüşdüne ermiş bir genç olarak babası dâhil olmak üzere kavminin inanç noktasındaki yanlışlarına karşı çıkmış, tevhidi savunmuş bir peygamberdir. Ateşe atılma pahasına doğruyu savunmuş ve neticede ateşe atılmışsa da Allah'ın lütfu ile zalimlerin planları tutmamıştı. (Enbiyâ Suresi, 21/51-70)

Gençlik hayatın baharı. Duyguların coştuğu bir mevsim. Sağnak sağnak nisan yağmurları var. Bütün bunlar basiretli ve ileri görüşlü bir kontrole muhtaç. Müslüman genç onları İslamî duyarlılığı ile kontrol altında tutabilen insandır. Bunu başarabildiği takdirde o coşku ve sağnak, dünyası için de âhireti için de bir rahmet vesilesi olacaktır. Ama "kontrolsüz güç, güç değil", zaaf ve felaket olur. Rabbim aklını, imanını, irfanını duygularının, öfkelerinin önünde tutanlardan eylesin.

GENÇLİĞİN KİMLİK İNŞASI VE SOSYAL MEDYA

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin BABACAN
İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi

Gençlik döneminin önemli temsillerinden biri olarak kabul edilen kimlik arayışı/inşası ve yeni kimlik biçimlerini deneyimleyerek test etme süreci, günümüzde artık internet kullanımı ve sosyal medya üzerinden varlık bulmaktadır.

Geçmişte gençlerin 'ergen' olarak adlandırılan dönemlerinde rol model arayışları, yakın sosyal çevrelerinde var olan 'gerçek' kişiler (öğretmen, imam, aile büyükleri vb.) üzerinden süregiden kimlik arayışlarıyla tamamlama pratiğine sahip bulunmaktaydı. Özellikle Anadolu'da gençlerin kimlik oluşumlarında, çocukluk dönemlerinden itibaren etki eden 'hoca, imam, âlim, öğretmen' gibi gerçek figürler üzerinden bir inşa söz konusuydu. Ayrıca geleneksel yaşam formunda söz konusu belirtilen gerçek figürler dışında rol model imkânı bulmak da neredeyse imkânsızdı. Bu bakımdan gençlerin kimlik oluşumlarının harcında bulunan 'ayıp, günah, edep/adap, delikanlılık, adamlık, dürüstlük' vb. daha birçok unsur onların gündelik hayat ilişkilerini ve gelecekteki karakterlerini de şekillendirmekteydi.

Oysa günümüzde gençlerin kimlik temsilleri daha çok sosyal medya üzerinden kurduğu farklı kimlikleri, gerçek hayatında temas ve tecrübe edemediği bir zeminde inşa edilebilmektedir. Hatta yakın çevresinde gerçek kişilik ve kimliklere zihnen ve psikolojik olarak uzaklaşarak, daha çok sosyal medya üzerinden kurduğu ilişkiler etrafında kimlik inşası gerçekleştirmektedir. Zaten sosyal medya kullanımının temel felsefesi, onun en önemli kullanıcı kitlesi olan gençlerin çevrelerinde onların kimlik oluşumlarına etki edebilecek her türlü gerçek unsuru devre dışı bırakmaktır. Buna karşılık kendisinden beklenen, sosyal medya üzerinden kendisine açılan kapıdan geçerek, herkese ve her şeye meydan okuyarak kendi kimlik oluşumunu büyük oranda sosyal medya ilişkileri üzerinden inşa etmesidir. Özetle gençlerin kimlik oluşumlarında yakın çevrenin etkisinin kırılarak, sosyal medya aracılığıyla küresel alana taşınması hedeflenmektedir. Bu anlamda sosyal medya aracılığıyla gençlere her türlü özgür olduğunu fısıldayan anlayış ile yine sosyal medyanın küreselleşmeye önemli ölçüde ivme kazandırdığı realitesi arasında ciddi bir paradoks bulunmaktadır. Fakat yine de kimlik oluşumunun sosyal medya üzerinden oluşması beklenen gençler, sosyal medya pratikleriyle kendilerini özgürlüğün zirvesinde görerek, sosyal medyayı da bu zirvenin en önemli merkezi olarak görmeleri istenmektedir.

Sosyal medya kullanım pratikleri bakımından çoğunlukla dünyanın ilk beş ülkesi arasında yer alan ülkemizde, artık gençliğin kimlik oluşumunda toplumsal hayatın asli mayası olan inanç, değer, kültür vb. unsurları temsil eden gerçek kişi ve ilişkiler yerini sosyal medya ilişkilerine bırakmaktadır. Söz konusu bu yeni ilişki ve kimlik oluşum süreci, gençlerin yaşadığımız toplumsal rollerini ve temsiliyet mekanizmalarını değişime uğratmaktadır. Başta gençlik kavramının kendisinin anlam dönüşümüne uğraması ile başlayan süreç, 'hoca, imam, âlim, öğretmen' gibi toplumsal rol model gerçek kişiliklerin dönüşüme uğraması ile devam etmektedir. Toplumsal yapının biriktirdiği inanç ve kültür unsurlarından uzaklaşarak inşa olunmaya başlayan başta gençlik kavramının kendisi, kimlik oluşumuna etki edebilecek diğer bütün unsurları da hayatın dışına itmektedir.

Sosyal medya ve gençlerin kimlik oluşum süreci bu şekilde gelişirken, gençlerin söz konusu bu yeni kimlik inşa sürecine tekabül edemeyen toplumsal rol model gerçek kişiliklere de birkaç söz etmek gerekmektedir. Bu anlamda günümüz gençlerinin kimlik oluşumunda önemi ve etkisi artan sosyal medyaya karşılık, toplumsal rol model kişiliklerin ve kurumların ortaya koy(a)madıkları performansları da oldukça önemlidir. Söz gelimi 'hoca, imam, âlim, öğretmen' gibi önemli gerçek kişiliklerin, yeni dönemde gençlerin sosyal medya merkezli kimlik inşa etmelerini sadece eleştiren, onlara kızan ve hatta onları ötekileştiren tavırları gözden geçirilmelidir. Gençlerin kimlik oluşum süreçlerinde ihtiyaç duydukları her şart ve ortamda yanlarında bulabilecekleri söz konusu bu önemli kişilikler, gençlerin toplumsal rol model olma özelliklerini koruyabileceklerdir. Bu anlamda günümüzde sosyal medyanın bireysel ve toplumsal hayatı büyük ölçüde domine etmesine karşılık, öncelikle 'hoca, imam, âlim, öğretmen'

gibi önemli rol model kişilikler ve cami, okul, vakıf, dernek gibi kurumlar hâlâ önemli ölçüde işlev sahibidirler. Burada vurgulanması gereken şey, söz konusu kişi ve kurumların kullandıkları dil ve yöntemlerini gözden geçirerek, gençlerin kimlik oluşumlarına tekabül edebilecek diriliği gösterebilmeleridir. Zira günümüzde insan ilişkilerinde ve kimlik oluşumunda sosyal medya vb. yeni teknolojiler önemli ölçüde etkili olsa da, hâlâ gerçek ilişkiler ve gerçek kişiler gelecekte de önemli olmaya devam edeceklerdir.

Gerçek ilişki ve kişiliklerin önemi, sosyal medya ve gençlerin kimlik oluşumları süreci doğru bir okuma sürecine tabi tutulduğunda daha doğru anlaşılacaktır. Bu anlamda sosyal medya ortamında varlık gösteren gençlerin kimlik temsilleri, aidiyet kurdukları temel paradigmaları "ben" merkezli algıları etrafında okunmayı gerekli kılmaktadır. Başka bir ifadeyle gençlerin sosyal medya tabanlı kimlik oluşumları 'ben' merkezli bir süreçte şekillenmektedir. Bu bakımdan kendisinden başka her gerçekliğe kapalı ve bütün hayatın kendisi etrafında döndüğünü düşünen gençlerin inşa ettikleri yeni kimlik biçimleri, insan ilişkilerinde sorun ve problemleri de bünyesinde barındırmaktadır. Çünkü sosyal medyaya ilişkin tersinden bir okuma ile aslında var olan şey; gençlere belirlenmiş, dolayımlanmış, sarmalanmış ve sunulmuş bir çerçevede "ben" merkezli tercih yapabilme özgürlüğü sunduğu hakikatidir.

Sonuç olarak sosyal medyanın gençliğin kimlik oluşma sürecindeki etkisi doğru okunduğunda, rol model olabilecek gerçek kişilerin ve kurumların önemi bir kez daha kavranmış olacaktır. Aynı şekilde 'hoca, imam, âlim, öğretmen' gibi önemli rol model kişilikler ve 'cami, okul, vakıf, dernek' gibi kurumların kendi misyonlarını gözden geçirmek suretiyle gençlerin kimlik oluşumlarında önemli bir etkiye sahip olabilecekleri de kavranmış olacaktır.

TDV Kitabevi Sayısı 26'ya Ulaştı

Türkiye Diyanet Vakfı Malatya ve Muğla kitabevleri, kapılarını kitapseverlere açtı.

TDV Mütevelli Heyeti İkinci Başkanı Mazhar Bilgin, Malatya ve Muğla'daki kitabevi açılışlarıyla vakfın ülkedeki kitabevi sayısının 26'ya çıktığını belirtti.

İnsanların daha çok okumasını sağlamayı amaçladıklarını vurgulayan Bilgin, bu kapsamda KKTC'nin başkenti Lefkoşa, Çanakkale ve Adıyaman'da da kitabevi açacaklarını bildirdi.

"Kitabevimizde farklı türlerde yüzlerce yayınevine ait binlerce kitap bulunuyor" diyen Bilgin, hemen hemen her yazarın kitabını okuyucusuyla buluşturduklarını, bu yıl 15 bin çeşit eserin okuyucuya sunulacağını söyledi.

Kazanç Kart ve elektronik mağaza hizmeti

Yayınevlerinin daha bilinir hale gelmesi için proje hazırladıklarını ifade eden Bilgin, "kitap kafe" projesine Ankara'da başladıklarını, bunun yanı sıra "kazanç kart" ve "elektronik mağaza" uygulamasını hayata geçireceklerini belirtti.

Kültür hayatını zenginleştirmek, kamuoyunu aydınlatmak amacıyla dini, milli ve sosyal içerikli yayınlar neşrettiklerini, çeşitli konularda panel ile konferanslar düzenlediklerini belirten Bilgin, şunları kaydetti:

"Dini, milli, edebi, kültürel ve güncel eserlerin bir kütüphane ortamında rahatlıkla incelenebileceği ya da uygun indirimlerle satın alınabileceği ortamda okuyucuları kitapla buluşturuyoruz. TDV, binlerce basılı, yüzlerce sesli, görüntülü yayın çeşidi, çocuklar için özel bölümleri, okuyucuların kitapları incelemesi için 'kitap kafe' konseptiyle hizmet sunmaktadır."

Türkiye Diyanet Vakfı'ndan Yurt Dışına Yayın Desteği

Türkiye Diyanet Vakfı, kültürel faaliyetleri çerçevesinde ülkemize ve yurt dışına Diyanet İşleri Başkanlığı işbirliği ile yayın desteği veriyor.

TDV, Ocak-Eylül 2015 dönemi içerisinde, Almanya'dan Japonya'ya Arnavutluk'tan Uganda'ya kadar 39 ülkeye Kur'an-ı Kerim, İslam Ansiklopedisi, Hadislerle İslam ile farklı alanlarda kitaplar olmak üzere 194 bin 790 yayın desteği sağladı.

TDV Genel Müdürü İsmail Palakoğlu, Vakfın hayri ve sosyal hizmetlerinin yanı sıra kültürel alanda da ilmi ve kalıcı eserler üreterek, kültür hizmetlerini sürdürdüğünü söyledi.

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM) en önemli eseri olan İslam Ansiklopedisinin, 25 yıl boyunca yaklaşık 2 bin yazar ve güçlü bir redaksiyon heyetince titiz bir ilmi çalışmayla hazırlandığını vurgulayan Palakoğlu, 44 ciltlik önemli bir kaynak eser olma özelliğini taşıyan İslam Ansiklopedisinin, 2014 yılında Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'ne layık görüldüğünü kaydetti.

İlim, Kültür, Sanat ve Yayın kurulu İLKSAY ile inanç ve değerlerimize uygun, yayınlar hazırlayarak kültür yayınları yelpazesine anlamlı katkıda bulunduklarını vurgulayan Palakoğlu, İLKSAY'ın 85 yazarla, 9 bin 782 hadisten oluşan ve 6 yılda hazırladığı Hadislerle İslâm eserinin, gelecek kuşaklara aktarılacak kapsamlı eserler arasında yerini aldığını belirtti.

Okuyucu, yazar ve yayıncıyı buluşturmak amacıyla 1983 yılından bu yana her yıl Ramazan ayında İstanbul ve Ankara`da Türkiye Kitap ve Kültür Fuarı düzenlediklerini ifade eden Palakoğlu, 2015 yılında 34'üncü Türkiye Kitap ve Kültür Fuarı'nı düzenlediklerini vurguladı.

Ülke genelindeki 26 yayınevinde TDV'ye ait 604 basılı, 34 sesli, görüntülü eserle birlikte; ortalama 150 yayıncının 15.000 çeşit kitabını okuyucuyla buluştuğunu ifade eden Palakoğlu, "Yayınlarımız arasında 34 eserimiz de yabancı dillerde neşredilmiştir" dedi.

"Hediyem Kur'an-ı Kerim Olsun" projesi ile de yurtiçinde ve yurtdışında Kur'an-ı Kerim'e ihtiyacı olan Müslümanlar'a ücretsiz Kur'an-ı Kerim göndermeyi planladıklarını vurgulayan Palakoğlu, 2015 yılının ilk 9 ayında TDV tarafından yurt içine ve yurt dışına 194 bin 790 yayın desteği sağlandığını kaydetti.

Palakoğlu, "Vakfımızın kültürel faaliyetleri çerçevesinde ülkemizde ve yurt dışında ihtiyaç duyulan yerlere Diyanet İşleri Başkanlığı ile işbirliği içerisinde yayın desteği veriyoruz. Japonya'dan gelen talep üzerine 20 bin, Arnavutluk için 15 bin, Yunanistan'daki Müslüman kardeşlerimize 7 bin 500 adet olmak üzere farklı alanlarda yayın desteği sağladık. Toplam 39 ülkeye Kur'an-ı Kerim, İslam Ansiklopedisi, Hadislerle İslam ile farklı alanlarda kitaplar olmak üzere 194 bin 790 yayın verdik. Bu eserlerden 25 bin 970'i yurt içinde dağıtıldı. Müslüman kardeşlerimize hem kendi dillerinde yayın yapmalarına imkân vermek hem de yerel dini idareler ile Diyanet İşleri Başkanlığının işbirliğinin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla Vakfımız yurt içine ve yurt dışına yayın desteğini sürdürmektedir" diye konuştu.

MAKALE

SON HALİFE ABDÜLMECİD EFENDİ

Şükrü ALTIN
Araştırmacı-Tarihçi-Yazar

Halife II. Abdülmecid
Osmanlı halifelerinin sonuncusu

On yılı aşkın tabutta bekleyen cenazenin akıbeti…

Sürgündeki son halife Abdülmecid Efendi'nin büyük acılara tahammül edemeyen kalbi artık çalışmıyordu. II. Dünya Harbi sonunda ağır bombardımanla Paris'i kaçarcasına terk eden Almanların top sesleri arasında, 23 Ağustos 1944 tarihinde saat 21'de Abdülmecid Efendi de ömür elbisesini çıkarmış, Rahmet-i Rahmân'a kavuşmuştu.

Kızı Dürrüşehvar vasiyetini yerine getirmeyi çok istiyorlardı. İstanbul'da dedesi Sultan Mahmud Türbesi'ne, eğer orası olmazsa Eyüb Mezarlığı'nda uygun bir yere defnedilmesini düşünüyorlardı. Ancak hanedan üyelerinin Türkiye'ye girişi yasaktı. Dürrüşehvar Sultan, Haydarabat Prensesi sıfatıyla bir umut İstanbul'a gelmişti. Babasının cenazesinin İstanbul'a getirilmesi konusunda umutluydu. Son Osmanlı halifesinin kızı olarak altı yüzyıldır sülalesinin taşıdığı şerefin ayaklar altına alınabileceğine ihtimal vermiyordu. Bu düşüncelerle defin için yazılı talepte bulundu.

Dilekçesinde:

T. C. Başbakanlığı'na

Özü: Mağfur Abdülaziz Han oğlu Abdülmecid'in yurt toprağına nakli ve defnedilebilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi'nden izin istenmesi dileği.

Dürrüşehvar

Dürrüşehvar durmamış, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'den 22 Şubat 1945 tarihinde İstanbul'da Savarona yatında görüşmek için bir de randevu almıştı. Ancak yapılan görüşmede devletliler arasında bu konu gündeme getirilememişti. Bunun üzerine İsmet Paşa, Dürrüşehvar'ı Ankara'ya davet etmişti. Ankara'da cumhurbaşkanı adına Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü ile görüştürüldü. Çok yalvarmasına rağmen Cumhurbaşkanı İsmet İnönü ile burada da görüşemedi. Halife Abdülmecid'in kızı Dürrüşehvar, onca dilekçeye, onca dil döküşe rağmen bir netice alamamış, sonra da kalbi kırık olarak Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürü tarafından ağlayarak havaalanından yolcu edilmişti.

Öyle ki iki yıl geçtiği halde, verdiği dilekçelere bir cevap hâlâ gelmedi. Yılmayacaklardı, Abdülmecid'in özel kâtibi Salih Keramet yeni bir dilekçe ile daha önceki müracaatların akıbetini sormaya kararlıydı.

Bu müracaatların sonunda, kızı Dürrüşehvar'ın tekrar Ankara'ya gelerek Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'den Özel Kalem Müdürü aracılığıyla talep etmesine karşılık, "Matlubunun ancak TBMM tarafından verilecek bir kararla is'âf edilebileceği" bildirilmişti.

Olumsuz neticenin sonunda şartların oluşması için beklemeye karar verildi. Peki ama ne kadar beklenecekti? 1950 sonrasında iktidar değişti. Dilekçeler bu defa da Demokrat Parti yetkililerine iletilmişti. Celal Bayar ve Adnan Menderes'e kadar ulaşıldı. Alınan cevap yine şartların olgunlaşmasının beklenmesi yönündeydi.

Abdülmecid Efendi'nin cenazesi Fransa'da Paris Camisi'nin odasında eczalanarak gömülecek bir kaç karış toprak bulabilmek umudu ile on yılı aşkın bir süredir tabut içinde bekletilmiş, ölüsünü bile vatan toprağına almamışlardı.

Mehmet Akif'in, "Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem" mısrası yürekleri titretiyordu.

Merhumun Paris Camii'nde bekletilmesi aileyi ve ziyaretçileri çok üzüyordu. İdam cezası verilen suçlular bile vatan toprağına gömülürken,

sürgünde ölmüş bir suçsuz nasıl olur da vatan toprağına alınmazdı? Bir de bütün bunlar yetmezmiş gibi, cenazenin daha fazla tutulamayacağına dair Paris Camii heyetinin aileye bir başvurusu oldu. Artık umutlar kesilince Prenses Dürrüşehvar'ın kayınpederi olan Haydarabat Nizamı, dünürünün Medine'ye defnedilmesini arzu etti. Dönemin Hindistan başvekili aracılığı ile Suudi Arabistan hükümetine resmen başvuruldu. Nihayet alınan izinle Medine'ye defnedilmesine müsaade edildiği söylenmişti.

Dürrüşehvar Sultan, Salih Keramet Nigar'a telgraf çekerek babasının cenazesinin Medine'ye götürülmesi için yardıma gelmesini istemişti.

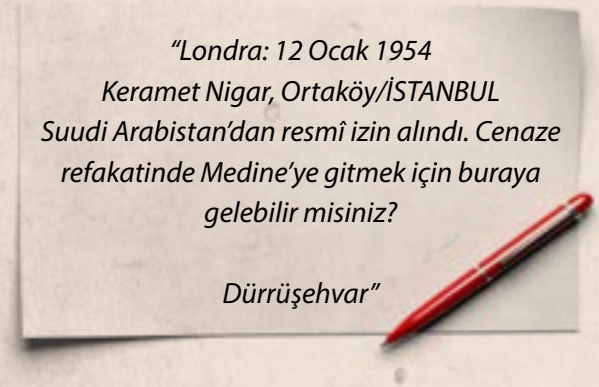

Huzuru ancak Peygamber Efendimizin yanında buldu

Paris'ten Hicaz'a yolculuk başlamıştı. Kızı Dürrüşehvar, oğlu Ömer Faruk, kâtibi Salih Keramet ve Paris Camii cemaatinden katılan birkaç kişi ile taşıma işine başlanmıştı. Kaderine ıstırap yazılmış cennet mekân Abdülmecid Efendi'nin cenazesi eski bir kamyonet türü otomobil ile Paris Camii'nin hücresinden alınıp hava meydanına nakledilerek gümrük deposunda alıkonuldu. Mart ayının soğuk günleriydi. Bir gece depoda kalan cenaze, 28 Mart 1954 tarihinde omuzlarda hususi nakliye uçağına taşındı. Roma ve Beyrut'ta zorunlu birer gece geçirildikten sonra, binbir zahmetle 30 Mart 1954 tarihinde Medine'ye gelinmişti. Tabut yolda bir de kırılma tehlikesi geçirerek tamir edilmişti.

En nihayetinde cenaze Nizâm Hazretleri'nin mümessilleri tarafından Medine'de karşılandı. Mescid-i Nebevi'de cenaze namazı ancak akşamüstü kılınabildi. Sanduka Cennetü'l-Bâki Mezarlığı'nın kapısına alacakaranlıkta taşındı. Cennetü'l-Bâki Kabristanı'nın önünde ağıtlar yeniden yükselmişti. Kızı Dürrüşehvar'ın hıçkırıklarla ağlamasına başkaları da katılmıştı. Haydarabat temsilcilerinden biri mezar kazıcıların yanından koşarak gelip tabutun başında bekleyenlere duyurdu:

"Mezar yeri kayalık çıktı."

Salih Keramet yorgunluğun ve üzüntünün arasında sordu:

"Ne olacak şimdi?"

"Kabristan yetkilileri 'Kayaları kıracaksınız, başka yere izin veremeyiz' diye kayaları kırdırmaya çalışıyorlar."

Dürrüşehvar bir de bunu duyunca üzüntüsünden aniden baygınlık geçirmişti. Dürrüşehvar'ın bayılma olayı ile ortalıkta birden telaş başlamış, üzüntü ve hıçkırıklar feryatlara dönüşmüştü. Örtülerden yapılan sedye ile taşınan Dürrüşehvar orada bulunan minderlerin üzerine yatırılmıştı. Adeta ikinci bir ölüm korkusu yaşanmıştı. Yapılan masajlarla bir müddet sonra ayıltılmış, korku yerini sükûta bırakmıştı.

Sudanlı mezarcılar güçlükle kan ter içinde mezarı kazdılar. Nihayet sanduka, salavatlarla cennet bahçelerine giden yol olan çukura indirilip

Abdülmecid Efendi'nin kabrinin bulunduğu
Medine'deki Cennetü'l-Bâki Mezarlığı

rahmet meleklerine teslim edildi. Vahabî mezhebi icabı, dışarıda hiçbir işaret bırakılmayarak taş ve toprakla örtülerek mezar dümdüz edilmişti. Üzerine kitabe dikilmesine de izin verilmemiş, sadece mezar yeri kaybolmasın diye krokisi çizilmişti.

Vasiyeti gereği dualarla ancak bir torba içinde sakladığı vatan toprağı ile biraz su mezarının üzerine serpilmişti.

İstanbul Dolmabahçe Sarayı'nda dünyaya gelen, daha yedi yaşındayken babasının felaketiyle inleyen, gençliği boyunca aydınlanmaya çalışan, ecnebi dilleri öğrenip millet ve memleketine gönlünce hizmete hazırlanan Abdülmecid ibni Abdülaziz Han, yüksek bir makam olan hilâfet uğrunda çektiği bütün acıların manevi mükâfatını sonunda böyle gördü.

Vasiyetini yerine getirmeyenlere nispet yaparcasına Sevgili Peygamber Efendimize(s.a.v.) komşu olmuş; ecdadından birine nasip olmayan ilâhi takdirin tecellisiyle, Rasûlullah'ın yakınında ve Âl-i-âbânın ayakucuna defnedilmek mazhariyetine erişmişti. Artık bir hatime değil, bir fâtiha bile yeterdi. Rahmet ola…

Halife Abdülmecid Efendi, ömrü boyunca nereye giderse gitsin, TBMM'nin kanunla kendisinden aldığı sıfatı hiçbir zaman kaybetmedi. Güçlü bir şekilde İslâm âlemi tarafından tanındı. Fakat ondan sonra da yeryüzünde halife olduğunu iddia eden hiç kimse bu sıfatı güçlü bir şekilde kullanamadı.

TDV Kastamonu Şubesi Yeni Hizmet Binası Açıldı

Diyanet İşleri Başkanı ve TDV Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Görmez, TDV Kastamonu Şubesi yeni hizmet binasının açılışını yaptı.

Görmez, açılışta yaptığı konuşmada, dünyadan kötülüklerin iyiliklerle ortadan kaldırılabileceğini söyledi. TDV'nin çeyrek asırlık geçmişiyle, hayırsever milletin ayakta tuttuğu bir bilgi, hizmet ve iyilik hareketi olarak 7 kıtada insanlığın hizmetinde bir vakfa dönüştüğünü belirten Görmez, vakfın artık Rusya'da yaşayan 30 milyon Müslüman'ın da ihtiyaçlarını karşıladığını ifade etti.

Başkan Görmez, "Orta Asya'daki Türk cumhuriyetlerinde fakülteleri, liseleri olan, din eğitimine büyük katkıları olan, din hizmetlerini ayakta tutmaya çalışan bir vakıf. Balkanlarda Evlad-ı Fatihan'a hizmet götüren bir vakıf. İki asırdır sömürgelerle savaşan Afrika'daki mazlumlara aynı zamanda her türlü yardımı ulaştıran bir vakıf. Türkiye Diyanet Vakfı, bütün dünyada, 7 kıtada insanlığın hizmetinde büyük bir vakıf oldu Allah'a hamdolsun" diye konuştu.

TDV'nin bundan sonra müftülüklerin bünyesinden çıkacağını dile getiren Görmez, Vakfın şehir merkezlerinde gençlerin, çocukların ve ailelerin gelip kitap okuduğu, sohbet ettiği ilim irfan mekanlarına dönüşmesini istediklerini belirtti. Görmez, "Bütün şehirlerimizde bu tür merkezler açılmaya devam edecek. Destekleri için Kastamonu Valisi, Belediye Başkanı ve İl Müftümüze teşekkür ediyorum" dedi.

Vakıf şubesinin açılmasına katkıda bulunan hayırsever Kastamonu halkına da teşekkür eden Görmez, daha sonra Kastamonu Valisi Şehmus Günaydın, TDV Mütevelli Heyeti İkinci Başkanı Mazhar Bilgin, Kastamonu Belediye Başkanı Tahsin Babaş, Kastamonu Müftüsü Osman Aydın ve TDV Şubeler Müdürü Yavuz Kocamış'la binanın açılışını yaptı.

İSTANBUL
29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ

Neden 29 Mayıs?

- Güçlü Akademik Kadro
- Cazip Burs İmkânları
- Şehrin Merkezinde Yerleşke
- Zengin Kütüphane
- Çift Anadal ve Yandal Programları
- Yurtdışında Dil Eğitimi Fırsatı
- Akademik Gelişim ve Destek Programları
- Uluslararası Ortam
- Öğrenci Konukevleri

Fakülteler ve Programlar

Edebiyat Fakültesi

- Felsefe Programı (%30 İngilizce)
- Tarih Programı (%30 İngilizce)
- Türk Dili ve Edebiyatı Programı (%30 İngilizce)
- Psikoloji Programı (%30 İngilizce)
- Çeviribilim Bölümü - Mütercim Tercümanlık (Arapça, % 30)
- Çeviribilim Bölümü - Mütercim Tercümanlık (İngilizce, % 30)

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

- Ekonomi Programı (İngilizce)
- Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Programı (İngilizce)
- Sosyal Hizmet Programı (Türkçe)

Uluslararası İslam ve Din Bilimleri Fakültesi

- İslam ve Din Bilimleri Programı (% 30 Arapça)
- Uluslararası İlahiyat Programı (% 30 Arapça)

www.aday.29mayis.edu.tr

2015-2016

0216 988 10 09 www.29mayis.edu.tr

İcadiye Bağlarbaşı Caddesi, No: 40 34662 Bağlarbaşı - Üsküdar / İSTANBUL

• Altunizade Yerleşkesi • Ümraniye Yerleşkesi

: 29mayis@29mayis.edu.tr :Istanbul29MayisUniversitesi : 29MayisUni

Aydın ve Uşak'ta Din Görevlileri Buluşması

Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti İkinci Başkanı Mazhar Bilgin, Aydın ve Uşak'ta görev yapan din görevlileriyle bir araya geldi.

Bilgin, Türkiye Diyanet Vakfı'nın yardımsever halkımızın desteği, Diyanet teşkilatı ve vakıf görevlilerinin gayretli çalışmalarıyla büyüyerek uluslararası bir iyilik hareketine dönüştüğünü söyledi.

Bilgin, vakıf olarak Diyanet İşleri Başkanlığının yurt içinde ve yurt dışında, irşad, hac ve umre müftülük, Kur'an kursu, eğitim merkezleri ve cami hizmetlerinin süratli ve etkin bir şekilde yürütülmesi için imkânlar ölçüsünde her türlü desteği sağladıklarını belirtti.

"TDV Tarihi değer nitelikte eserler ortaya koydu"

Türkiye Diyanet Vakfı'nın kurulduğu günden beri yurt içinde ve yurt dışında tarihi birer değer olacak çalışmalara imza attığını vurgulayan Bilgin, "İslami Araştırmaları Merkezimiz nadide bir ilim merkezi olma özelliği taşıyor. TDV İslam Ansiklopedisi, İslam dünyasında dini muhtevalı en büyük kaynak. Vakfımızın yaptığı etkinliklerde, ortaya koyduğu eserlerde din görevlilerimizin emeği oldukça büyük. Her birinizin eserlerde alın teri var. Hepinizin emeği olduğu bir vakıf. Vakfımız dünya İslam coğrafyasında-

ki mağdur, mazlum, mahrum bütün ümmetin umudu haline geldi" diye konuştu.

Aydın Müftüsü Ömer Kocaoğul ise Diyanet Vakfı'nın ülkemizde din hizmetlerine önemli katkılar sunduğunu belirterek, "Vakfımız ülkemizde ve 100'den fazla ülkede bizi gururla temsil ediyor. Güzel faaliyetlere imza atıyor. Vakfımızı kuran yaşatan hizmet eden herkesten Allah razı olsun" dedi.

Uşak Müftüsü Fuat Altındaş da TDV'nın yeniden yapılandığını belirterek, dünyanın birçok ülkesinde eğitimden sosyal yardımlara kadar pek çok alanda hizmet verdiğini dile getirdi. TDV'nin cami ve irşad hizmetlerinde önemli katkılar sunduğunu vurgulayan Altındaş, vakfın daha da büyümesi için din görevlilerine önemli görevler düştüğünü kaydetti.

Programlarda TDV Kurumsal İletişim Müdürü Kerim Küçüksarı da Türkiye Diyanet Vakfının, yurt içinde ve yurt dışında sürdürdüğü faaliyetler hakkında sunum yaptı.

"Ümmete karşı kendimizi sorumlu hissediyoruz"

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) çalışanları, 'Bir İz Bırakın' teması ile düzenlenen yılsonu değerlendirme toplantısında bir araya geldi.

Kur'an-ı Kerim tilaveti ile başlayan program, TDV tanıtım filminin gösterilmesi ile devam etti. Açılış konuşmasını yapan TDV Genel Müdürü İsmail Palakoğlu'nun ardından katılımcılar Van Gürpınar Kuşdağı Köyü İmam Hatibi Cercis Erdoğan Hoca'nın hayat hikâyesini dinledi.

Toplantıda TDV Genel Müdürü İsmail Palakoğlu, Türkiye Kalite Derneği (Kalder) Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Fahir Altan ile Ulusal Kalite Hareketi İyi

Niyet Bildirgesi'ni imzaladı. Farklı projelere imza atan vakıf çalışanlarına hediyelerin verildiği toplantıda, TDV Genel Müdür Yardımcıları Mustafa Tutkun, Yasin Uğraş ve Abdurrahman Çetin de sunum yaptı. Sakarya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer Elmas, üniversitenin kalite ve akreditasyonu konusunda sunum yaptı.

TDV Genel Müdürü İsmail Palakoğlu, yılsonu değerlendirme toplantısında bilgi ve tecrübelerin paylaşıldığını, vakfın yaptığı çalışmaları bir kez daha gözden geçirme fırsatı bulduklarını söyledi

"Eğitimi önceliyoruz"

"Bizim bir iddiamız olmalıdır" diyen Palakoğlu, işleri, zamanı planlarken profesyonelce hareket edilmesi, her işin de istişare ile yapılması gerektiğini kaydetti. Vakıf olarak eğitimi önceledıklerini belirten Palakoğlu, konuşmasına şöyle devam etti:

"Bugün sayıları 28 bine ulaşan öğrencilerimizin sorumluluğunu taşımakta ve onların mânevî, dinî ve millî duygularla yetişmesi için gayret sarf etmekteyiz."

"Ümmete karşı kendimizi sorumlu hissediyoruz" ifadesini kullanan Palakoğlu, şöyle konuştu: "İçinde bulunduğumuz emanetin bilincindeyiz. Yaptığımız işlerde kamuoyuna, kanunlara ve her şeyden önemlisi Allah'a karşı sorumluyuz. Hesap verebilirlik ilkesi ile hareket etmeliyiz. Bağışta bulunan bir kişinin bağışının hangi amaçla kime veya kimlere ulaştırıldığını bağışçımıza mutlaka bildirmeliyiz. Yaptığımız tüm iş ve işlemlerimizi daha hassas yürütmeliyiz."

"25 ülkeden 135 ülkeye hizmet götürür konuma geldik"

Yakın zamana kadar 25 civarında ülkeye hizmet götürdüklerini söyleyen Palakoğlu, "Bugün 135 ülkeye hizmet götürüyoruz. Eğitim, kurban ve ramazan programları, hayri ve sosyal yardımları-

mız, Hediyem Kur'an Olsun projesi, iyilik ödülleri ile tüm çalışma arkadaşlarımızla birlikte samimi bir gayret ve özverili bir çalışma içerisindeyiz. Yıllardır bekleyen cami projeleri bir bir hayata geçirilirken, bir taraftan da inşaatı tamamlanan camilerimiz ibadete açılmaktadır" dedi.

Prof. Dr. Sebahattin Zaim Hoca'nın "Siz bir iyilik başlatın, bu iyiliğin sonu ve nerede duracağı belli olmaz" sözüyle konuşmasını tamamlayan Palakoğlu, toplantının hayırlara vesile olmasını dileyerek vakfın bugünlere gelmesinde desteğini esirgemeyen başta Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez'e, mütevelli heyet üyelerine, yönetici ve çalışanlara teşekkür etti.

Toplantı sonunda eller semaya açılarak ümmetimiz ve milletimiz için dualar edildi. Toplantı, musafaha ardından sona erdi.

Sivil Toplum Kuruluşlarından Türkiye Diyanet Vakfı'na Ziyaret

Türkiye'nin önde gelen sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden İnsan ve Medeniyet Hareketi Onursal Başkanı Mehmet Güney, ENSAR Vakfı Genel Başkanı İsmail Cenk Dilberoğlu, İlim Yayma Cemiyeti Genel Başkanı Yusuf Tülün, ÖNDER Genel Başkanı Halit Bekiroğlu, TÜGVA Genel Başkanı İsmail Emanet ve TÜRGEV Yönetim Kurulu Başkanı Arzu Akalın, Türkiye Diyanet Vakfı'nı ziyaret etti.

Diyanet İşleri Başkanı ve TDV Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Görmez, vakfın faaliyetleri konusunda heyete bilgiler verdi.

Görmez, vakfın yeniden yapılandığını belirterek ümmet bilinciyle hareket eden bir vakıf haline geldiğini söyledi.

Vakıfta çalışanların ümmetin derdiyle dertlenen insanlardan oluştuğunu vurgulayan Görmez, "İslam kardeşliğini merkeze aldık. Türkiye Diyanet Vakfı, Diyanetle birlikte dünyaya hizmet eden bir vakıf haline geldi. Vakıf olarak sivil toplum kuruluşları ile işbirliğini önemsiyoruz" dedi.

Ziyarette, TDV Mütevelli Heyeti İkinci Başkanı Mazhar Bilgin, TDV Genel Müdürü İsmail Palakoğlu, TDV Genel Müdür Yardımcıları Mustafa Tutkun, Yasin Uğraş ve Abdurrahman Çetin de yer aldı.

Ziyarette, sivil toplum kuruluşları arasında işbirliğinin geliştirilmesine yönelik görüş alışverişinde bulunuldu.

Bakanlara nezaket ziyareti

Daha sonra TDV Genel Müdürü Palakoğlu, İnsan ve Medeniyet Hareketi Onursal Başkanı Güney, ENSAR Vakfı Genel Başkanı Dilberoğlu, İlim Yayma Cemiyeti Genel Başkanı Tülün, ÖNDER Genel Başkanı Bekiroğlu, TÜGVA Genel Başkanı Emanet, TÜRGEV Yönetim Kurulu Başkanı Akalın birlikte Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan, Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, Gençlik ve Spor Bakanı Çağatay Kılıç'a nezaket ziyaretinde bulunarak görevlerinde başarılar diledi.

Türkiye Diyanet Vakfı'na Ziyaretler

Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Dr. Ekrem Keleş, üyeler ve uzmanlardan oluşan heyet, Somali Müslüman Alimler Birliği Başkanı Şeyh Yusuf Ali Aynde başkanlığındaki heyet, Almanya Münster Eyalet Birliği Dernek Başkanları Grubu'ndan 70 kişilik Heyet, Rusya Federasyonu Kabardey Balkarya Müslümanları Dini İdare Başkanı Hazretali Dzasazhev başkanlığındaki heyet, Bosna Hersek Riyaseti Diasporadan Sorumlu Genel Müdürü Razim Çoliç başkanlığındaki heyet, Cezayir Alimler Cemiyeti üyeleri, Fransa İslam-Hristiyan Dostluk Grubu, Kazakistan Atrav Eyaleti Din İşleri Başkanı Erkinbeg Şohayev ve beraberindeki heyet ile Tayland heyeti, Türkiye Diyanet Vakfı'nı ziyaret ederek vakfın faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu

Bosna-Hersek Heyeti

Fransa İslam-Hristiyan Dostluk Grubu

Somali Müslüman Alimler Birliği Heyeti

Kazakistan Heyeti

Kabardey Balkarya Heyeti

Cezayir Alimler Cemiyeti Heyeti

Almanya Münster Eyalet Birliği Heyeti

Tayland Heyeti

DİYANETRADYO

Biz de sizi **dinliyoruz**

DİYANET RADYO DİNLEMEKİÇİN www.diyanetradyo.com

diyanetradyo diyanetradyo

Hediyem Kur'an Olsun

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

Kuran yaz **4333** 'e gönder

Tüm faturalı hatlardan yapacağınız her bağış 12 ₺'dir

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

www.hediyemkuranolsun.com